

Grosuplje (centrala)
 SP 908
 GROSUPELJSKI ODM.
 2002
 352(497.4 Grosuplje)
 120020146,3

KNIŽNICA GROSUPLJE

PEUGEOT
 MARIN
 GRISLEY
 SCOTT USA
 SCHWINN
 BH BIKES

winter d.o.o.
 CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

PANCE - TOP d.o.o.

okrepčevalnica, trgovina in storitve
 Pance 21, 1293 ŠMARJE-SAP
 tel. 01/786-80-53

Nudimo Vam:

- prostor za razna praznovanja za 50 in za 25 oseb
- hrana po naročilu
- organiziran prevoz za zaključene družbe

ALI PODJETNIKI IZKORIŠČATE JAVNO DOSTOPNE INFORMACIJE

V četrtek, 28. februarja 2002, je v Osnovni šoli Louisa Adamiča potekala delavnica za podjetnike z naslovom **Kako koristno uporabiti informacije v svojem poslovnem okolju.** Delavnico sta organizirala Zavod Meta in Gospodarsko interesno združenje Podjetnost. Projekt finančno podpira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, župan občine Grosuplje pa je zagotovil brezplačni najem prostorov v osnovni šoli.

GIZ PODJETNOST

Slovensko gospodarsko interesno združenje Podjetnost je bilo ustanovljeno leta 1993. Je prostovoljno, nevladno, nepolitično in neprofitno interesno združenje podjetnic in podjetnikov Slovenije. "Združuje fizične in pravne osebe, ki jih povezuje zaveza, da so pošteni, tolerantni, pravični in humani," se še predstavlja na svoji spletni strani <http://www.podjetnost.net>.

V združenje se vključujejo zainteresirana mala podjetja različnih dejavnosti na prostovoljni osnovi, upoštevaje interna pravila združenja. Za učinkovitejše delo se organizirajo v projekte in sicer po sektorjih ali po regijah, sodelujejo pa tudi v regijskih združenjih podjetnikov pri GZS. GIZ Podjetnost je včlanjen tudi v svetovno združenje F.C.E.M. in tako sodeluje tudi v mednarodnih podjetniških mrežah.

Glede na to so si postavili tudi smoter in namen združenja:

- olajševanje in pospeševanje pridobitne dejavnosti svojih članov, izboljševati in povečevati rezultate te dejavnosti, ne pa ustvarjati lastni dobiček,
- uveljavljanje optimističnega pogleda na razvoj podjetništva v Sloveniji s posebnim poudarkom na poštenem poslovanju, razvoju inovativnosti in z željo razvijati tako družbeno in gospodarsko okolje, ki bo omogočilo sedanjim in prihodnjim rodovom možnosti za življenje, delo in zaslužek.

Četrtkove delavnice se je udeležilo 10 grosupeljskih podjetnikov oz. tistih, ki to želijo postati. Predavateljica, Marta Turk - predsednica Združenja podjetnikov Slovenije, nas je v uvodu seznanila, da je v naši občini 391 samostojnih podjetnikov, 593 samozaposlenih in 176 ljudi s statusom kmeta. Lani je v Republiki Sloveniji 5500 obrtnikov vrnilo obrtno dovoljenje. V zadnjih treh letih je v državi vsako leto 1500 malih podjetij manj.

Za uspešno delovanje malih podjetnikov in njihov obstoj je izjemnega pomena, da izkoristijo vse informacije, ki so jim dostopne ter da izkoristijo čim več priložnosti za svojo promocijo.

Podporno okolje poslovanja predstavljajo:

- tržni kontakti (npr. s kupci in dobavitelji), kot najbolj osnovna oblika,
- včlanitev v združenja podjetnikov (preko katerih si med seboj izmenjujejo znanje, informacije, navezujejo stike, se promovirajo, organizirajo skupne nastope na sejmih),
- sodelovanje z lokalnimi podjetniškimi centri in inkubatorskimi podjetji (v inkubatorjih imajo nova podjetja ugodne najemne pogoje, ves čas pri roki svetovalca, skupno administrativno vozlišče ter vključitev v širšo poslovno mrežo v svojem okolju); v naši občini takega centra nimamo, najbližje pa je Tehnološki park v Ljubljani in novo nastajajoči inkubator Meta, namenjen ženskam v podjetništvu,
- visoko usposobljena lokalna delovna sila (ki jo je

potrebno poiskati, saj je takšnih ljudi žal bolj malo),

- tehnična izobrazba nosilcev podjetij,
- ugodni krediti pri bankah (veliko podjetnikov nima poguma, da bi svojo dejavnost ali širitev financiralo z zadolžitvijo pri banki),
- podjetja, ustanovljena za tvegane naložbe - poslovni angeli (pri nas nastaja segment tveganega kapitala šele v zadnjem času),
- podjetniško izobraževanje; človek se mora zavedati, da je vseživljensko učenje osnovno pravilo in da v podjetništvu ni razvoja brez znanja, ko pa si enkrat v podjetništvu, tudi ni poti nazaj.

Poleg tega so na razpolago številni in lahko dostopni viri koristnih informacij. Na delavnici smo pregledali njihov seznam in kratko vsebino.

BREZPLAČNI PODJETNIŠKI TELEFON 080 11 50

Od leta 2001 deluje brezplačni svetovalni telefon za podjetništvo 080 11 50, preko katerega posamezniki lahko zastavljajo številna vprašanja, tudi v zvezi z antibirokratskim programom. Na to številko se lahko obrnete tudi z vprašanji v zvezi z ženskim podjetništvom, z začetki na samostojni poti, če vas zanimajo možnosti samozaposlitve ali če iščete pravne nasvete za podjetnike. Svetovalke na telefonu bodo poiskale odgovore in vam jih posredovale ali pa vas napotile na ustrezne naslove. Primeri vprašanj: kako spremeniti s.p. v d.o.o. kje pridobiti mikro kredite, kdo organizira skupne sejemske nastope itd. Kadar pa gre za "antibirokratsko vprašanje", podatke popišejo in jih posredujejo posebni skupini, ki deluje tudi na spletni strani "antibirokrat.com"

Na spletni strani z naslovom www.podjetnost.org med drugim najdete informacije:

- o mreži za poklicno uveljavljanje žensk (META), ki deluje pod okriljem PCMG in povezuje tudi 30 promotork ženskega podjetništva,
- kako deluje mreža regionalnih združenj podjetnikov pri GZS (SIDRO predstavlja vsebine delovanja regijskih združenj podjetnikov pri GZS in drugih klubov s pomočjo elektronskega pretoka podatkov med podjetniki),
- v rubriki MOST so shranjene informacije, ki prihajajo iz držav bivše Jugoslavije, saj je ena od aktivnosti združenj podjetnikov ponovno vzpostavljanje stikov z državami tega področja, o združenju Podjetnost, in pogojih za članstvo,
- povezave na tuje spletne strani (npr. Ameriška zbornica v Sloveniji (AM:_CHAM), Združenje Ashoka, Univerza v Durham (Velika Britanija), Konfederacija malih in srednjih podjetij Evrope s sedežem v Bruslju (CEA PME)),
- posebej zanimiv je koledar dogodkov, kjer so shranjene napovedi in vsebine dogodkov, ki so pomembne za podjetnike ali za podjetniško okolje. Podjetniki lahko pošlje-

NADALJEVANJE NA STRANI 3

UREDNIŠKI
 ODBOR
 GROSUPELJSKIH
 ODMEVOV
 ČESTITA

MARIJAN TRŠAR

POGOVOR OB SLIKARJEVI 80-LETNICI
 NA STRANI 8 IN 9

Marijan Tršar: PRIKAZEN EX PROFUNDIS
 AKRIL, 1998, 105 x 85 cm - iz cikla HOLOKAUST

VSEM
 MAMAM
 OB
 NJIHOVEM
 PRAZNIKU
 IN
 OBENEM
 VOŠČI
 VSEM
 BRALCEM
 VESELE
 VELIKONOČNE
 PRAZNIKE!

AVTOCENTER MALO MLAČEVO

FRKO d.o.o.

AS BOH d.o.o.

VULKANIZERSTVO

PRODAJA IN MONTAŽA AVTOPLAŠČEV IN ALU-PLATIŠČ BORBET
 Matador, Sava, Fulda, Good Year, Michelin, Continental,
 brezplačno shranjevanje avtoplaščev

AVTOMEHANIKA

FIAT OPEL ŠKODA DAEWOO MOTOR

za vozila izven garancije

MALO MLAČEVO 36 a GSM 041/664 - 803

MALO MLAČEVO 36 tel: 01/7861-752
 GSM 041/663-436

ODMEVI

Glasilo
 prebivalcev
 občine
 Grosuplje

Letnik XXXVII
 številka 3
 marec 2002

Odrežimo rezino kruha za zdravje

Uživanje raznovrstnih in uravnoveženih snovi od nekdaj predstavlja ključ do zdravega načina prehranjevanja. Sestava žitnega zrnja s prehrabnega vidika še danes velja za skoraj popolno, zato so v Pekarni Grosuplje kruhom za zdravje namenili posebno pozornost.

Po več desetletjih uporabe najbolj bele pšenične moke se danes na naše mize vračajo kruhi iz polnovrednih mok, po katerih vse raje segamo zaradi njihove nizke kalorične vrednosti. Pod svojo skorjo pa praviloma temnejši kruhi skrivajo še visoko biološko vrednost, več vitaminov in balastnih snovi ter visokovrednih beljakovin. Zaradi tradicionalnih načinov priprave kruha velja Pekarna Grosuplje za pekarno, ki zdravi prehrani posveča veliko skrb. Grosupeljski kruhi so vselej pripravljene iz najboljših, preizkušenih mok. Iz njihovih peči pa danes dišijo tudi novi kruhi in pekovsko pecivo za uravnoveženo prehrano.

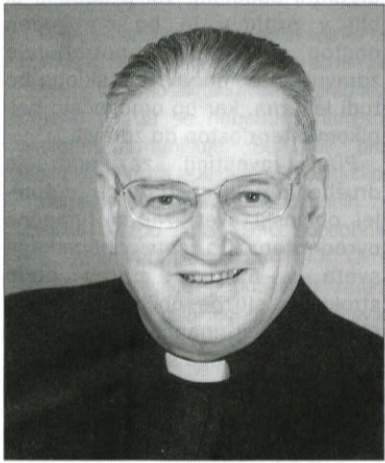
Za izdatno malico

Zaradi različnih mok in priprave je vsak kruh posebno doživetje. Vsaka izbrana moka se ponaša s prav svojimi prednostmi in značilnostmi. Hlebec Sosedovega kruha odlikuje bogata biološka sestava, v sosedovem pecivu se, kakor v hlebcu, tudi skrivajo hrustljava bučna in sončnična semena ter lan. Njegova svežina je zaradi dodatka kislega testa naravno podaljšana, enako velja za aromatičnost in poln okus. Ovseni kruh bo dobrodošel vsem, ki se bojujejo s holesterolom. Zaradi visoke vsebnosti vlaknin, ki izvira iz ovsenih otrobov, ima kruh veliko hranilno vrednost in povečuje duševne zmogljivosti in telesno odpornost.

Polnozrnata štručka in polnozrnato pecivo v svoji sredi hrani vse prednosti polnovredne moke. Velika vsebnost balastnih snovi in vlaknin nam bodo po polnozrnati malici podaljševale občutek sitosti. Za sladokusce, ki radi jedo zdravo, so v Pekarni Grosuplje zamesili prav poseben kruh. Poimenovali so ga Moj zrnati kruh, že pogled nanj pa veliko obeta. V zrnatem kruhu se skrivajo pšenični, ovseni, pirin in ječmenov drobljenec. Dodali so mu tudi drobljeno proso, polnozrnato pšenično moko, sončnična semena in lan. Izdatno rezino so v Pekarni Grosuplje odrezali tudi vam!

Pekarna
Grosuplje

"ČE NE BI BILO TAKO ZVESTIH IN PRIZADEVNIH LJUDI, NE BI DOSEGEL NIČ."

Ob 70-letnici Jožeta Mrvarja, župnika v Šmarju

V župniji Šmarje že štirinajsto leto opravlja duhovniško poslanstvo: oznanjuje evangelij, uči resnice in zapovedi ter spremlja Božje ljudstvo v zvestobi in k sreči. Dodobra je spoznal ljudi in ljudje so ga sprejeli za svojega. Koliko dragocenih niti je z besedo, dejanji in zgledom stal med božjim in zemeljskim občestvom, v posameznikih in med njimi. Ob praznovanju 70-letnice pa je bil najbolj vesel javne izjave, "da je župnija zadihala sveže z obema kriloma".

Kot dober gospodar skrbi tudi za lepo in ohranjanje zaupanih mu božjih hiš: za barokizirano romaniko farne cerkve Marijinega rojstva in za vse tri podružnice: cerkev sv. Marije Magdalene na Magdalenski gori, cerkev sv. Križa v Tlakah in cerkev sv. Mohorja in Fortunata na Selih. V središču Šmarja je blizu farne cerkve postavljena spominska kapelica z imeni tistih, ki so jih nekaj skušali zagrebsti v molk in pozabo. Lepo obnovljene in vedno urejene so tudi kapelice in druga verska znamenja. Skoraj popolnoma obnovljeni zgodovinski Turenček z dvema zbirkama: galerijsko in etnografsko - "skupaj ju je spravil" g. Mrvar, pa je pravi biser in identitetni simbol Šmarja.

Jože Mrvar se je rodil v vasi Cvibel - zdaj je del Žužemberka - v kmečki družini, kateri je Bog dal 8 otrok. Jože je bil četrti. Po petem razredu osnovne šole v Žužemberku je jeseni leta 1943 odšel na klasično gimnazijo v Ljubljano. Njen ravnatelj je bil dr. Marko Bajuk, oče predzadnjega predsednika slovenske vlade. Kot dijak je stanoval v

Slomškovem zavodu na Poljanski cesti, ki so ga vodili stiški cistercijani.

Po maturi leta 1952 je takoj odšel k vojakom. Enoletni rok je odslužil v Strumici na makedonsko-grški meji. Orožje je imel le 14 dni, ker ga je zdravnik vzel za svojega pomočnika: v vojašnici je opravljal bolničarska in z zdravljenjem povezana administrativna dela. O študiju teologije je kdaj pomislil že prej, dokončno pa je sklep dozorel prav v Strumici. Odločil se je, da bo kot duhovnik stal ljudem ob strani, jim pomagal in jih vodil po poti ljubezni in svobode k sreči.

Študij na Teološki fakulteti je končal leta 1958 in bil 29. junija, na dan sv. Petra in Pavla, posvečen v duhovnika. Za novomašni ofer si je kupil kolo. Še isto jesen je postal kaplan v župniji Dobrepolje. Župnik Rafko Fabiani, skladatelj in zborovodja, in farani so ga lepo sprejeli. Kot katehet je učil tudi Antona Jakopiča, sedanjega dobrepoljskega župana, krstil pa je Toneta Jamnika, ki je zdaj ravnatelj škofijske gimnazije v Ljubljani.

Na slovenski kulturni praznik, 8. februarja 1963, je bil zaradi smrti župnika v Lukovici imenovan za župnijskega upravitelja v Moravčah, soupravljal pa je tudi sosednjo župnijo Peče. V fari, ki je imela 34 vasi in zaselkov ter 10 podružničnih cerkva, je živelo 3000 ljudi, s katerimi je bilo lepo delati. V stari mežnariji je za ministrante iz cele Slovenije redno organiziral duhovne vaje, ki so jih vodili frančiškani. V dobrem desetletju je bilo v Moravčah 10 novih maš. Med njimi sta bila tudi Miro Šlibar, zdaj bolniški duhovnik, in Lado Jaksetič, ki je bil nekaj časa tudi župnik v Žalni. G. Mrvar pravi: "Božji klic je milost", ve pa se tudi, kako materinsko je za ministrante skrbela Jožetova sestra Milka, ki jih je znala tudi navdušiti za skupno molitev. Še v moravškem obdobju je končala katehetski tečaj v Mariboru in od tedaj bratu vsa leta pomaga pri verouku.

Leta 1981/1982 je Jože Mrvar služboval v Dolenji vasi pri Ribnici, nato šest let v Leskovcu pri Krškem, zdaj mu teče 14. leto v Šmarju.

Krščenjevanje, verski pouk, spovedovanje, obhajanje, poročanje in spremljanje h grobu pa drugi obredi, blagoslovi in molitve za farane in vse druge ter povezanost in solidarnost z ljudmi - to je življenje duhovnika. In koliko cerkva in

drugih objektov duhovnik s pomočjo in sodelovanjem zvestih in prizadevnih ohranja in obnavlja.

"Razpadajočemu Turenčku smo prvo jesen popravili del strehe, nato so prihajale na vrsto plošče, stropi, okna, vrata, tla, elektrika ... Za spomeniško varstvo je vzorno skrbela restavratorka arh. Špela Valentinčič, ki je za vsa dela naredila načrte ter skrbela za nadzor. Vsa fizična dela: postavljanje zidarskih odrov, odkopavanje, odvoz materiala pa so opravili požrtvovalni farani in faranke, ki so dela podpirali tudi z darovi. Pomagala sta tudi občina in država. Zdaj čaka na ureditev le še zadnji del dvorane v pritličju.

V farni cerkvi bo treba tonirati, barvno prilagoditi rebra stranskih ladij. Tudi freske na notranji, prezbiterialni strani slavoloka so v letošnjem programu. Orgle so bile generalno očiščene in zaščitene proti črvičnosti lani. Tudi za vitražna okna so prispevali farani. Umetnostnim restavratorem ni bilo nikoli potrebno čakati, ker so dobri člani naše krajevne Cerkve vedno sodelovali s svojim deležem. Res zaslužijo pohvalo."

V cerkvi sv. Križa je bil odkopan romanski prezbiterij. Po nasvetu dr. Marijana Zadnikarja bo romanska apsida prirejena za sedeže ob oltarju. Tudi notranje in zunanje freske še čakajo na razkritje in obnovo.

Na Magdalenski gori ima župnik Jože Mrvar že 7 let na veliki šmaren (15. avgusta) mašo za domovino, na zelenici pri cerkvi pa je vsako leto kulturna akademija in slavnostni govor povabljenega gosta; v preteklosti so to bili Jože Miklič, p. Lojze Štrubelj, p. Franc Cerar, dr. Tone Jamnik, arh. Špela Valentinčič, lani pa je govoril slovenski vojni kurat polkovnik dr. Jože Plut.

Letos je župnik Jože Mrvar zagorel še za proslavitev 500-letnice župnijske šole v Šmarju. Neutrudno išče in zbira poznavalce, ki naj bi raziskali in poglobili vedenje o magdalenskih situah, zgodovino šmarske krajevne Cerkve, šmarskega šolstva od leta 1504 dalje, šmarske cerkvene arhitekture in likovne umetnosti, šmarske družbene in literarne zgodovine ter gospodarskega razvoja na območju Šmarja.

Lepo je sodelovati s tako zavzetim in delavnim človekom. Bog Vas živi še mnogo let!

J. Müller

DOBRODELNOST NA PREIZKUŠNJI

V zvezi z dogajanjem v vodstvu Rdečega križa Slovenije in njenim (moralno nedvomno - če ne tudi zakonito) spornim početjem lahko le ugotovljamo, da takšno početje meče slabo luč tudi na mnoga poštena prizadevanja na področju socialno-humanitarnih dejavnosti - naj bo znotraj samega Rdečega križa na različnih ravneh kot tudi v sorodnih organizacijah. Zato je prav zdaj potrebno, da se zares pokaže prava moč plemenitega dela vseh tistih, ki so veliko storili že v preteklosti. Ne pustite, da si vaše dolgoletno delo prisvajajo skorumpirane združbe. Za delo v humanitarnih organizacijah pa bi bilo prav, da bi se odločili tudi novi člani, ki čutite naklonjenost do pomoči kakorkoli potrebnih.

Upamo, da se bo čim prej našlo novo vodstvo, ki bo lahko neobremenjeno opravljalo to plemenito poslanstvo še naprej.

Na straneh Grosupeljskih odmevov pa vam zagotavljamo, da boste svoja sporočila, obvestila in druge informacije še naprej lahko objavljali brezplačno.

odgovorni urednik Jože Miklič

ZA DEJANJE,

ki kot cvet s svojo lepoto osrečuje srca otrok, mladostnikov in odraslih s posebnimi potrebami, se zahvaljujemo kolektivu LUBLJANSKIH MLEKARN - OBRAT STIČNA, ki so namesto darila za rojstni dan g. Slavku Podržaju sredstva namenili Društvu Sožitje Grosuplje. Pridružujemo se vsem lepim željam in čestitkam!

Dopisovalcem

Vse dopisovalce, ki uporabljajo oziroma se sklicujejo na različne vire, naprošamo, da jih navedejo v skladu z veljavno zakonodajo, ki govori o zaščiti avtorskih pravic. Prav tako naprošamo, da k poslanim fotografijam in drugim virom pripišete ime avtorja ter pripravite kratko obrazložitev/podnapis kaj dokument predstavlja. Če tega ne boste upoštevali, vam, žal, prispevkov ne bomo mogli objaviti.

odgovorni urednik Jože Miklič

vrednostnih papirjev). Banke kot finančne institucije ne morejo odobravati kreditov v takšnem obsegu, kot si to želijo podjetniki, oziroma zahtevajo zavarovanje kredita. Slednje povzroča podjetju dodatne stroške. V takšnih primerih je regionalna garancijska shema instrument, ki garantira za del kredita, ki ga podjetnik najame pri banki. V regionalnih garancijskih shemah se zbirajo javna sredstva države in lokalnih skupnosti, sredstva podjetij in ostalih organizacij, ki se vključijo v shemo. Sredstva so namenjena za garancije podjetjem, ki pri bankah najemajo posojila. Preko garancijskih shem lahko podjetje delno zavaruje svoje obveznosti do banke.

- Informacije o trenutnih projektih in programih, ki jih center vodi (npr. program spodbujanja poklicnega uveljavljanja žensk, operativni program uvajanja dela na domu in na daljavo, Program razvoja podjetnosti in ustvarjalnosti mladih, Antibirokratski program, Prvi slovenskih klub poslovnih angelov).

- Preko dokumentacijskega centra lahko pridete do splošnih informacij o EU, do zakonodaje EU ter do programov in projektov v okviru EU.

Mislim, da smo na delavnici dobili dober pregled informacij, ki so podjetnikom javno in brezplačno dostopne. Ali jih bodo uspeli uporabiti v svojo korist, pa je seveda odvisno predvsem od podjetnikov samih.

Mag. Tatjana Skubic

GROSUPELJSKI ODMEVI

Glasilo prebivalcev

občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:

Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:

Jože Miklič
tel. popoldne
786-07-22, 786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor:

Jakob Müller, Barbara Pance,
Janez Pintar,
mag. Tatjana Skubic,
Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva:

1290 Grosuplje, Taborska 2
(hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje:

Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:

Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0

ISSN:1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava:

AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk:

PARTNER GRAF d.o.o.

1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

Po potrdilu o vpisu v evidenco javnih glasil št. 5/4-03-754/95-42 z dne 8. maja 1995 je interni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan pri Uradu Vlade za informiranje pod zaporedno številko 1255. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.120 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA ČASOPIS V APRILU JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 1. APRILA 2002.

Nenaročenih besedil, fotografij in drugih gradiv za objavo ne vračamo. Nepodpisanih in oddanih prispevkov po datumu za oddajo ne objavljamo. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o javnih glasilih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom, za pravne osebe pa mora biti dodan še žig. V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko si pridržujemo pravico do krajšanja besedil.

Oglasno trženje:

Pravne osebe: z naročilnico
Fizične osebe: plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11 / 1999. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 19%.

Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS ali TIF zapisu (300 pik/palec za barvne v CMYK razložitvi) na domači naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dni po roku za oddajo ostalega gradiva. Manjše digitalno izdelane oglase lahko pošljete tudi na elektronski naslov amset@mrak.si, vendar je potrebno vašo odločitev potrditi z naročilnico, ki jo pošljete na naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dni po roku za oddajo gradiva.

Za oglase, predstavljene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

ALI PODJETNIKI IZKORIŠČATE JAVNO DOSTOPNE INFORMACIJE

- nadaljevanje s prve strani

jo na naslov info@podjetnost.net napovedi svojih predstavitev in objavljene bodo brezplačno, saj je www.podjetnost.org namenjen prav temu: promociji aktivnosti podjetnikov, izmenjavi

informacij in znanja ter mednarodnim stikom,

- v koledarju pa so shranjene tudi druge aktualne novice, kot npr. opozorila na nekatere javne razpise ter naslovi, kje lahko uporabnik dobi še več informacij.

Druge povezave (linki) iz te spletne strani omogočajo dostop do informacij npr.

Na "državni strani" najdete številne koristne informacije o delu ministrstev in uradov, med drugim pa tudi o tako imenovani e-upravi.

Na strani **Pospeševalnega centra** za malo gospodarstvo najdete celoten pregled programov in projektov, namenjenih pospeševanju malega gospodarstva, sezname in naslove Regionalnih pospeševalnih centrov, naslove regionalnih garancijskih shem, ponudbe in povpraševanja po kapitalu (poslovni angeli), informacije o razpisih, pa tudi mednarodne razpise (EIC), kar je predstavljeno v nadaljevanju.

Poslanstvo PCMG

PCMG želi v sodelovanju s partnerji vzpostaviti učinkovito razvojno-pospeševalno infra-

strukturo na regionalnem in lokalnem nivoju ter skozi mrežo izvaja usklajen sistem državnih podpornih aktivnosti za pospeševanje podjetništva in samozaposlovanja po merilih Evropske unije. Pri tem izhaja iz dejanskih potreb podjetnikov in drugih nosilcev razvoja, upošteva različno stopnjo razvoja posameznih regij v Sloveniji ter dejstvo, da podjetništvo predstavlja ključni dejavnik razvoja. Zato je ključni cilj PCMG, da obstoječim in potencialnim podjetnikom olajša pot za njihov nadaljnji razvoj oz. začetek podjetniške poti.

Vizija PCMG

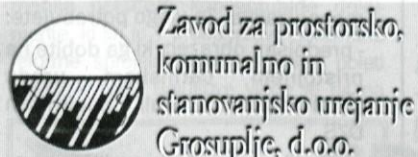
je postati osrednja institucija za pospeševanje obrti, podjetništva in inovacij ter lokalnih razvojnih iniciativ v Sloveniji.

Tudi za tiste podjetnike, ki niso člani, so na spletni strani PCMG dostopne številne koristne informacije:

- Objavljeni so vsi domači javni razpisi s kratkim opisom.

- Vsebuje podatke o regionalnih garancijskih shemah, ki jih trenutno v Sloveniji deluje deset.

Glavni problemi financiranja malega gospodarstva so draga finančna sredstva, omejene možnosti dostopa do finančnih sredstev, omejitve pri najemanju posojil v tujini, nepoznavanje drugih oblik financiranja podjetij (financiranje s tveganim kapitalom, financiranje preko franšizinga, financiranje s pomočjo leasinga, financiranje z zastavo

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- IZDELAVO LOKALNEGA DOKUMENTACIJE

- IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV

- PRIDOBIVANJE DOKUMENTACIJE ZA GRADBENO DOVOLJENJE

Najdete nas na
Telovrstni cesti 3 v Grosupljem
in po telefonu
01. 786 30 73 ali 01. 786 05 42.

Seja občinskega sveta 13. februarja 2002

NOVA STAVBA UPRAVNE ENOTE

Finančni pravilnik za šport. Razširitev občinskega sveta. Stari novi direktor Zdravstvenega doma.

DENAR ZA ŠPORTNIKE.

Na zahtevo inšpektorata ministrstva za šolstvo in šport je občinski svet sprejel nekoliko spremenjen pravilnik o sofinanciranju športa. Občinski denar bodo lahko dobili izvajalci športa s sedežem na področju občine Grosuplje, ki imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za športne dejavnosti, društva pa morajo imeti tudi urejeno evidenco članov in pobrano članarino. Na prednostni listi so športna vzgoja otrok, mladine in študentov, vrhunski športi in šport invalidov, treniranje in športni objekti. Na podlagi javnega razpisa izbere izvajalce športnih programov župan na predlog strokovne komisije.

V letošnjem občinskem proračunu je za šport namenjenih 55 milijonov SIT, predstavnik Zveze športnih društev g. Andrej Cevc pa je povedal, da imamo v občini 9 športnikov visokih razredov.

NOVA STAVBA

V SREDIŠČU GROSUPLJEGA.

Na območju Družbenega doma ob Naborski cesti naj bi se zgradila nova

stavba za Upravno enoto Grosuplje, inšpektoratne izpostave ministrstev in geodetsko upravo, v njej pa naj bi bila tudi nova krajevna dvorana.

V Zadružnem domu (Kolodvorska 2), v katerem so do nedavnega bili tudi prostor občinske uprave, so se po nadzidanju drugega nadstropja pojavile v zidovih razpoke in stavba več nima uporabnostno dovoljenje. Zato je Upravna enota dobila zagotovila, da bo dobila državna sredstva za nove prostore.

V razpravi je A. Likovič (SDS) zanimalo, koliko denarja je že bilo porabljenega za različne načrte o zazidavi območja Družbeni dom, in obžalovala, da ni vizije, kakšno naj bo središče Grosupljega. J. Košir (samost.) je podprl občinski predlog, da se prekine postopek izdelave ureditvenega načrta Družbeni dom in se v skladu z zahtevami potencialnega investitorja začne nov postopek, ureditev ostalega dela trikotnika med Adamičovo, Taborsko in Kolodvorsko pa naj se ureja po drugem zazidalnem načrtu. M. Trontelj (SLS) je predlagal, naj se v novem Družbenem domu predvidi tudi večja kongresna dvorana, predvidi tudi

M. Lunar (ZLSD) pa je nesmotno sprejemat le ureditveni načrt za območje Družbenega doma, ker je center Grosupljega tako pomemben, da bi bilo treba njegovo prostorsko ureditev temeljito proučiti.

DVA SVETNIKA/SVETNICI VEČ.

Po več neuspešnih poskusih je Svet sprejel zakonsko nujne spremembe Statuta Občine Grosuplje in Poslovnika občinskega sveta. Ker ima občina nekaj več kot 15.000 prebivalcev, bo od prvih občinskih volitev dalje občinski svet štel 24 in ne več 22 članov oziroma članic.

DIREKTOR ZDRAVSTVENEGA DOMA.

Na redni javni razpis za mesto direktorja Zdravstvenega doma Grosuplje so se priglasili trije kandidati: prim. dr. Marjan Fortuna, dr. Janez Mervič in dr. Andrej Stare. Svet zavoda ZD je s tajnim glasovanjem za direktorja soglasno znova imenoval dr. Janeza Merviča, njegovo imenovanje pa je potrdil tudi občinski svet. Novi mandat se bo direktorju iztekel 9. aprila leta 2006.

J. Müller

5. izredna seja Odbora za družbene dejavnosti v občini Grosuplje

INTERESNE DEJAVNOSTI MLADIH

V četrtek, 3. 2. 2002, smo imeli 5. izredno sejo Odbora za družbene dejavnosti, na kateri smo obravnavali uspehe in probleme interesnih dejavnosti mladih v občini Grosuplje. Našem povabilu so se odzvala naslednja društva mladih:

Explorik, Društvo prijateljev mladine Šmarje-Sap, Študentski klub GROŠ, Rod tabornikov Louis Adamič, UP Šmarje-Sap. Opravičilo se je Mladinsko informacijsko svetovalno središče - MISS, poslali pa so program dela za tekoče leto. Na sami seji smo ugotovili, da nismo povabili SKAVTOV, ker niso registrirani v občini. Z njihovim vodstvom sem opravila razgovor naknadno. Vabilu se ni odzvalo društvo KIHEC.

Iz analize smo ugotovili, da v občini Grosuplje deluje 7 društev na področju dejavnosti mladih. Predstavniki posameznih društev so vse prisotne seznanili z njihovim delom v preteklem letu in predstavili program za leto 2002. Na ta način smo spoznali delo vseh društev, lahko pa smo tudi primerjali njihove programe glede na vsebino. Spoznali smo organizacijo dela v posameznih društvih. Ugotovili smo, da je organizacija dela različna, društva se razlikujejo tudi glede pobiranja članarine.

Predstavniki vseh društev (vodstva), ki so se seje udeležili, so pokazali vso pripravljenost in voljo do dela, ki ga opravljajo. Za realizacijo njihovih bogatih

programov pa bi prav gotovo potrebovali več sredstev. Vsi pa se zavedamo, da so prav finančna sredstva iz občinskega proračuna zelo omejena in prav zato smo še posebej lahko ponosni na vsa društva, ki jim uspe pritegniti k sodelovanju prostovoljce, ki so pripravljeni del svojega prostega časa nameniti za aktivno delo v društvu.

Spregovorili smo tudi o odprtih problemih na področju delovanja mladih v občini:

- Vsa društva nimajo primernih pogojev za svoje delo.

- Za izvedbo zastavljenih programov bi potrebovali več sredstev.

- Zelo malo je medsebojnega sodelovanja med društvi, veliko premalo usklajujejo programe in se pri posameznih projektih povezujejo. Še največ povezovanja je med TABORNIKI in SKAVTI, kar je zelo pohvalno.

- Delo posameznih društev bi moralo biti mnogo bolj odprto in prepoznavno.

- Društva bi se morala bolje povezovati tudi z drugimi društvi (medgeneracijsko povezovanje), kar je v nekaterih občinah že zelo lepo vpeljano.

- Na nivoju občine ni nikogar, ki bi delo mladih koordiniral in usklajeval interese na področju najrazličnejših projektov in skrbel, da se izdela program za prijavo na različne razpise na nivoju občine, države in širše. Na ta način bi bilo možno pridobiti kar precej sredstev za

delo posameznih društev in naša mlada generacija bi se lahko usposabljala za delovanje na širokem področju.

Podana je bila pobuda, da bi v okviru občine razpisali magistrsko nalogo, v kateri bi izbrani kandidat obdelal celotno problematiko delovanja mladih v naši občini. Eden od pomembnih podatkov bi bil, koliko mladih ni vključenih v nobeno dejavnost v okviru prostega časa. Na osnovi te temeljitje raziskave bi bilo lažje pripraviti novo organizacijsko shemo delovanja mladih v občini Grosuplje. Slediti bi morali cilju, da je vsak mlad človek v obdobju odrasčanja vključen vsaj v eno dejavnost, ki ga motivira za kvalitetno preživljanje prostega časa, ki mu daje tudi moč in voljo za učenje in delo. Prav gotovo pa morajo vsa društva imeti jasno oblikovane cilje, ki so oplemeniteni z vrednotami, ki oblikujejo posameznika, njegovo rast in zrelo in samostojno osebnost.

Prepričana sem, da je bila izredna seja zelo koristna, spoznali smo delo in probleme interesnih dejavnosti mladih v naši občini. Problemov je kar veliko, zato bomo o delu na tem področju še spregovorili in skupaj iskali novo organizacijsko shemo, ki bo dejavnost mladih bolj povezovala in bo delo bolj pregledno.

Predsednica Odbora za družbene dejavnosti: Angelca Likovič

6. izredna seja Odbora za družbene dejavnosti v občini Grosuplje

ZDRAVSTVENO VARSTVO

V četrtek, 28. februarja 2002, smo imeli 6. izredno sejo Odbora za družbene dejavnosti, na kateri smo obravnavali problematiko na področju zdravstvenega varstva v občini Grosuplje.

Direktor zdravstvenega doma dr. Janez Mervič je za vse člane Odbora pripravil pisno gradivo, v katerem je predstavil celovito problematiko na področju zdravstvenega varstva v občini Grosuplje. Še posebej pa je izpostavil neprimerne pogoje za delo, ugotovitve inšpekcijske službe. Predstavil je tudi uspehe, ki jih dosega zdravstveno osebje.

Iz razprave, v kateri so sodelovali vsi prisotni člani Odbora in g. župan, povzeman glavne ugotovitve:

- ZD Grosuplje nima uporabnega dovoljenja.

- Ob pregledu inšpekcijskih služb je bilo ugotovljeno, da obstoječi ZD ni primeren za adaptacijo.

- Občina mora nemudoma pričeti z reševanjem prostorske problematike v ZD, saj bodo v nasprotnem primeru inšpekcijske službe prepovedale to dejavnost.

- Delavci ZD opravljajo svoje delo v neprimernih pogojih.

- ZD nima urgentnega oddelka.

- Dostop do zdravnika je zelo otežkočen (stopnice).

- Splošna ambulanta in urgentna ambulanta bi nujno morale biti v pritličju.

- Vodstvo ZD in zdravniško osebje si želi, da bi dežurno službo iz Ivančne Gorice preselili v Grosuplje.

- Vodstvo in zdravniško osebje zdravstvenega doma sledi sodobnim trendom in sodobni tehnologiji na področju zdravstva. Pridobilo je že nekaj dodatnih programov za zdravljenje naših občanov in občanov.

V drugem delu seje smo pregledali plan investicij na področju družbenih dejavnosti, ki ga je sprejel občinski svet za naslednje štiriletno obdobje. Posebej smo razpravljali o planu za področje zdravstvenega doma. Za izgradnjo novega ZD je v planu investicij opredeljeno:

- Leto 2002: Študija izvedljivosti novega zdravstvenega doma v Grosupljem.

- Leto 2003: Celotna projektna dokumentacija za izgradnjo novega zdravstvenega doma, v kateri bo jasno opredeljeno, kakšen ZD potrebujemo (dejavnosti), treba pa se bo tudi odločiti, kakšen zdravstveni dom smo sposobni zgraditi. Projekt mora biti zastavljen tako, da bo delo lahko potekalo fazno. V letu 2003 je planiran tudi odkup zemljišča.

- Leto 2004: Izgradnja I. dela novega ZD (4. splošne ambulante, urgentni oddelki). Vsi ti oddelki bi bili v pritličju in bo omogočen dostop vsem, ki potrebujejo zdravniško pomoč. V tem sklopu bo tudi lekarna, kar bo omogočalo bolnikom hiter dostop do zdravljenja.

Plan investicij za področje družbenih dejavnosti, ki ga je sprejel občinski svet, žal ni finančno ovrednoten. Do seje občinskega sveta v mesecu marcu bodo strokovne službe občine omenjeni plan investicij finančno ovrednotile. Na seji občinskega sveta bomo plan investicij ponovno obravnavali, saj bomo le na osnovi finančno ovrednotenega plana lahko ugotovili, ali bomo lahko sledili planu, ki smo si ga zastavili.

Sredstva iz občinskega proračuna, ki jih planiramo za investicije na področju družbenih dejavnosti, naj bi bila letno cca 250 milijonov SIT. Trdno sem prepričana, da bi morali v letu 2003 in 2004 glede na plan investicij na področju družbenih dejavnosti zagotoviti iz občinskega proračuna več sredstev (od 350 do 400 milijonov SIT). Zavedati se moramo, da smo prav na področje družbenih dejavnosti v občini Grosuplje v preteklosti premalo vlagali in je nujno zamujeno nadoknaditi. Investicij moramo primerne pogoje za predšolsko vzgojo (vrtec), pogoje za učno-vzgojno delo na podružničnih šolah, pogoje za knjižnično dejavnost in primerne pogoje za delo zdravstvene službe. To morajo biti prioritete naloge!

In prav zato si bom kot predsednica Odbora za družbene dejavnosti tudi vnaprej prizadevala, da se sprejeti plan investicij na področju družbenih dejavnosti ne spreminja. Nujno pa bo potrebna sprotne spremljava. Ponovno pa je potrebno poudariti, da moramo v naslednjem obdobju na vseh področjih varčevati, le tako bomo lahko zagotovili potrebna sredstva za investicije.

Na seji je bila podana pobuda, da bi izvedli občinski samoprispevek za izgradnjo novega zdravstvenega doma v Grosupljem. Zavrnilo smo, da bi verjetno bili občani in občanke pripravljene del svojih sredstev nameniti v skupni cilj - čim preje izgraditi nov zdravstveni dom!

Predsednica Odbora za družbene dejavnosti Angelca Likovič

Vračilo trošarine

Tiste, ki se ukvarjate s kmetijstvom, ponovno obveščamo, da lahko oddate vlogo za vračilo trošarine za mineralna olja (nafto), ki ste jo porabili za pogon kmetijske mehanizacije. Za vlogo potrebujete:

- predpisan obrazec, ki ga dobite na pristojnem carinskem uradu (Šmartinska 152 a ali v papirnicah DZS,

- potrdilo o površini zemljišč, ki ga dobite na Davčnem uradu v Grosupljem (posestni listi ne zadržujejo),

- če imate zemljo v najemu, priložite fotokopijo najemnih pogojev,

- k vlogi morate priložiti originalne račune.

Obrazce pazljivo izpolnite, še posebej bodite pozorni na številko računa, kamor vam bodo lahko nakazali trošarino. Pred oddajo si dokumente fotokopirajte. Originalne račune boste dobili z odločbo nazaj, a jih je potrebno hraniti še pet let.

Dokumente pošljite do 31. 3. 2002 priporočeno na naslov: Carinarnica Ljubljana, Šmartinska 152 a, 1000 Ljubljana.

Jože Miklič

OBVESTILO OBČANOM

Veljavnost starih modrih potnih listin se izteče 5. 8. 2002. Upravna enota Grosuplje obvešča občane, da je bilo do 1. 3. 2002 podanih 2700 vlog za zamenjavo potnega lista, kar predstavlja le 13 % do sedaj izdanih potnih listin. Trenutna čakalna doba za pridobitev nove listine je tri tedne. Vsem, ki menite, da boste novi potni list potrebovali, predlagamo, da zaprosite zanj pred pričetkom poletja oziroma dopustov; tako se boste izognili morebitnim zapletom, saj se zaradi zelo velikega števila zahtevkov v poletnih mesecih lahko zgodi, da vam potna listina ne bo izdelana pravočasno.

Upravna enota Grosuplje je od 25. 2. 2002 z notranjo prerazporeditvijo povečala število referentov, pri katerih lahko oddate vlogo za novo potni listino in sicer na sedežu Upravne enote Grosuplje, Kolodvorska cesta 2 **v sobi št. 115, 106, 128, I. nadstropje, od ponedeljka do petka ves delovni čas, ne glede na uradne ure.**

Prebivalci Občine Dobrepolje, razen Krajevne skupnosti Struge, lahko svojo vlogo oddajo tudi na Krajevnem uradu Videm, v torek, od 8. do 12. ure in sredo od 12. do 16.30. ure.

Občani Občine Ivančna Gorica imajo možnost oddati vlogo na Krajevnem uradu Ivančna Gorica v:

PONEDELJEK OD 8. DO 14. URE
SREDO OD 8. DO 16. URE
PETEK OD 8. DO 13. URE

Glede na to, da je v Ivančni Gorici iz tehničnih razlogov eno sprejemno mesto za oddajo vlog, predlagamo tistim, ki tudi druge predloge zadevate urejate v Grosuplje, da svojo vlogo oddate na sedežu upravne enote na Kolodvorski cesti 2 in tako nekoliko zmanjšate vrste v Ivančni Gorici, sebi pa skrajšate čakanje.

Vlogi za zamenjavo starega potnega lista je potrebno priložiti stari potni list in fotografijo dimenzije 3,5 x 4,5 cm, ki kaže pravo podobo imetnika.

Vloga se vložijo samo osebno.

Bistvena novost novih potnih listin je

tudi ta, da vpis otrok ni več možen, zato mora otrok pridobiti samostojno potno listino. Poleg fotografije mora eden od staršev oziroma zakoniti zastopnik za izdajo potnega lista otroka predložiti izpisek iz rojstne matične knjige, otrok starejši od osem let, ob vložitvi zahtevka ob spremstvu staršev vlogo tudi sam podpiše.

Cena potnih listin skupaj s takso je za listine z 32 stranmi glede na veljavnost naslednja:

- za otroke do štirih let starosti se izda potni list za dve leti in stane 5.860 SIT;
- za mladoletne osebe od štirih let do polnoletnosti se izda potni list z veljavnostjo petih let in stane 6.580 SIT;
- za polnoletne osebe se izda potni list z veljavnostjo desetih let in stane 7.780 SIT.

Cena potne listine z 48 stranmi je 500 SIT višja.

Pripravil: Andrej Struna
Nevenka Dolgan,
načelnica Upravne enote Grosuplje

OBVESTILO

Občina Grosuplje vas obvešča, da ima na razpolago še nekaj terminov za najem bungalova v Čateških Toplicah in sicer:

od 17.03. do 22.03.2002,
od 25.03. do 01.04.2002,
od 01.04. do 08.04.2002,
od 14.04. do 21.04.2002,
od 21.04. do 26.04.2002,
od 15.05. do 20.05.2002,
od 01.06. do 08.06.2002,
od 15.06. do 20.06.2002.

Termin je predvidoma 7-dnevni, po dogovoru pa se počitniški objekt lahko koristi za krajši čas (vikend).

Cena je 7.000,00 SIT na dan (najem bungalova in 5 kart za kopanje v termalnih bazenih). Plačilo je možno v verbalnih oblikah, odvisno od višine obveznosti.

Prijave sprejema Občina Grosuplje, Komisija za dodelitev terminov koriščenja počitniških objektov, Taborska 2, Grosuplje, pisno ali po telefonu št. (01) 78 88 750.

ZAKAJ JE POTREBNO ODPRAVITI SPLOŠNO VOJAŠKO OBVEZNOST?

K predlogu skupine poslancev za ukinitve splošne vojaške obveznosti

O profesionalizaciji slovenske vojske se v Sloveniji že dalj časa govori, saj so realne razmere to temo aktualizirale že pred leti. Dejstvo je, da se naborni kontingent postopno zmanjšuje. Še bolj problematično je, da je le okrog 50 odstotkov nabornikov ocenjenih kot sposobnih za vojaško službo (leta 1996 sposobnih 6015 %, leta 2000 samo še 47,9 %). Okoli 16 % vojakov je odpuščenih zaradi zdravstvenih in psihičnih razlogov. Število obveznikov, ki uveljavlja ugovor vesti vojaški dolžnosti, je od 135 v letu 1992 naraslo na 3250 v letu 2001. Spreminja se tudi mednarodno okolje. Interes nacionalne varnosti ne zahteva več občutnega davka v obliki vojaške obveznosti od svojih državljanov. Poleg držav, ki že danes nimajo več splošne vojaške obveznosti, kot so Belgija, Francija, Velika Britanija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, so se za njeno ukinjanje v zadnjem času že odločile tudi Madžarska, Italija, Rusija, Portugalska, Španija in Bolgarija. Celo Rusija, ki ima enega najnižjih dohodkov na prebivalca v Evropi in velikanski vojaški aparat, se je odločila za ukinitve splošne vojaške obveznosti do leta 2010, kar je bolj ambiciozno od načrtov slovenskega obrambnega ministrstva.

SDS je že jeseni 1999 sprejela resolucijo, v kateri predlaga nadomestitev sedanjega sistema popolnjenja slovenske vojske preko vojaške obveznosti s profesionalno vojsko v kombinaciji s prostovoljno rezervo. V obširni razpravi ob konferenci SDS jeseni leta 1999 v Mariboru smo predstavili tudi podrobnejši okvir novega sistema skupaj s finančnimi okviri. Razprava traja že tretje leto, dejansko pa se v praksi ni veliko premaknilo. Vlada ni prislunhila našim predlogom, temveč je v Splošni dolgoročni program razvoja in opremljanja Slovenske vojske (Uradni list RS, št. 97/2001) zapisala, da bo v naslednjem srednjeročnem obdobju ohranila naborni sistem in na njem temelječe popolnjenje vojske in hkrati uvajala potrebne novosti pri popolnjenju s poklicnimi pripadniki (2.3. Izhodišča za nadaljnje preoblikovanje, razvoj in opremljanje SV). S programom je določeno tudi, da se bo v letih 2004 in 2005 ponovno preveril obseg pa tudi struktura Slovenske vojske, ki se jo bo po potrebi dopolnilo glede na spremembe v varnostnem okolju. Proučen bo tudi sistem služenja vojaškega roka in predlagane morebitne dolgoročne spremembe pri opravljanju te državljanske dolžnosti. Nujne odločitve so bile s tem programom enostavno preložene na naslednji mandat, ko bodo razmere še bistveno težje in bo časa za gladek prehod iz enega sistema popolnjenja v drugega še bistveno manj.

Lani sprejeta resolucija o nacionalni varnosti je sicer odprla možnost potrebnim reformam, vendar pa je vlada hkrati spremenila nekatere konceptualne dokumente, ki jih je v predprilovo obrambne reforme sprejela Bajukova vlada poleti 2000. V času Bajukove vlade je bil na

Ministrstvu za obrambo izdelan tudi podrobnejši projekt profesionalizacije oziroma pridobivanja in usposabljanja poklicnih vojakov in podčastnikov. Trenutno zaprašen leži nekje v predalih. Hkrati pa ministrstvo za obrambo februarja 2002 ugotavlja, da doseđani cilj zaposlitve 300 novih profesionalnih vojakov na leto ni bil dosežen še niti v enem letu. Kljub zagotovitvi NATO že leta 1997, da bo Republika Slovenija v enem letu popolnila bataljon za sodelovanje v mednarodnih operacijah s 700 pripadniki, je bil leta 2000 popolnjen le s 225, januarja 2002 pa s 412 pripadniki. Stalna sestava Slovenske vojske je bila popolnjena 67 % (mimodobna formacija) in podobno. Do zastojev je prihajalo predvsem po letu 1994, čeprav bi moralo biti obratno, saj je DZ ravno v začetku tega leta sprejel zakon o temeljnih razvojnih programih za obrambo, ki bi lahko zagotovil več kot dobro materialno podlago nadaljnjemu razvoju. Prej v letih 1991-1994 je bila dinamika precej boljša. Tako je bilo pred osamosvojitvijo zaposlenih v Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo in Republiškem štabu Teritorialne obrambe skupno 197 delavcev, konec leta 1991 pa 2744 ter konec 1992 že 4374, od tega v Teritorialni obrambi 3689. Kljub novemu zakonu je trend obrambnih izdatkov glede na delež BDP od 2,05 % BDP v letu 1992 padel tako, da je v letu 2000 znašal le še 1,22 % in šele v letu 2001 je bil ta trend zaustavljen (1,44 % BDP). Sredstva so se trošila tudi za neprimerno opremo in oborožitve, vrh takšnega ravnanja pa predstavlja nakup civilnega vladnega letala na račun sredstev za modernizacijo SV.

Nedavno vložene spremembe in dopolnitve zakona o vojaški dolžnosti so zgolj to, kar govori naslov zakona. Z njimi še ne odločamo o tem, kakšna bo poklicna vojska in prostovoljna rezerva in koliko bo reforma stala. To bo moral zakonodajalec določiti v spremembah zakona o obrambi in podzakonskih aktih. Smiselno bi bilo, da se te spremembe sprejemajo istočasno. Ob predstavitvi zakona so predlagatelji omenjene spremembe jasno povedali, da predlagajo reformo v okviru doslej predvidenih sredstev, ki jih je DZ določil v programu razvoja SV za naslednjih 10 let. Zato so očitki, ki so temu sledili, češ da je tak predlog predrag, povsem neutemeljeni. Zavračajo jih tudi vladne študije. Tako ministrstvo za obrambo v uradnem gradivu (Študija primera Slovenije), Obramboslovni raziskovalni center, Fakulteta za družbene vede in "Študija o možnostih prehoda na poklicno popolnjenje Slovenske vojske v Republiki Sloveniji", Center za strateške študije, Ministrstvo za obrambo za obravnavo na svetu za varnostna vprašanja ugotavlja, da bi prehod na poklicno popolnjene oboroženih sil neznatno vplival na celotno narodno gospodarstvo oziroma na družbeni proizvod. Primerjava med sedanjim modelom popolnjenja SV na podlagi splošne vojaške obveznosti ter predlogom poklicne vojske in prostovoljne rezerve

kaže, da bi v enem letu za sedanj sistem potrebovali 43 milijard SIT za stroške osebja, medtem ko bi za kombinacijo poklicne vojske in prostovoljne rezerve potrebovali 39,6 milijard SIT za stroške osebja. Vladna študija pri tem upošteva večje število poklicnih vojakov, kot jih Slovenija v miru dejansko potrebuje (835 častnikov, 1280 podčastnikov, 8000 vojakov ter 918 civilnih uslužbencev). Izračuni Odbora za obrambo, ki deluje v okviru Strateškega sveta SDS, so pokazali, da bi bili stroški osebja isti kot danes v primeru, če bi celotni poklicni sestav štel okrog 8.500 poklicnih častnikov, podčastnikov in vojakov. Stroški prostovoljne rezerve (Nacionalne garde, potrebovali bi 14 do 16 tisoč prostovoljcev) po nobenem izračunu ne presegajo stroškov potrebnega usposabljanja obveznikov v rezervi v sedanjem obsegu oz. številu.

Resda zveze NATO načelno ne zanima, kako se vojska članice ali kandidatke za članstvo, popolnjuje. Zahteva pa, da je takšna vojska učinkovita. Glede na zgoraj opisane težave si lahko sami odgovorimo na vprašanje, ali ta kriterij izpolnjujemo (najprej zaradi varnostnih potreb Slovenije, šele nato zaradi drugih), prav tako pa tudi na vprašanje, ali bodo stalno nove papirnate reforme, ki se jih loteva MO, tokrat res prinesle potrebne izboljšave.

Kljub temu da poslanci vladnih strank niso podpisali predloga zakona o odpravi splošne vojaške obveznosti, pa predstavlja sporočilo iz vladnega sveta za varnostna vprašanja, ki pravi, da so dosegli visok konsenz glede potrebnosti prostovoljnega načina popolnjenja slovenske vojske, ohrabrujoč signal. Upajmo, da ne bo ostalo samo pri obljubi in da bo vlada vloženi zakon skupine poslancev s prvopodpisanim Janezom Janšo podprla. V SDS so prepričani, da bi ga bilo potrebno sprejeti še letos, saj bomo v nasprotnem primeru čez nekaj let prišli v položaj, ko ne bomo imeli ne ustrezne obvezniške in ne poklicne vojske. Bo kdo v tem primeru odgovarjal za tiščanje glave v pesek?

Božo Predalič, OO SDS Grosuplje

SLOVENSKA
LJUDSKA
STRANKA

SLS.

OBČINSKI
OBOR
GROSUPLJE

voščimo vsem občankam in občanom, kakor tudi zdomcem in izseljencem iz bližnjih in daljnjih krajev, ki ste se v teh prazničnih dneh vrnili na svoja domača ognjišča, veselo in blagoslovljeno VELIKO NOČ. Naj skrivnost velikonočnega vstajenja povezuje družine in slovenske domove z utrjevanjem naših krščanskih korenin, ki že stoletja prehajajo iz roda v rod.

SLS - Občinski odbor Grosuplje

ob MATERINSKEM DNEVU, 25. marcu, vsem materam in ženam iskreno čestitamo z globoko hvaležnostjo in spoštovanjem do vašega vsakdanjega dela, požrtvovalnosti, ljubezni in nesebičnosti, ki ga pri svojem delu vlagate v svojih domovih, družinskem krogu, podjetjih in drugih organizacijah ter tako bogatite vsakdanje življenje.

SLS - Občinski odbor Grosuplje

MOJE RAZMIŠLJANJE OB MATERINSKEM DNEVU

Prvo, kar človek v življenju odkrije, zadnje, za čemer steguje roke, najdragocenejše, kar v življenju ima, pa četudi se ne zaveda, je družinsko življenje. Ljubezen matere, varstvo očeta dajeta otroku toplino doma. Nihče ne more prešteti skrbi, ki jih skupno vložita, da bi bili otroci srečni.

MATI! Čudovita beseda. Kaj vse pomeni, je težko izraziti. Vendar so jo naši pesniki in pisatelji skušali dati v svojih delih res na prvo mesto. Pisatelj IVAN CANKAR je o materi veliko pisal. Med drugim pravi takole: O mati, tvoja duša je brez madeža, kakor sonce na poletnem nebu. O mati, otrok svojih otrok, da bi nikoli ne spoznali te sovražne tuje učenosti. O mati, v učenosti ni ljubezni, ti pa si ljubezen sama, že tvoj smehljaj je vesel in sončen. V toplem domačem hramu si ostala, mi pa smo prežgodaj odpahnili duši v tujino in mraz. Ko se je nekoč vrnil k njej na počitnice, je legel k počitku, ne da bi prej zmolil večerne molitve, kakor jih je vse naučila. Materino svarilo mu ni ganilo srca. Tedaj je MATI pokleknila k njegovi postelji in namesto njega molila dolgo v noč. Po njeni smrti je zapisal: V MOJEM SRCU JE TVOJA PODOBA - LEPOTA IN BLAGOST. KAKOR JE NIKOLI IN NIKJER NISEM VIDEL, IN JO BODO V ŽIVO UGLEDALE ŠELE MOJE UMIRAJOČE OČI.

Mati je tako velika, tako velikodušna, tako požrtvovalna in nesebična, da se ji nikoli ne da izraziti dovolj hvaležnosti.

MATI! Prva in največkrat izgovorjena beseda, ki pride iz otroških ust. Njen obraz je najlepši in najbogatejši, ki ga ne moreš nikoli pozabiti, ki ga nikoli ne moreš izbrisati iz srca.

MATERE, dale ste nam življenje, nas hranile in bedele vsak trenutek nad našo zibelko. Na vaše roke oprti smo delali prve korake, iz vaših ust slišali prve besede ljubezni in veselja.

Drage matere, bliža se vaš praznik. "MATERINSKI DAN". Želimo vam, da bi ga lepo praznovali, da bi začutili hvaležnost svojih otrok, saj ste jim dale življenje. Dati življenje pa je največje dajanje ljubezni, največje dostojanstvo materinstva. Hvaležnost pa je spomin SRCA.

Prazniki v letu so kakor oaza v puščavi. Popotnik se ustavi, napije čiste hladne vode ter se okrepi za pot. Pred nami so VELIKONOČNI PRAZNIKI, prazniki veselega upanja, zato želimo vsem, ki vam ti prazniki nekaj pomenijo, globoko doživetje in lepo praznovanje.

NOVA SLOVENIJA, Krščanska ljudska stranka, OO GROSUPLJE
Mihael Kadunc

Smo še socialna država?

V zadnjem času se brezposelnost naglo dviguje, kljub večkratni hvali Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da se je znižala pod 100.000 oseb. Te hvale pa so kmalu potihnille, saj so se pričela odpuščanja v različnih sektorjih gospodarstva (Mura, Iskra Kondenzatorji, SCT, E-Sport, ...), tako da je uradno registriranih 104.316 (Statistični urad RS - februar 2002) brezposelnih oseb. Ker ministrstvo in posredno tudi vlada očitno nimata izoblikovane ustrezne strategije, kako se odzvati na probleme brezposelnosti, družinske ter socialne politike, je NSI "pod lupo" vzela Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Čeprav ima vlada že v svojem koalicijskem sporazumu o sodelovanju v vladi Republike Slovenije pod gljavitve cilje koalicijskega sodelovanja v 7. točki zapisano: "Trdna socialna varnost, ki jo ljudem lahko zagotavljajo le stabilne razmere v gospodarstvu, rast in večja produktivnost dela, predvsem pa večja ustvarjalnost in vsestranska solidarnost kot neizčrpna vrednota" pa je realnost predvsem nekaj drugega kot lepo zveneče besede iz koalicijskega sporazuma.

O tem se lahko prepričamo že s spremembami Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki so jih z amandmaji omogočile stranke vladne koalicije in so močno poslabšale obstoječi solidni zakon. Zaradi sprememb bodo imeli težave samo tisti, ki bodo želeli uveljavljati pravice iz tega zakona, saj spremembe zahtevajo še več dokazne dokumentacije, kar pa pomeni izgubo dragocenega časa in s tem tudi denarja (toliko o protibirokratskem sistemu...)

Porodnice bodo po novem dobivale manjše nadomestilo, tudi tiste, ki so že

tako in tako na robu revščine. Na slabšem pa so porodnice z delovnim razmerjem za določen čas, ki pa predstavljajo večino in jim grozi poslabšanje gmotnega položaja.

Očetovski dopust se bo uveljavljal šele prihodnje leto, porodnicam pa po spremembah zakona ne bo omogočen prenos koriščenja letnega dopusta v naslednje leto, kar pomeni skrajšanje porodniške odsotnosti po rojstvu otroka.

Upadanje nadomestil se bo še povečalo, saj se nekatera nadomestila usklajujejo z rasto življenjskih stroškov, te pa ne bodo dosegle rasti povprečne plače, kar pomeni zmanjševanje kupne moči.

Kljub povečani brezposelnosti se še vrstijo napovedi o ukinjanju delovnih mest v nekaterih sektorjih. Očitno ministrstvo ni bilo pripravljeno na tak val odpuščanja, saj je iz njihovih poročil razvidno le to, da opuščajo ukrepe aktivne politike zaposlovanja in pristajajo le na izvajanje pasivnih pravic denarnih pomoči. Tako ravnajo v nasprotju s tem, kar je napisano v strategiji gospodarskega razvoja Slovenije od leta 2001 do leta 2006. Vemo pa tudi, da rešitev ne predstavljajo le javna dela.

Ministrstvo tudi ne izvaja novih vključitev v program poklicne rehabilitacije invalidov. S tem se povečuje brezposelnost invalidov, samo ministrstvo pa nima pripravljene niti primerne strategije niti ni pripravilo zakona o zaposlovanju invalidov, ki je celo nujen v kontekstu novega pokojninskega zakona in zakona o delovnih razmerjih. Ministrstvo še čaka, nič pa ne naredi...

Ministrstvo ni uredilo tudi zakona o dobrotelnih in humanitarnih organizacijah, s katerimi bi postavila temeljne podlage za dotacije javnih sredstev takšnim

organizacijam in preprečile zlorabe, ki smo jim priča s strani Rdečega križa in njihovih "humanitarnih posojil". Kajti humanitarne organizacije denar dobijo tudi iz proračuna, zato davkoplačevalcem ni vseeno kako je to področje urejeno.

Stranki SDS in NSI sta vložili v postopek sprejemanja v Državni zbor dva zakona, in sicer Zakon o izjemnem znižanju davčne obveznosti in Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini. S tem želim SDS in NSI uresničiti ustavno določbo iz leta 1996, ki obvezuje parlament, da uskladi zakonodajo, pa tudi zato, ker vlada sama do sedaj ni pokazala nobenega interesa za urejanje navedenih zakonov. Namen teh dveh zakonov je, da se izboljša socialno-ekonomski položaj tistih z najnižjimi prejemki. Saj se z urejenim Zakonom o izjemnem znižanju davčne obveznosti ohranja stanje iz preteklosti za socialno najsišibkejše kategorije, z urejenim Zakonom o dohodnini pa bi omogočili davčnim zavezancem, ki imajo otroke, da se jim prizna olajšava za plačilo dohodnine v višini osnovne, ki jo predstavljajo minimalni življenjski stroški. Sprejem teh dveh zakonov pa je odvisen predvsem od koalicije, ki ima večino. Če ga bodo zavrnili le zato, ker sta ga vložili opozicijski stranki SDS in NSI (to se pogosto dogaja), bo koalicija pokazala le svojo neodgovornost in neresnost do lastnih državljanov, ki so seveda tudi njihovi volilci.

Upajmo, da tudi 2. člen v Ustavi, ki pravi, da je Slovenija pravna in socialna država, ne bo postal le dobro zveneč stavek brez vrednosti.

Andreja Rajh, Nova Slovenija

SDS

MATERI

Če vsi grmi bi zacveteli
in vsi cveti zadehteli,
vse vode zašumljale,
vse zvezde zasijale,
da njo z njimi obdarujem,
njo, ki vse ji, vse dolgujem,
- bi premalo mogel dati
tebi, moja zlata mati!
(Danilo Gorinšek)

Že velika noč prihaja,
vse brsti in vriska, raja -
sveta radost ni mi tuja,
kadar pojem: ALELUJA!

Vse diši okoli hiše,
in še vetrič sladko piše,
mati pečejo kolače,
očka režejo mi krače.

Voščim praznike vesele,
vam želim pogače bele,
torte sladke in dehteče,
pirhe rdeče, mnogo sreče.
(Cvetko Golar)

Vesele velikonočne praznike!

OO SDS Grosuplje

S hvaležnostjo, spoštovanjem in najlepšimi željami ob materinskem dnevu.

OO SDS Grosuplje

Popis stanovanj NE - veroizpoved DA

Ob popisu prebivalstva

S takšnim orodjem so izmerili skoraj celo Slovenijo v začetku 19. stoletja v nekaj letih. Danes gre z moderno digitalno in GPS tehniko precej počasneje, pa tudi natančnost še ni veliko boljša. - Studentje/absolventi si z zanimanjem ogledujejo geodetsko zbirko na gradu Bogensperk.

Ustavno sodišče je med drugim presodilo, da bi bilo v nasprotju z ustavo, če bi osebne podatke, ki bi jih zbrali v statistične namene, uporabljali še drugi uporabniki za izvrševanje upravnih ali drugih nalog. S šestimi glasovi proti dvema je razveljavilo določbe 5. in 23. člena Zakona o popisu prebivalstva v tistem delu, ki bi bil namenjen vzpostavitvi registra objektov, stanovanj in gospodinjstev, ker so ti registri v Stanovanjskem zakonu in v Zakonu o prijavi prebivališča poverjeni upravljavcem registrov.

Državni sekretar Jože Novak je v zvezi s tem dejal: "Geodetski zakon je predpisal kataster stavb, stanovanjski zakon pa predpisuje register stanovanj. Vlada je s podzakonskimi predpisi določila, da je stanovanje del stavbe, o katerem vodi evidence geodetska uprava, in opredelila način označevanja stanovanj. V želji, da bi zadeve racionalizirali, smo predvideli, da bi pri popisu zajeli podatke o stanovanjih. Ustavno sodišče je odločilo, da lahko statistika te podatke obdeluje, uporabljati pa se smejo samo za statistične namene, ne pa tudi za vzpostavitev registra stanovanj." Iz tega sledi, da ne morejo nastajati za enaka področja dvojne evidence in da bo dovoljena uporaba le statistično obdelanih končnih in ne osebnih podatkov.

Ob tem povejmo še, da projekt posodobitve nepremičninskih evidenc, v katerem bo tudi nastavljen kataster zgradb, poteka že nekaj let na štirih ministrstvih in na vrhovnem sodišču v sodelovanju s strokovnjaki Mednarodne banke za obnovo in razvoj in z denarjem iz programa Phare, državnega proračuna in posojila Svetovne banke. Vse to pa bo šele prava podlaga za pripravo novega sistema davka na nepremičnine. Za dopolnitev podatkov k registru bodo nedvomno svoje podatke prispevale tudi občine. Register stanovanj in stanovanjskih zgradb naj bi bil dokončan že letos, kar bo davkarjem omogočilo verjetno že s 1. januarjem 2003 pobiranje davka na nepremičnine. - Ali povedano drugače: Dosedanje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča po posameznih občinah (tudi v Grosupljem!) je bilo le "uvodno dejanje", ki pa so se ga na različnih občinah lotevali zelo različno in zato bodo še naprej tudi registri v Sloveniji dokaj različni.

Hkrati pa je zanimiva tudi odločitev ustavnega sodišča o popisovanju podatkov veroizpovedi (pet sodnikov je bilo za, trije proti). Odločitev je mogoče razumeti tudi tako, da vendarle kljub prizadevanjem nekaterih starokopitnih tolimačev nedorečene zakonodaje, ki se naslanjajo na svojevrstno utemeljevanje sekularizacije Cerkve od države, zmaguje razum in da bo treba nekatere v preteklosti površno izpeljane naloge prilagoditi evropskemu kulturnemu in civilizacijskemu okolju.

Jože Miklič

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258
SMS: 405258@LINUX.MOBTEL.SI
E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

PRODAMO:

- zazidljive parcele v Grosupljem in bližnji okolici, v Stični, Viru pri Stični in na Rakitni;
- stanovanjske hiše različnih cenovnih razredov in velikosti tudi nadstandardno (v Grosupljem, Višnji Gori, Ivančni Gorici, Kopoljah, Vidmu, Št. Juriju, Vel. Lipljenih);
- etažo nadstandardne hiše v Grosupljem in stanovanjske hiše v Šmarju-Sap;
- kmetijo z vsemi objekti, primerno za kmečki turizem, z 18 ha zemljišča;
- manjšo kmetijo z lepo stanovanjsko hišo, gospodarskimi poslopi na 5000 m² ter 2,6 ha kmetijskih zemljišč, na izredno lepi lokaciji;
- kmetijska zemljišča: travnike, njive in gozdove na različnih lokacijah;
- večja stanovanja;
- poslovne prostore v AC Grosuplje, v Ivančni Gorici, tudi gostinska lokala.

UREDIMO VAM DOKUMENTACIJO ZA PRIDOBITEV LOKACIJSKEGA IN GRADBENEGA DOVOLJENJA.

DRUGE STORITVE:

- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo (lahko se dogovorimo tudi po telefonu);
- pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb in urejanje dokumentacije, vse do notarske overitve;
- pri prodaji kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej posvetujete pri naslaskršenkoli način, vam priporočamo, da se prej o tem POSVETUJETE PRI NAS!

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES O SVOJEM PROGRAMU

V četrtek, 21. februarja 2002, je v Ljubljani potekala redna seja upravnega odbora Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) - Konference za Slovenijo (KS). Člani odbora smo pregledali poslovanje za preteklo leto in se v nadaljevanju posvetili aktualnemu dogajanju v slovenski družbi in se seznanili s problematiko slovenskih zamejcev in izseljencev zunaj meja slovenske države. V nadaljevanju popoldneva pa je potekala še redna seja sveta SSK - KS, ki je bila posvečena letnemu programu delovanja društva. V teh programih je predlagano, da bi se projekti izvajali tudi v naši občini, vendar o tem v prihodnosti. Člani sveta smo pri programskem delu seje obravnavali glavne usmeritve za delo v tekočem letu. Da bi se SSK približal osnovnim ciljem in programu, ki je bil odobren na zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani, 28. junija 1999, mora svoje aktivnosti usmeriti v prizadevanje:

1. da bo SSK skrbel za ohranjanje slovenstva, kot to ustreza svetovnemu življenju v izvorni domovini in po svetu,
2. da bo SSK stremel po narodni spravi kot temelju našega sobivanja,
3. za spodbujanje vzajemne pomoči med Slovenci doma in po svetu in
4. za dvig kulturnih, gospodarskih, znanstvenih in drugih vezi ter za vsestranski dvig slovenskega občestva.

V ta namen bosta kongres in konference po svetu ter njegovo članstvo delovala povezovalno, smotno in organizirano.

Člani sveta smo razpravljali o pomenu svetovnega dneva maternih jezikov (21. februar 2002) in ob tem sprejeli posebno izjavo. Ta zajema aktualna dogajanja na področju nacionalnih interesov, ki so izrednega pomena za našo družbo, vendar so šele sedaj v ospredju vsakodnevnih razprav. Nekaj o tem je bilo povzeto tudi v

Odmevih. Mnogo je sedaj posameznikov in organizacij, ki vsak dan opozarjajo na nacionalne interese, ti pogledi pa so ponavadi v službi dnevne politike. Žal pa se le malo posameznikov in organizacij (tudi vlada premalokrat) oglasi ob konkretnih primerih, kjer posamezniki izven meja slovenske države vsakodnevno bijejo svoj boj za obstanek slovenskega jezika in naroda kot enega od enakopravnih evropskih narodov. Da ne omenjam posameznikov iz zgodovine, ki so s svojimi dejanji storili ogromno za rast in razvoj ter obstoj slovenskega naroda, vendar so bili do pred kratkim zaradi ideoloških zavor dobesedno pozabljeni in izbrisani iz zgodovinskih knjig, tako Rudolf Maister kot Anton Martin Slomšek in drugi. Skratka boj za slovenske nacionalne interese ni od trenutkov, ko so se začeli dogodki zgodobno prevzemih slovenskih podjetij in bank, temveč sega to v že davno zgodovino, ko so bile sanje o slovenski državi s slovenskim jezikom res samo sanje a močno upanje. Za vsako obdobje zgodovine slovenskega naroda bi lahko mirno našli posameznike, ki so s svojimi dejanji uresničevali samoiniciativno potrebo po kulturi, jeziku in govoru v slovenščini. Zagotovo so bili ti naši predniki postavljeni pred isto dilemo, kako se upreti temu, da ne bi slovenski jezik in narod izgubila svojo identiteto in veljavo. Torej ta izjava svetovnega slovenskega kongresa daje podporo vsem ljudem, ki so naredili velike korake k temu, da se slovenski jezik in kultura ohranjata iz roda v rod. Upam, da bo tudi v prihodnje več konkretnih dejanj posameznikov in organizacij in ne zgolj besed in iger v smislu "biti aktualen - biti popularen - poceni predvolilna propaganda".

Član upravnega odbora in sveta SSK - KS, Matjaž Trontelj

OB 21. FEBRUARJU

SVETOVNEM DNEVU MATERNIH JEZIKOV

Izjava Svetovnega slovenskega kongresa - Konference za Slovenijo

Svetovni slovenski kongres - Konference za Slovenijo - želi ob 21. februarju, svetovnem dnevu maternih jezikov, spomniti slovensko javnost na pomen slovenščine kot njenega poglavitnega spoznavnega sredstva pa tudi kot osrednjega stebra slovenske narodne identitete in posode naše duhovne dediščine. Slovenščina je v Sloveniji po državni osamosvojitvi dobila možnost popolne uveljavitve v vsem javnem življenju in je na številnih področjih dejansko dosegla velik razcvet (celo na vojaškem področju), ni pa mogoče zanikati problemov, ki spremljajo njeno rabo v vrtincih globalizirane informacijske družbe.

Preteklo leto je bilo razglašeno za evropsko leto jezikov, vendar so bile akcije, ki so v tem okviru potekale v Sloveniji, usmerjene precej enostransko - predvsem v popularizacijo učenja tujih jezikov. To učenje je seveda pomembno, biti pa mora ustrezno osmišljeno: tujih jezikov se ne učimo zato, da bi z njimi nadomestili svoj materni jezik, temveč zato, da bi jih uporabljali na potovanjih po svetu, pri študiju in prevajanju tuje strokovne literature ipd. Učitelji tujih jezikov imajo glede tega pomembno vzgojno nalogo.

Država je dolžna zagotoviti ustrezne materialne in kadrovske možnosti za kakovostno učenje slovenščine in za spodbujanje njenega znanstvenega raziskovanja pa tudi zanesljiv pravni okvir, ki bo preprečeval vsiljevanje tujih jezikov v sporazumevanje med Slovenci (imena slovenskih podjetij, javni napisi po izložbah in na plakatih, naslovi javnih glasil in njihovih rubrik ali oddaj, referati na znanstvenih prireditvah, sporazumevanje v podjetjih z večinskimi tujimi lastništvi idr.). Na to je treba paziti tudi v pogajanjih za vstop Slovenije v Evropsko zvezo. Vsak Slovenec mora imeti tudi po tem vstopu zagotovljeno možnost, da je v Sloveniji kot državljan in kot porabnik brez dodatnih zahtev informiran o vseh javnih zadevah v slovenščini. Slovenska država mora podpi-

rati tudi prizadevanje za uresničevanje jezikovnih pravic zamejskih Slovencev.

V zadnjem času je bilo kar nekaj dogodkov, ki kažejo na obotavljanje in nedoslednost pri uresničevanju teh zahtev, zaradi katerih je v slovenski javnosti čutili vznemirjenje in zaskrbljenost. Svetovni slovenski kongres - Konference za Slovenijo zato ob svetovnem dnevu maternih jezikov izraža:

- simpatijo do ljudi, ki so po celjskih izložbah na slovenski kulturni praznik poskrbeli za dodatne slovenske napise po (ob samo tujejezičnih);
- podporo prizadevanju za sprejem zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika;
- odpor do pohvale, ki so jo predstavniki Evropske zveze v svojem poročilu o napredovanju Slovenije pri predpristopnem prilaganju predpisov izrekli zaradi črtanja zakonske zahteve po obvezni rabi slovenščine v gospodarskih družbah (objava v Poročevalcu Državnega zbora 10. 1. 2002, str. 48; nekaj podobnega se je že pred tem zgodilo v Zakonu o veterinarstvu);
- kritiko naslova televizijske serije Popstars, ki jo pripravljajo na Kanalu A;
- pohvalo županom občin v primorskem zamejstvu, ki so se uprli izdajanju enojezičnih osebnih izkaznic na dvojezičnem območju pod Italijo;
- občudovanje koroškega odvetnika Vovka, ki je pred avstrijskim ustavnim sodiščem dosegel bistveno znižanje odstotka slovenskega prebivalstva kot pogoj za postavitev dvojezičnih krajevnih napisov;
- solidarnost z duhovnikom, ki ju zaradi razkritja nekdanjih izvajalcev narodnostnega zatiranja v Beneški Sloveniji postavljajo pred sodišče;
- poziv vsem Slovincem, naj pri nakupovanju blaga, naročanju storitev in sklepanju poslovnih dogovorov dajejo prednost podjetjem, izdelkom in blagovnim znamkam s slovenskim imenom.

KRATKI POVZETKI

Cestnine v Sloveniji so nepravilne!

Ljubljana - Divača 69 km - 690 SIT, Ljubljana - Nanos 57 km - 570 SIT, Vipava - Vrtojba 30 km - 300 SIT, Ljubljana - Naklo 30 km - 300 SIT, Arja vas - Ločica 20 km - 200 SIT, itd. Vse izgleda pošteno, 10 sit po kilometru... toda zakaj Šentilj - Pesnica 9 km - 160 SIT (18 sit/km), S. Bistrica - Celje - 25 km - 550 SIT (22sit/km), Ljubljana - Moravče 11 km - brezplačno. Na DARSU odgovarjajo, da vedo, da je sistem cestnin nepravilnih, da pa ga bodo popravili do 2006. Glede avtoceste med Šentiljem in Pesnico pa pravijo, da je tam 16 km avtoceste.

pripravil študentski klub GROŠ

Gradbeno podjetje Grosuplje (GPG)

Je lani ustvarilo 1,1 milijarde tolarjev prihodka in leto sklenilo z 51,4 milijona tolarjev čistega dobička. Čeprav ta znesek ni visok, je mnogo boljši kot leto prej, ko je vodilno domače podjetje na področju stanovanjske gradnje poslovalo z izgubo v višini 642 milijonov tolarjev. Za direktorja GPG Bogdana Korošca je omenjeni poslovni rezultat razmeroma dober tudi z vidika razmer, ki so bile v letu 2001 značilne za slovensko gradbeništvo: zastoj pri gradnji avtocest in selitev zmogljivosti podjetij, ki so vpeta v avtocestni program, v visoke gradnje, to pa je močno povečalo konkurenco in cene gradbenim storitvam so, kot že nekaj let, padale. Boljši poslovni rezultat je GPG po razlagi njegovega prvega moža dosegel tako predvsem s prestrukturiranjem prodaje v večji delež gradnje za trg, ki poleg stanovanj zajema tudi poslovne in gospodarske objekte. Vodstvo podjetja ocenjuje, da bo družba tudi letos poslovala pozitivno. Z družbo SCT pa se dogovarjajo o sodelovanju na področju zniževanja stroškov.

STA / 7.3.

Sprememba prostorske zakonodaje

Je po mnenju SDS potrebna, vendar pa vladna predloga Zakona o urejanju prostora in Zakona o graditvi objektov nista bila pripravljena na podlagi predhodno opravljene analize in ocene stanja v prostoru, kar bi bilo edino smiselno in učinkovito. Tako po oceni odbora za okolje in prostor pri strokovnem svetu SDS Zakon o urejanju prostora zastavlja regionalni razvoj in policentričen ter ne upošteva dovolj varstva okolja. Poleg tega zanemarljivo vprašanja poselitve in urejanja mest, samo površno govori o vsebinah aktov, je terminološko in vsebinsko pomanjkljiv ter tudi preobsežen. V predlogu Zakona o urejanju prostora pa dopušča prevelika svoboda izvršni oblasti, saj bo lahko ta s številnimi podzakonskimi akti povsem po lastni presoji in na osnovi trenutnih kapitalističnih potreb "zapeljala" prostorski in s tem gospodarski razvoj.

STA / 7.3

Nagrajenca sklada novinarjev sta

Miro Petek in Jože Možina

Nagrajenca Sklada Josipa Jurčiča za leto 2001 sta po izbiri Upravnega odbora (UO) sklada novinar Večera Miro Petek in novinar TV Slovenija Jože Možina. Po besedah predsednika omenjenega odbora Draga Demšarja so se letos odločili za novinarja, ki izpolnjujeta temeljno načelo sklada, t.j. resnicoljubnost, poleg tega pa je njuno pisanje in delovanje v družbi prineslo pozitiven učinek. Kot je na slavnosti podelitvi nagrad dejal eden izmed članov upravnega odbora akademik Janko Kos, je pri delu novinarja pomembna zlasti njegova odgovornost do javnosti. Vpliv medijev je namreč izjemen, saj z izbiro informacij ustvarjajo tudi horizont posamezniku. "Današnje slovensko novinarstvo pa je včasih že na meji demagogije," je bil kritičen Kos in je dejal, da se novinarji ne bi smeli ukvarjati z umetnimi kampanjami - pri tem je omenil homofobijo v zvezi z dogodki pri izbiri letošnje popevke za Evrovizijo - ker se take afere ne tičejo družbenega stanja.

STA / 7.3.

INTEGRIRANA PRIDELAVA ZELENJAVE - V SLOVENIJI...

Začetki integriranega varstva rastlin segajo v leto 1995, ko so bila izdana izhodišča za takšno pridelavo. Če poenostavimo, je IP gospodarno pridelovanje hrane, kjer upoštevamo naravne zakone in z veliko znanja posegamo v pridelavo s kemijo le tam, kjer je to nujno potrebno.

Da je to gospodarno, kot smo rekli, da se torej splača, obenem pa moramo ohraniti naravo za naše zanamce, se moramo pri integrirani pridelavi držati določenih pravil, ki jih delimo na dve večji skupini:

- gojitveni ukrepi,
- varstveni ukrepi.

V prvi skupini je to pravi kolobar, izbira rastišča, obdelovanje tal, gnojenje, sortiment, čas setve, spravila, izraba tal... Pravi kolobar lahko odstrani marsikatero nevšečnost, kar se tiče bolezni in dobre rasti posevka. Pomembna je tudi prehrana. Ne gnojimo na pamet ampak na osnovi analize tal, ki jo delamo vsake 4 leta na prostem in vsako drugo leto v rastlinjakih. To je analiza na makro elemente P, K, pH, humus, ter na mikroelemente, kot so Mg, Mn, B, Fe, Mo in ostale. Analizo na dušik (nitrati ion) daleko pred gnojenjem in po spravilu, da ugotovimo ostanke v tleh. V rastni dobi dognujemo z dušikom večkrat v najprimernejši obliki za rastlino. Nitrarna oblika deluje hitreje kot amonijska (urea). Posebna skrb je namenjena temu, da ne pridejo nitrati v podtalnico.

Ko imamo opraviti s škodljivci na zelenjavi v rastlinjakih, pričujemo uporabo predatorjev. Predatorji so naravni sovražniki

škodljivcev. Najpreprostejši primer je vnos pikapolonic, ki uničujejo uši. Prav tako imajo tudi tripsi, bele muhe, minerji uši in ostali škodljivci svoje naravne sovražnike. Mi jih vnesemo v rastlinjak in tukaj držijo populacijo škodljivcev tako rekoč v "šahu". V rastlinjaku skušamo vzpostaviti naravno ravnovesje med škodljivci in njihovimi naravnimi sovražniki in tako ohraniti zelenjavo zdravo, brez uporabe insekticidov.

Seveda so določeni pesticidi tudi dovoljeni, a le tisti, ki imajo opek spekter delovanja in uničijo le določeno vrsto (na primer uši).

Večji problemi so pri plevelih, katere skušamo preprečiti s pravilno agrotehniko in mehničnimi ukrepi. Če so kljub temu težave, imamo spisek dovoljenih sredstev, vendar je pred uporabo vseh treba upoštevati prag škodljivosti. To pomeni, da ne hitimo s škropljenjem, ko opazimo prvo uš, ali opazimo prvi plevel, ampak ukrepamo šele, ko je škoda na njivi večja, kot bomo imeli stroškov s škropljenjem.

Ko smo vse pridelali po predpisanih načelih, se začne pridelavec ubadati s težavo, kako prodati. Zelenjavo pripeljemo na veletržnico na Rudnik in trgovec ne spoštuje našega truda. Zato je sedaj vrsta na potrošnikih, da včasih le vprašate trgovce o poreklu zelenjave in na kakšen način je pridelana. Tako boste posredno vplivali na lažjo prodajo in s tem tudi boljše označevanje pridelkov z bolj zdravo hrano.

Priprava: Ana Ogorelec

Integrirana pridelava zelenjave v zaščitenem prostoru...

sredstev za varstvo rastlin in nespoštovanja karence tega ne dosežejo.

V ekološki (biološki) pa so prepovedana lahkotopna mineralna gnojila in vsa sintetična sredstva za varstvo rastlin. Če je taka pridelava ustrezno nadzorovana in ima registrirano blagovno znamko, ima brez dvoma tudi največjo notranjo kakovost.

POMEN INTEGRIRANO PRIDELANA ZELENJAVE ZA POTROŠNIKE

Integrirano pridelana zelenjava pomeni za kupca zagotovilo, da ima zelenjava poleg lepega zunanega videza tudi ustrezno notranjo kakovost, kar pomeni:

- da niso presežene dovoljene vrednosti ostankov fitofarmaceutskih sredstev in nitrato,
- pridelava ne obremenjuje okolja,
- gnojenje poteka na podlagi analiz tal,
- pridelana je v skladu s Smernicami za okolju prijaznejšo (integrirano) pridelavo,
- pomeni novo kakovost na tržišču zelenjave pri nas,
- pridelana je pod strokovnim nadzorom,
- z nakupom te zelenjave kupci poskrbijo tudi za svoje zdravje in

- ker je zelenjava iz regije sveža, ima tudi večjo biološko vrednost v primerjavi z zelenjavo, ki je na transportu in manipulaciji dalj časa.

**Povzela po članku v Kmetovalcu:
A. Pavčič, KSS enota Grosuplje**

OBVESTILO O TESTIRANJU ŠKROPIILNIC

Vabim vse lastnike škropiilnic na območju enote Grosuplje k prijavam za testiranje letih. Izvajalec testiranja bo tudi letos ekipa Biotehniške fakultete, 30 % lastna udeležba testiranja znaša 2.100 SIT. Testiranje bo potekalo v mesecu aprilu 2002, o datumu in uri ter lokaciji pa boste vsi prijavitelji pisno obveščeni. Prijavite se na telefon: 787 25 94 (Ana Pavčič) do konca meseca marca.

... in zunaj - brez namakanja ne gre.

KOMENTAR

K UREJANJU PROSTORA V OBČINI GROSUPLJE

Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Grosuplje je dokument, s katerim želi občina urejati prostor na svojem območju skladno z veljavno zakonodajo. Ko se je odlok pred štirimi leti prvič znašel na Občinskem svetu, sem kot občinski svetnik in kot predsednik Odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo zagovarjal stališče, da je potrebno najprej prostor v Občini Grosuplje opredeliti z vidika bodočega razvoja občine ter izdelati študijo, ki bo prostor celovito umestila v dolgoročno razvojno vizijo občine. Obstajala je namreč bojazen, da bi stalne spremembe prostorskih sestavin, brez jasne strategije in vizije na področju urejanja prostora, lahko povzročile še več špekulacij in pritiskov kapitala na zemljišča v občini. Občinske strokovne službe so znale tedaj pojasniti, da je skrb odveč ter da je glavni namen vsakoletnih sprememb Odloka prvenstveno pomagati tistim občanom, ki želijo na svojih parcelah imeti zazidljive parcele. Takšne obrazložitve ni bilo težko podpreti zgolj besedno, ampak tudi finančno, saj sem v občinskem svetu podprl zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za pripravo baz podatkov in različnih prostorskih kart v sodobni računalniški tehniki, vse v upanju, da bo to v večjo pomoč občanom in občini. Žal dosedanja praksa dokazuje, da se občani srečujejo z vrsto težav, ko se odločijo, da bodo vložili prošnjo za spremembo namembnosti svojega zemljišča. Iz pripomb občanov lahko zasledimo, da strokovne službe ne opravljajo ogledov na terenu, da na javnih razgrnitvah podajajo zgolj splošne pripombe, brez jasnih odgovorov. Tudi v kasnejših fazah postopka, ko odlok dobimo v obravnavo člani Odbora za prostor ter kasneje na Občinski svet, ostajajo mnoga vprašanja nedorečena, saj ostane vedno ključno vprašanje kriterijev, po katerih je na neki parceli možno zidati, na neki drugi pa ne. Občinske strokovne službe se pri tovrstnih odgovorih ponavadi zatečejo k nedorečeni zakonodaji in t.i. vsebinskim izhodiščem urejanja prostora, ki naj bi jih postavila vlada in ki jih vse doslej vsaj jaz osebno še nikoli nisem videl v svojih gradivih občinskih sej. Če ni jasnih strokovnih meril, ki bi veljala enako za vse, potem je strah, da so lahko zemljišča v naši občini bila tržno blago, izpostavljeno logiki tistega, ki ima v žepu več denarja (in zvez), povsem upravičen.

Mag. Peter Verlič, občinski svetnik,

predsednik odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo

GROSUPLJE, KDO BO TEBE LJUBIL?

(Osebno razmišljanje XXIX)

Naselje Grosuplje ima zelo lepo lego in vrsto dostopov v naselje iz različnih smeri. Ko se človek, ki ne živi na Grosupljem ali v bližnji okolici, pripelje v Grosuplje po različnih vpadnicah, nehote doživi prvi vtis o kraju in ljudeh, ki žive v njem. Pa pogledimo:

- Vhod v Grosuplje iz Šmarja-Sapa oz. zahodne strani je po odstranitvi romskega tabora za železniško postajo urejen in prijeten. Tudi vožnja po glavni ulici do centra je relativno prijetna za oči.

- Vhod mimo Motela in vožnja po obvoznici mimo Doma starejših občanov je po ureditvi okolice odpada v Jerovi vasi za oko in prvi vtis urejen.

- Vhod iz smeri Mlačevega in vhod iz Višnje Gore je tudi relativno urejen in ne daje slabega vtisa.

Toda glej ga zlomka!

Vožnja skozi center na jugu naselja proti Krki in Dobrepolju mimo Jerovška, je črna točka neurejenosti naselja Grosuplje. Koliko časa še?

Tako imenovano križišče Kovinastroj je že vrsto let v različnih občinskih in republiških planih. Vem: denacionalizacija, odkup zemljišča, pomanjkanje denarja, vrsta ostalih prioritet, toda še vedno se moramo vprašati, koliko časa še.

Mislím, da je sedaj prišel skrajni čas za ureditev, pa ne samo zaradi videza. Gre za več, za varnost ljudi in pešcev. V kratkem bo na južnem delu naselja odprta vele trgovina Vele. Promet skozi križišče Kovinastroj se bo izredno povečal. Na odseku 300 metrov, od Adamičeve ceste do Kmetijske zadruge, je po mojem mnenju na vidiku velika prometna črna točka. Urejeno križišče z vso infrastrukturo, novim cestniščem, s pločniki, z javno razsvetljavo je nujno potrebno. Skozi to križišče se pelje veliko ljudi na pokopališče in to ne samo domačini, ampak tudi veliko tujcev. Če greste peš po tem odseku, posebno ob deževnem vremenu ali pozimi, morate križariti mimo luž enkrat levo, enkrat desno, kot da imamo ta odsek ceste za posebne vrste rekreativno površino.

Vem, da je ta cesta republiške razvrstitve, toda ljudje, ki se vozimo oziroma hodimo po tej cesti, smo največ Grosupeljčani in okoličani, da o otrocih ne govorimo. Za povrhu pa imamo celo na nivoju republiškega ministrstva za ceste državnega sekretarja, ki je Grosupeljčan. Izgleda, da tudi tu velja pregovor "o bosu kovačevi kobili".

Anton Žitnik

ČAS JE ZA ČISTILNE AKCIJE! Se bo kdo zbudil in organiziral odvoz? Deponija naj ne bi bila več problem. Ali pa je morda problem, da je treba tudi s smetmi zaslužiti?

Marijan Tršar - Ob slikarjevem 80. rojstnem dnevu

Marko se je prebudil. "Rik! Si ti jokal, Rik?" je skočil s postelje. "Reveš, ves se treseš! Te zebe? Ali te je strah grmenja? Nič se ne boj, Rik pojdi, lezi k mojim nogam! Če bova skupaj spala, nama ne bo mraz! Potlej se ne boš ball!"

Marko je utonil v sen, preden je položil glavo na blazino. Rik pa je trmasto na silo tiščal čeljusti. Trdno odločen, da za nobeno ceno ne bo vnovič zaječal od nerazumljive tesnobe. Dober pes ne pokaže strahu, čeprav umira od nje! Si je ven in ven ponavljal besede mame Ringe.

Ni zaspal, do jutra je še poslušal mirno, spokojno fantovo dihanje. Stisnjen k njegovim nogam je podhrtaval od preživete nočne more in stražnih napovedanih nesreč.

17. februarja si je naložil 8 križev na svoja tršata pleča akademski slikar Marijan Tršar. Rojen v Dolenjskih Toplicah, neposredno ob Kočevskem Rogu, iz katerega so že kot dečku veli s tesnobo predrti strahovi, je "zbežal" študirat na ljubljansko univerzo na oddelek za umetnostno zgodovino.

Gornji odlomek je iz ene od vaših mladinskih povesti z naslovom Zgodbe o psu Riku. Tako Marko kot Rik nedvomno nosita nekaj vaših značajskih potez. Zgodbe so izšle leta 1974, ko še ni bilo mogoče javno povedati, da si se tako ali drugače v drugi svetovni vojni znašel na drugem bregu. Napisali ste tudi več drugih mladinskih del. Kakšni so vaši spomini na prekratko mladost?

Prav ste rekli: prekratka mladost - takšna se nemara kaže vsakemu, ki jo je preživel kolikor toliko srečno. Zase vedno trdim, da so bila otroška leta v Dolenjskih Toplicah nepozabna, vključno "baladnim sencam" bližnjega temnega roškega pragozda, ki mi je že tedaj, dosti pred krvavimi roškimi brezni, buril otroško domišljijo. Denimo, s skoraj tragično prigodo očeta financarja, ki toliko da ni za vedno zaspal v snegu, ko se je v trdi noči zmučen prebijal skozenj domov - kar sem popisal v knjigi Otroštvo. Pa tudi moja pred/puberteta v ljubljanskem predmestnem Vodmatu in Zeleni jami se mi je zapisala v spomin z vso iskričastostjo mlade domiselnosti, ki nas je sproščala v vse-mogočih otroških igrah. Te so si kmalu zatem najdevale resnejše, bolj ustvarjalne vsebine, ki so sčasoma prerasle v zametke sledečih jim literarnih in - rekel bi lahko - nasploh umetniških aspiracij. Domalega vse, kar sem teh spominov "spravil na svitlo" ali pa jih še hranim v predalu, je poglajno iz teh toplih, vodmatskih in zelenjamskih nepozabnih mladih let. V njih tiče tudi moji literarni začetki, pa potem tisto nenadno "spreobmenje" v slikarstvo.

Med študijem se je vmešala vojna. Leta 1941 ste se javili v Zagrebu kot prostovoljec v stari jugoslovanski vojski proti Nemcem, a so po njenem dokaj hitrem razpadu ustaši slavili svojo začasno zmago. Podivjana množica je tulla: "Srbe na vrbel!" Po nekaj mesecih ste se znašli kot interniranec v Gonarsu pri Palmanovi. In nato se niste strinjali niti z revolucionarnim terorjem, ki so ga komunisti zganjali predvsem po Dolenjski in Notranjski. Čeprav niste bili pravi vojak, ste se pri slednjih zadožili za izvirni greh, ker niste spoštovali zaukazane kulture molka. Povrhu vsega ste si naložili še naglavni greh, ker ste ilustrirali Balantičev sonetni Venec.

Bližal se je konec vojne. Premoč je bila očitna, a ljudje so bili prepričani, da jih Angleži ne bodo pustili na cedilu in da ne bodo dovolili vgnezenja boljše Evrope. Mnogi so bežali na Koroško. Poleg vojakov je bilo tudi veliko civilistov, žena, otrok. Skoraj tri tedne ste taborili v Vetrinju, na lastni koži okusili prevaro Angležev in se "vrtili" v domovino v najbolj žalostni procesiji v zgodovini slovenskega naroda na teharsko planjavo, kjer pod mrtvim jezerom, bližnjih rovih in grapah zdaj spijo vaši vrstniki.

Slišalo se bo bržčas neverjetno, a

prenekatera opisana mlada prijateljstva so vzdržala daleč v vojno in bila, žal, povečini prekinjena tragično, s smrtjo. V mnogočem so vplivala celo na naše odločanje in izbiranje "prave strani" v bratomorni državljanski vojni, ko je osvobodilna fronta, vešče zamaskirana z mnogimi resničnimi slovenskimi patrioti, začela kuhati komunistično revolucijo.

Kdor v Ljubljani ni vedel za rdeči ter, ki je "likvidiral" na stotine nedolžnih mož in žena, tudi cele družine z otroki, ni mogel razumeti teh revežev po vaseh, da so se v skrajnem strahu za življenje sebe in svojih družin odločili braniti se z orožjem, pa čeprav za okupatorjem, edino dosegljivim. Na stotine zverinsko pobitih ljudi je neizpodbiten dokaz, da so jih komunisti hoteli prisiliti v kolaboracijo. Ta dejstva je zamolčala naša uradna zgodovina, zamolčala jih je kajpa tudi Evropi in zaveznikom, ki zato obsojajo to nesrečno, a ne vedo, z zločini izsiljeno kolaboracijo. Proti tem zverinskim pobojem, ne pa proti osvoboditvi, so se borili in darovali svoja mlada življenja premnogi iz moje mladostne družine prijateljev in znancev.

V Dotiku smrti pa ste vendarle iskali nekaj drugega, saj pravite: "Ali je sploh kakšna razlika med besom množice katerekoli sorte? Ko jim popustijo uzde razuma, se hipoma spreveržejo v krvi želno čredo, pa naj bo rdeča, bela ali črna?"

Morda ste prezrli, da sem na drugem mestu le označil razliko med temi pobesnelimi množicami: najgrozljiveše in najtrajnejše je bilo tisto sovraštvo, ki je bilo programirano, vodeno, ves čas spodbujano v okrutnosti. Če je bila krvi želna drhal v Zagrebu v samih začetkih ustaške revolucije še neorganiziran, nekak spontan izbruh "stoletnega sovraštva med sosednjima narodoma", pa je bilo v teharskem taborišču sovraštvo, obračunavanje z "belimi psi" in še kaj hujšega organizirano, neteno in zapovedovano "z vrha". Vojak, stražar, ki se ni zadiral, tolkel, bičal, nečloveško poniževal in maltretiral nemočnih jetnikov, je pri pričami postal sumljiv nadrejenim. Tudi če ni hotel, se je moral znašati nad nesrečniki, pa čeravno je morebiti do njih v duši začutil usmiljenje.

Mlademu fantu, 23 let vam je bilo ob koncu vojne, so gomazele kot srh po telesu tudi opojne ljubezenske misli. Kakšni kontrasti! Ljubezen in smrt.

ZADNJE SLOVO

Naglej se me za zmerom, ljubica, sedaj, še za minuto celo nimava več časa! Kaj reci mi, da tvojega najem se glasa! S poljubi me zagnji, na oči me daj!

In name se prižni, da žametnega pasa ti ne pozabim. In "Tvoja sem!" zašepetaj, lej, jaz lahko prisežem: "Tvoj za vekomaj!" - Še to noč bo me zagnila gozdna jasa.

O Bog, sem le zato prihranil si sokove, da padam zdaj nedolžen v grobove - v poljub leden, ki smrti izcedi se?

Ne, nočem še umreti - tu si ti, življenje, neužita slast ljubezni, kopmenje, brez tebe onkraj - še nebesa bojo vico!

Oprosti, večni, puntarju v poslednji uri, kri bogokletna žile mi še zadnjič buri! Le to mi daj: ko boš telesa mi odvzel pravice, da hodil k ljubi vasovat bom - skoz zaprte dur!

Pred skoraj enim letom ste sodelovali na TV Slovenija v Polnočnem klubu. Pojasnjevali ste začetke organiziranja vaških straž, ki so se (tudi po vaših trditvah) začele šele po terorju in pobijanju nedolžnih ljudi s strani KP. Potem je nastalo domobranstvo. Danes se večkrat sliši v zvezi s povojnimi poboji: "Zločin je zločin, kolaboracija pa je tudi zločin." Se je moč strinjati s tako poenostavljeno ugotovitvijo? Del odgovora verjetno ponujate v knjigi Kopist in samota, ko pravite: "Toda zgodovina ne bo nikoli do konca pojasnila vsega." Ali je morda vendarle pot k narodni spravi mogoče najti v domoljubju mnogih tako na eni kot na drugi strani, vse temne sile, ki so se vgnezdile med Slovenci med drugo svetovno vojno in po njej, in ki nas še vedno močno razdvajajo, pa razumeti kot pot katarze?

Demagoško je tlačiti vse kolaboracije v isti žakelj. Obsodbe vredne so takšne "renegatske", iz sebičnih namenov posameznika, določene skupine ali stranke. Najbrž poznate Velazquezovo sliko Predaja trdnjave Brede - tam premagani poveljnik izroča ključne trdnjave zmagovalcu v ponižnem priklonu s prošnjo, naj bo milosten, naj človeško ravna z njegovimi neboljgjenimi meščani. To zagotovo ni bila "zločinska kolaboracija", saj je bila v prid premaganim brez zaščite. In nič manj upravičena ne more biti kolaboracija, ko so si goloroki vaščani vzeli orožje, kjer so ga edino mogli dobiti, da bi sebe in družine obranili pred komunističnimi zločini.

Prvi resni korak naproti resnični narodni spravi bi bil korigiranje naše uradne zapisane, po vseh šolah, enciklopedijah in sredstvih informiranja oznanjane "rdeče resnice". Ne vem, zakaj se tega tako branijo in bojijo, če jim gre res za resnico o naši polpreteklosti. Naj bi skupina neodvisnih in evropsko/svetovno priznanih strokovnjakov za zgodovino napravila "revizijo" vsega tistega, dodaj kot naša "objektivna" zgodovina utrenjenega - ali ne počno nekaj podobnega tudi v podjetjih, ko v njih ni nekaj v redu? In ne se izgovarjati na denar, splašalo se bi, saj bi takšna raziskava narodu omogočila, da se ugleda kot v zrcalu, vidi svojo nič olepšano, a tudi nič pogršano podobo. Pravično bo priznala domoljubne vrline vsem tistim, ki so se junaško uprli okupatorju zavoljo osvoboditve naroda, bo pa tudi izluščila tiste temne sile, povečini vodilne kadre, ki jim je bila od vsega začetka končni cilj revolucija, podreditve Sovjetom. In tudi ne bodo mogli mimo vseh rdečih začetnih pobojev, ki so domoljubne Slovence z druge strani prisilili, da so se za svoje preživetje borili z orožjem okupatorja. Večidel le-teh je zgnil v genocidu po vojni, ne moremo jim vrniti življenj, lahko pa zmijemo z njih krivdo takšnega prisiljenega "izdajstva", s katerim so jih popljuvali rdeči zmagovalci.

Čudi me, da se še noben zgodovinar ni zamislil ob paradoksu, boljje, pravcatem absurdu: Slovenija je bila pred vojno domala edina dežela med državami Evrope, ki ni premožljiva niti ene profašistične ali pronacistične stranke (Hrvatje so imeli ustaše, Srbi Ljotiča, Romuni Železno gardo, Madžari Pušičnate križe, Belgijci Degrela, Francozi Action française in še katero, Norvežani Quislinga ...) A čudo prečudo, med in po vojni je naša OF anatomizirala več kot polovico Slovencev za izdajalce! Niti približno v tolikšnih procentih jih niso obsojali v evropskih državah, pa čeravno so se v njih bohotile pronacistične stranke že pred Hitlerjevo okupacijo! Drži pa, kar sem zapisal, zgodovina res ne zmora pojasniti vrste tragičnih osebnih usod in zgrešenih odločitev posameznikov, saj ni zmožna prenikniti v njihove duše in izluščiti najskrenejše pobude za njihovo dobro ali slabo ravnanje - to rajši ostaja plodno polje za literaturo, za umetnost!

Jeseni leta 1945 ste nadaljevali študij na Akademiji za upodabljajočo umetnost v Ljubljani, kjer ste diplomirali leta 1951 pri prof. Gojmirju Antonu Kosu in nato dokončali grafično specialko pri prof.

Božidarju Jakcu. Vaši spomini na ta dva človeka?

Prof. Gojmir Kos mi je bil mentor v tretjem in četrtem letniku slikarstva, k prof. Božidarju Jakcu pa sem hodil v privatni uk že tri leta pred vojno in bil potem v njegovi grafični specialki dve leti. Če je bil Kos vedno nekoliko zadržan in nam posredoval koristne napotke za slikanje nekako hladno, malobesedno, a vselej koristno uporabno, pa je Jakac včasih kar zagorel v navdušenju nad uspelo grafiko ali v sveti jezi nad spodrskom, denimo ob premalo preštudirani risbi ali jedkanici. Bila sta zelo različni osebnosti, tako v lastnem umetniškem delu kot po pedagoških pristopih. Jakac nas je človeško presenečal s tedaj sila redkimi gestami, ko nam je, svojim specialistom, voščil vsakokrat za novo leto in veliko noč. Bil pa je v gledanju zaprisežen realist, ki se dolgo ni mogel sprijazniti z novimi tokovi modernega slikarstva - ti pa so nevdržno prodirali na našo akademijo in navdušili vedno več mladih, tudi mene. Malone vzroji je, ko sem mu pokazal ekspresivno deformiran obraz dečka v rezervašu: "Ne priznam te več za svojega učenca, delaj, kar hočeš, pa naj tvoji ljudje hodijo po glavi!" Toda že kmalu po razstavi naše "avantgardne" Skupine 53 mi je rekel: "Le zakaj nisi povedal, kdaj razstavljate, rad bi vam odprl razstavo!" Toliko svojemu trenutnemu razpoloženju zavezan je bil ta srčno dobri mojster-grafik.

Od leta 1962 ste se ukvarjali tudi z likovno teorijo, literaturo in kritiko. Teh del je kar precej. Pri svojem delu ste uporabljali različne slikarske tehnike, katera vam je osebno najbolj pri srcu? Jih lahko na kratko predstavite našim bralcem?

Toliko jih je, da najbrž tu ne bi bilo prostora niti za kratko predstavitev vseh. Zato samo o meni najljubših, najčešče uporabljenih. (Več ali skoraj vse sem o likovnih tehnikah povedal v 14 televizijskih oddajah o grafičnih, slikarskih in kiparskih tehnikah.) V grafiki sem začel z linorezom in potem nadaljeval v bolj preciznem, pa tudi zame študenta dražjem lesorezu. S suho iglo in z jedkanico sem se mojstril (tudi po zaslugi mentorja Jakca) že pred akademijo, tam pa ju nadgradil še z akvatinto, rezervašem in z litografijo. Pravzaprav sem bil "deficiten" edino v serigrafiji, za poskus sem dokončal le eno. Slikal pa sem v začetku predvsem z oljnimi barvami, redkeje s tempera, tudi akvareliral sem rad, a zadnje čase sem se najbolj zagrel za praktične akrilne barve. Dobrašen del zidnih dekoracij sem izvedel doma in v tujni v presni/pravi in suhi freski, nekaj v grafitu ter v mozaiku, torej v t. i. tehnikah monumentalnega (stenskega) slikarstva.

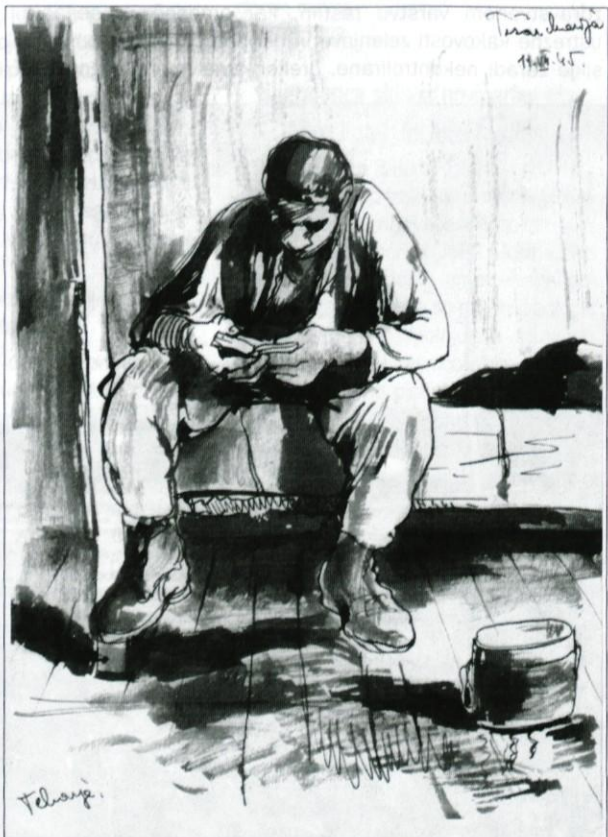
Kakšni so spomini na leta, ko ste kot izredni profesor leta 1974 in nato kot redni profesor leta 1979 poučevali na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani?

Čeprav nisem podcenjeval svojih teoretskih predmetov, ki sem jih učil ex cathedra, anatomijo, deskriptivo in perspektivo, sem jih želel posodobiti na pametno mero, nujno potrebno današnjim likovnim ustvarjalcem. Iz čiste teorije sem jih spremenil v polovično praktične, odpravljane torej kar med delom v ateljeju. Toda bolj kot te moje

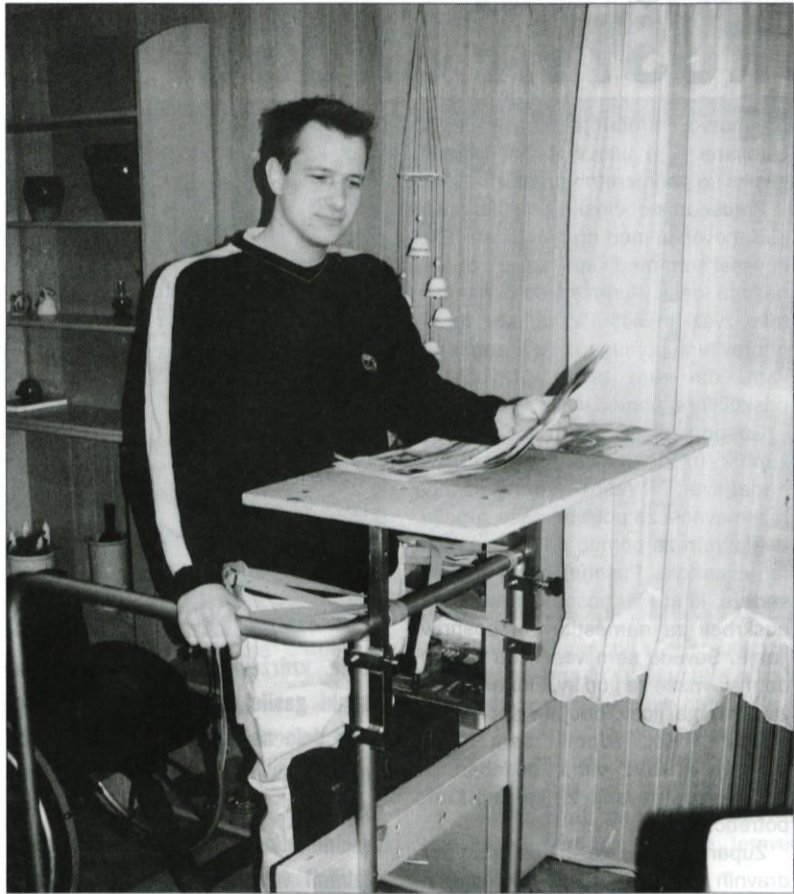
uradne obveznosti me je zamikalo in našlo izjemno navdušen odziv tudi pri mojih slušateljih uvajanje t. i. "likovnih koktajlov", polurnih pogovorov o aktualnih dogodkih na domači in tuji umetniški sceni ter o osnovah likovne diktacije, analizah temeljnih likovnih prvin in zakonitosti njihovega učinkovanja. Tovrstnih likovno teoretskih predavanj v tistih letih pri nas ni bilo in še danes se me moji bivši učenci spominjajo predvsem po teh živih pogovorih, ki so pretanjevali njihovo iskanje bistvene likovnosti.

Ko ste v ateljeju, ali pa ko ste bili na primer "kopist" v samotnih cerkvah na Kamnem Vrhu pri Ambrusu ali v znamenitih Hrastovljah, pa tudi v večmilijonskem svetovljanskem Parizu, ste imeli veliko časa za razmišljanje ob delu. Razmišljali ste o temeljnih človekovih vprašanjih, ki ste jih nato tudi opisali v knjigi Kopist in samota. Dovolite, da natresem nekaj vaših razmišljanj: Samota je edino zdravilo, ki ga današnji sebi odtujeni človek še ni temeljiteje preizkusil in uporabil za pomagalo. Brez radia, brez časopisov, brez peklenskega vrveža prometa; a tudi brez nenehnega pričakovanja nečesa, kar mora priti, brez vsakodnevnega naprežanja in vznemirjanja bi bržčas lahko bolj natanko spoznali svoje bistvo in svojo vlogo. Morebiti bi se nam celo razkrila najbolj prava, resna pot v prihodnost. - Šola ne uči življenja. Šola uči za iluzijo življenja, kakršno naj bi bilo. - Morebiti so nam laži potrebne, da lažje živimo. Nemara se zato toliko otepamo samote, saj si v obraz ne upamo lagati. - Vidiš, naravi se ne moreš ogniti! je pomodorovala samota. Spreminjaš jo in spreminjaš, a na koncu koncev ona spremeni tebe. - Smisel našega početja leži le v vztrajnosti iskanja in ne v vrednosti najdenega. - Za vekomaj pa bo držalo, da je najtežje postati dober človek, dober in zaželen za vse!

Čeravno vprašanje ni zapisano, pa čutim, da kar sili iz teksta: Kaj mislite zdaj o vsem, kar ste razmišljali in zapisali tedaj? Teško bi se spuščal v tančine, katera spoznanja so se v meni skozi ta, recimo, tri desetletja opazno modificirala ali nevarno zagugala. V celem imam občutek, da mi ne bi bilo treba nobenega preklicati ali celo obsoditi. Mislim, da je bila tista moja izkušnja, živeti cela dva meseca podnevi in ponoči sam, edino med svojimi gomizljivimi malimi prijatelji, tako izjemna spodbuda za iskreno seganje vase, v svojo bit brez vseh izgovorov in povrhnih navlak, da take, rekel bom, božje milosti samospoštovanja pa tistega nenapihnjenega, ponižnega samoozaveščanja bržčas ne bom doživel vdrujkrat...

Marijan Tršar: Molite - Teharje, 11. 7. 1945

Toni Zakrajšek: "Stojim!"

Še pred poltretjim letom je življenjska smelost danes 25-letnega Tonija Zakrajška vedro sukala njegovo odprto naravo, ga oplajala z mladostno igrivostjo, odraščajočo svežino in mu po kapljah vlivala soka moške zrelosti. Fant je rasel z naravo in vešče odkrival njene prostranosti. Vedoželjno, za svoje zadovoljstvo in v veselje domačih, je rad posodil dvoje močnih rok za delo na kmetiji, jo občasno popihal v gozd, užival v svobodi in brezmejnosti njegovih globin, stikal za občutjem popolne naravne miline in se predajal lahkosti bivanja. A pisana mu je bila drugačna usoda. Uspela? Bolečina? Preizkušnja?

Dežkost je že polzela z njegovega obličja. Cilje je postavil na prepih prihodnosti, v dlani je kanil ujeti delček porajajočega se osebnega obdobja, ko je kot študent Višje šole v Novem mestu vpisal smer strojnega inženirja. Pot, ki

je na začetku na široko zazijala pred neizkušenim in nedozorelim mladeničem, je ostroumno premagoval, obvladoval in jo prilagodil sebi v korak. Ukaželjnost, ki se je bohotala v njem, ga je nosila na krilih samostojnosti, neodvisnosti in samohotnosti. Leta študija so kot peščeni kamenčki nezadržno polzeli na kup, ostalo jih je še prgišče. Pred zadnjo študijsko preizkušnjo se je tok Tonijeve življenjske ure siloma zavrl. Splet usodnih naključij je napovedoval nesrečo, ki je fanta oropala radoživosti, mu ukrivila tako znani nasmešek v stisnjeno grimaso in ga nevhvaležno zaznamovala. "Zakaj jaz, sem se najprej spraševal, potem začneš iskati razloge za nadaljnje življenje," se s temnim odsevom v očeh sprehodi do dne, ko se je njegovo življenje obrnilo na glavo. Pogled je drugačen. Zrel in trdoživ, morda je le pridih prihodnosti v njem

KJER JE VOLJA, JE TUDI POT!

bolj kalen. "Imam srečo, da se mi je nesreča zgodila v letih, ko sem se že začel zavedati samega sebe. V rehabilitacijskih ustanovah sem videl veliko hujših primerov invalidnosti otrok in mlajših od sebe, ki v svojem življenju še niso dosegli ravni zrelosti, zavedanja samega sebe." Kljub življenjski nepriliki si ne pusti odvzeti prostora samostojnosti. Dokazal je, da zmore in da v njem še vedno tli iskra brezpogojne življenjske sle. "Pred nesrečo sem delal samostojno in tako stanje želim ohranjati tudi naprej. Želim biti samostojen. Če se le da, stvari bolj ali manj organiziram in izpeljem sam." Usoda, ki ga je prikovala na invalidski voziček, ga je odtegnila od najdražjih, prijateljev in oseb, s katerimi je prestopal pragove in dograjeval svoj sen. Dva meseca, preživeta v ljubljanskem Kliničnem centru in polletno okrevanje v zavodu, je izbrisalo stik z domačim okoljem, v katerem se je podil za mladostnimi metulji, in ga pahnilo v neznan. Skorajda leto dni je ostal odrezan od sveta, ki je vanj vtisnilo najgloblje sledi, pretrgal vezi z domačimi, prijatelji in tistimi, s katerimi je prestopal življenjske bregove in jih dograjeval v palačo mnogoterih izkušenj, udejanjal tih sen. "Kot bi pri računalniku izbrisal CD-Rom in ga ponovno začel nalagati. Potreboval sem leto dni, da sem se spravil k sebi." Dokončal je študij, se zaposlil kot pripravnik, se odprl novim prijateljem. Zmogel je trnjevo goščavo in se vrnil v ... življenje. "Sedaj je moj CD absolutno napolnjen z drugimi podatki." Tudi skrbno hranjene cilje, vizionarski pogled, je prevetrl z novo vsebino. "Predstavljam si, kot da sem star dve leti in pol, kolikor je preteklo od dogodka, le da stvari dojemam na določeni stopnji odraslosti. Teško je govoriti o ciljih, ki so se mi nekoč že porušili. Čas je ustavljen. Vsak dan jemljem kot podarjen in ga tudi uživam v polnosti. Moje upanje je približati se življenju, kot sem ga živel nekdanj." Vsak dan se uči sprejemati svojo drugačnost, čeprav v globini duše ostaja enak. Ni se spremenil le on, tudi

nekateri ljudje, ki so ga obdajali, so mu postali tuji, odšli svojo pot nesposobni sprejeti ga kot človeka. "Pravi prijatelji pa so ostali. Spremlja me veliko dobrih ljudi. Moje življenje ni več običajno. Po nesreči se zapreš, težje se odpiraš in predajaš. Rad pa bi se zahvalil dobrim ljudem in prijateljem iz domačega kraja Žalne, okolice in Grosuplje, ki so mi pomagali pri nakupu dragih invalidskih pripomočkov." In seveda staršem, ne pozabi pridati, ker ve, da tudi njim ni lahko. Zato se še čvrsteje oklepa hotenja ostanja samostojen, pronicljiv in dejaven. Spogledovanje z življenjem, kot ga je zajemal nekoč, postaja vedno bolj plodovito, poglobljeno. Primanjkuje mu časa, tolikšna je malha obveznosti, ki si jih je naložil. Obiskuje tečaj nemščine, za njim je kura fitnesa, treningi in tekmovanja v kegljanju, presedel se je na košarkarski voziček. "Daj, zapiši," navdušeno vzpodbudi, "da pri košarki veljajo enaka pravila in da so koši iste višine, to me ves čas sprašujejo. Treniram dvakrat tedensko in mi je v veselje, ker moram vložiti veliko napora za dober rezultat. Začetek je bil pa težak, od vozička sem dobil žulje." Vdano je vsrkaval misel, ki ga je voljnega nosila naprej: Kjer je volja, je tudi pot! Gibanje mu krepi razpoloženje in v njem razplamteva moč. "Imam stoo odstotno boljši dan, izboljša se moje počutje." Dan je polnejši od dneva in urnik obveznosti ječi pod težo Tonijeve odločnosti. V zavest se misel in prisotnost drugačnosti prikrade le ponoči. Bolečina. Intenzivna, kronična narave, nepopisljiva, stalno prisotna, "fantomskega" značaja. "Telesa ne čutiš, kot bi ga moral, v možgane pa prihaja informacija o bolečini, ki se je ne da pregnati. Veliko neprespanih noči in zamorjenih jutur je za mano." Spriznjal se ne bo nikoli. Nepravilno bi bilo drežati v nasprotje. "Če hočeš naprej, moraš sprejeti svoje stanje." Kadar mu pogled še potemni in njegovo brezno zlovesče napolni duhamorna grenčina, ta ponikne s preudarno primerjavo: "Če se primerjam s

tetraplegikom, ki ima omejeno funkcijo rok ali pa teh sploh ne more uporabljati, si rečem, da sem 150-odstotno boljši kot on, ti pa, ki lahko uporabljáš noge, si 150-odstotno boljša od mene. Roke mi dajo občutek samostojnosti in kljub temu, da sem zelo težko poškodovan, sem lahko srečen, da moje stanje ni še hujše." Ne želi se pomilovati, tolažiti in resnici nadevati lažni obraz: "Ne, preprosto srečen sem, da sem ostal živ. Usoda ni hotela, da bi končal svoje življenje." Podobno bodri prijatelje v Društvu paraplegikov Ljubljana, kjer odkriva socialno plat svojega značaja. "Včasih se je treba umiriti in si vzeti čas tudi za druge, jim prisluhniti in svetovati. To sem spoznal, ko se je tudi moj pogled na svet zasukal za devetdeset stopinj." Toni je samovoljno pristopil k skupini, v delovni sveženj pa mu je dodeljeno šest okoliških regij. Nastopa kot koordinator medsebojnega druženja in izmenjave informacij. Pa vendar v globini duše ostaja nezapolnjen. Kar je nekdanj imel na dosegu in niti ni razmišljal, da bi mu bilo odvzeto, se mu danes izmika. Stopinje, ki sta jih njegovi nogi rezali v zemljo, so zbledele, hrepenenje pa je ostalo: "Pogrešam naravo, da bi preskočil kakšno jamo, breg ali se podal v gozd, na vršace." Odkriva prepreke, ki se invalidom postavljajo na rob, in jih je tudi sam včasih gladko spregledal - tudi v Grosupljem. "Arhitektonske ovire, onemogočen dostop do zdravniške oskrbe, monstrozna stopnišča ... Obljubljajo sprejembe." Za peščico, ki jo neprijazno okolje potiska na rob, veliko pričakanje.

Čas, ki polzi skozi prste dneva, ne vpraša za drugačnost, ne povzdiguje posameznikov, niti ne določa zmagovalcev. Kako ujeti čas, trenutek, da bo kljub vsakdanji bolečini iztisnil biserno kapljo upanja, se skriva v misli, ki jo Toni namenja tudi vam: "Dobro preživeti današnji dan napravi iz včerajšnjega dne sen in iz jutrišnjega dne vizio upanja."

Barbara Pance

Srečujete se tudi z vsakodnevnimi vprašanji našega družbenega življenja. Če kdaj, potem smo danes v stoletju prilizovanja, hvalisanja, vzbujanja naagonov, izrabljanja slabosti širokega poprečja. Pravi umetnik je bil vsekdar kritičen do sebe in družbe, v kateri je živel. Tropa trabantov pa se je zmerom liznila tistim, ki so vladali, ki so mislili na denar in tudi - pour la gloire!

Pohlevni in ubogljivi tlačani si ne zaslužijo slavnih generalov tega sveta, pa tudi svetniških sijev ne. Vaše ime sem zasledil med podpisniki MAJNIŠKE IZJAVE slovenskih razumnikov leta 1999, ko ste skupaj med drugim zapisali, da nam vlada strukturna laž, da je Slovenija v globalni in kulturni krizi ter da je ogrožena celo narodna identiteta. Zadnji dogodki evropeizacije in zahodnjaške globalizacije nam prav tako niso naklonjeni. Pri čem bi po vašem morali Slovenci najbolj paziti v tem trenutku?

Mislím, da je ponos in zaupanje v svoje zmožnosti tisto, kar v tem času Slovenci najbolj potrebujemo. In to vsi, še posebej pa naša inteligenca, ta "sol naroda". Samo pogledajte, kako se priklanjamo vsakemu in vsemu, da se le sliši po tuje. Kako v nič dajemo našo državo, le preštejte, koliko visi simbolov naše državnosti, naših zastav na dan naše državnosti. Na Danskem sem videl, kako za vsak "izgovor", za god, poroko, smrt ali rojstni dan dvigajo rdečo zastavo z belim križem na drog, po pravilu višji od hiše. Da ne govorimo, kako klečepazi slovenska govornica pred vsakršno tujko, da na ulicah zmeden premišljaš, ali si v angleškem ali bogvekaterem, samo ne slovenskem mestu. In petdeset let enoumne rdeče prisile nas ni napravilo, kot se rad hvali režim, iz naroda hlapcev narod junakov - ne, le do kraja

razpolovilo nas je. In žalostno dejstvo je, da se več kot polovica še danes ne upa povedati na glas, kaj misli - svoje najiskrenejšie misli zakopava v zapahnjeni molk. Še vedno se bojimo, če ne zase, pa - najpriročnejši izgovor - za otroke, da jim ne bi škodilo, če bomo po pravici povedali, kaj je narobe s to našo opevano demokracijo. Režim še vedno občutimo kot nekdanjega strogega gospodarja, ki bo že poskrbel za nas, a samo če bomo pridni in ga brez besed ubogali. Dobro pa vemo, kaj čaka tiste, ki negodujejo, se mu upirajo...

In tako pride do tebe univerzitetno izobražen znanec, pa se ti zaupa na uho: "Veš, tudi jaz sem bil v Teharjih! Ampak - pst, nobenemu povedati!" konča s prstom na ustih. Hočeš nočeš smo še vedno samo jetniki nekdanjega ne samo domišljenega, ampak hudo realnega strahu. Še danes se zgodi, da prijoka iz šole sinček povratnika iz Argentine, ker ga je učitelj poučil, da so vsi, ki so bežali tja, izdajalci naroda - torej tudi njegov ded, se je zgrozil otrok. In obloženim z indoktrinirami travmami izdajalstva se nam prav gotovo ne piše dobro v obetajoči se (grozeči?) evropeizaciji in globalizaciji, se pravi, med večjimi in samozavestnejšimi narodi, ki so že temeljito in pravično preverili svojo zgodovino. S takšno usodno razpolovljenostjo naroda si niti zamisliti ne moremo uspešne skupne poti v prihodnost. Ključ za našo zaresno spravo pa je edino v zgodovinski resnici, toda zagotovo ne sedanji, zapisani po željah in zahtevah enoumne ideologije.

Vaša navezanost na Dolenjsko, Grosuplje...?

Čeravno mi je bil oče Notranjec iz Logatca, so me menda geni moje mame in otroška leta v Dolenjskih

Toplicah utrdili v zavednega Dolenca. Dolenjsko sem - mimo Vrsarja, kjer imam vikend - tudi največ slikal, posebej v letih svojega ekspresivnega krajskega realizma. Ne nazadnje tudi v prekrasni okolici Grosuplje, kjer sem se srečal z ljubeznijo in si našel zveste prijatelje.

Poleg 30 razstav v različnih slovenskih galerijah, podjetjih in kulturnih hramih je gospod Marijan razstavljal tudi kot član modernistične Skupine 53 v Zagrebu in Beogradu, pa na Danskem - galerija Magnus v Boleraardu leta 1970, kar dvakrat v baziliki v Vrsarju leta 1984 in 1985 ter leta 1990 v galeriji Nonntal v Salzburgu. Njegova zadnja razstava z naslovom Holokavst je napolnila prostore Galerije Družina. Odprtje razstave prvi dan po pepelnici pa se tematsko najlepše vključuje v čas za temeljit premislek o temeljnih človeških vrednotah. Velika platna v akrilu so prežeta z modro-rdečimi in zelenimi barvami, ki "s svetlobnimi prebliski žarijo iz temine, zaživijo v lastnem izraznem krču in se prelivajo v fantastičen zemljevid asociacij, med katerimi se kot stalnica, kot senca iz podzemlja porajajo in razblinjajo podobe ali slutnje votlo strmečih človeških lobanj. - In tudi kadar v njegovem ustvarjalnem zanosu zmaguje vse prerajajoča moč življenja, so pokojni vanj zajeti kot tih in trpek spomin, ki neutajljivo gleda skozi metamorfozna okna njegovih zastrtih lobanj z vseh strani in jim, tako kot na Rožnih sragah umiranja, izpira rožno kri z ubrano pesmijo cvetličnega dežja ali spreminja sledove usodnih strelov v roje zlatih nesbennih zvezd, razpršenih po zelenih listih in cvetoči krošnji mladik, pogna lih iz Cankarjevega kostanja posebne

Ob otvoritvi razstave v Galeriji Družina: dramski igralec Andrej Kurent, slikar in jubiliant Marijan Tršar in ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode - četrtek, 14. februarja 2002.

sorte, rastočega iz podzemeljskih lobanj." Tako je spregovoril ob odprtju razstave likovni kritik Milček Komelj, igralec Andrej Kurent pa je prebral nekaj njegovih pesmi. Med njimi sta še posebej pritegnili zgoraj zapisana in pesem z ljubezenskim motivom, ko je bil umetnik star okoli osemnajst let.

Z mislijo, da je Tršarjeva zrelost, ki je nedvomno zaznamovana globoko v spominu z razravnimi zgodovinskimi impulzi, a ne kliče po obsodbi, temveč k spravi in s tem nadgrajuje njegovo življenjsko zavezanost k iskanju lepote in dobrega, pa je dr. Franc Rode, ljubljanski metropolit in nadškof, odprl razstavo.

Kljub neprespanim nočem, ki so jih trgali s tesnobo predrti spomini, kot trgajo težko poudarjeni nižaji getsemansko žalostinko v njegovih osebnih velikih petkih, pa mu je misel ostala tako pristna in čila vse do današnjih dni, da bi v hipu z njim lahko oznanjal le VSTAJENJE. Takega sem v bistvu srečal in že prvi stisk roke s tem TRŠATIM Kranjcem dolenske mehke mi je že pravzaprav nakazal pravo širino tega človeka.

Še veliko ustvarjalnih dni - pa naj bo s čopičem ali s peresom!

Jože Miklič

90. OBČNI ZBOR GASILSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE

23. 2. 2002 smo se zbrali gasilci Gasilskega društva Grosuplje na 90. rednem občnem zboru. Kar veliko let že obstajamo, vedno pa smo pripravljeni pomagati človeku v stiski - v nezgodi.

Po pozdravu vseh navzočih in gostov je predsednik dal besedo organom zbora. Te izvolimo na predlog predsednika in začnejo delati takoj. Kot prve mu da delovno predsedstvo zbora besedo predsedniku društva Zdravko Permetu. Z enominutnim molkom smo počastili spomin na naše pokojne prijatelje gasilce. Predsednik v svojem poročilu ni mogel mimo dragega vzdrževanja doma. Ta je sicer velik, lep vendar neekonomičen - dediščina napihnjene slave nas veliko stane. Res je, da je pol doma - to je gasilskega centra - v lasti občine.

Nagovor predstavnika Gasilske zveze Slovenije Boža Kneza - nekaj besed v razmislje. Za mizo delovno predsedstvo. -foto Marjan Šircelj

Gostje občnega zbora: (z leve) župan Janez Lesjak, predsednik Gasilske zveze Grosuplje Andrej Bahovec in zastavonoša Gasilske zveze Grosuplje Jože Mehle. - foto Marjan Šircelj st.

Občina svoje prispeva pri vzdrževanju, seveda pa so naši deli doma veliko bolj obremenjeni in zato tudi dražji. Vzdrževanje okolice centra je le na naši skrbi. Kakšno sadiko sem pa tja že prispeva partner, metle pa že ne. V tem letu smo obnovili veliko sejno dvorano in tudi sanitarije kar na vseh nivojih, saj so bile že dotrajane. Ob velikem delu pa pade tudi kakšna kritika - upajmo, da bo le dobronamerna. Ob veselici, redni spremljevalki našega boja za dohodek, je predsednik menil: "Če hočemo kaj dobiti, moramo prej ponuditi." Imeli smo tudi društveni izlet v neznanu. Obiskali smo ptujskogorsko svetišče ali kar Marijo na Ptujski gori. To svetišče je bilo v vsej svoji velikosti zgrajeno že v 14. stoletju. Napredne sile so po letu '45 želele iz tega narediti kaj bolj sodobnega (muzej...), pa se ni obneslo. Zdaj pa Marija spet svobodno zbira vernike pod svoj plašč. Obiskali smo tudi prijatelje gasilce v Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Tu so naši veterani pred letom na tekmi gasilskih veteranih celo zmagali. Nato pa smo se zapeljali na Ptuj k svojim sotripnom. To je največja operativna gasilska enota med prostovoljci, saj imajo kar

150 intervencij na leto, disciplino pa na nivoju, da si jo še profesionalci težko privoščijo. Predsednik je pohvalil delo naših domačih mladih gasilcev. Uredili so si tudi svojo sobo v stilu Američanov - z zastavo in veliko mizo. Omenil je tudi uspešne nastope veteranov.

Nato je nastopil poveljnik društva Janez Hojnik. Ta je orisal delo v operativni in voznem parku. Operativa je imela 19 intervencij. Na gasilskih tekmah v občini smo bili 2 x prvi, 1 x sedmi. Na regijski tekmi pa 1 x prvi, 1 x drugi in 1 x peti, kar je za veliko društvo kar solidno, saj so kot po pravilu manjša društva uspešnejša. Na državno prvenstvo pa potujejo članice in veterani. V nadaljevanju je poveljnik povedal, da so veterani kar 6 x zmagali in to 5 x izven občine. Bili so tudi 1 x drugi in 6 x tretji... No, vaj pa so imeli kar 58, tako da uspeh ni prišel sam od sebe. Na tečaju za gasilske častnike je kar šest naših članov uspešno končalo to preizkušnjo. V oktobru je bila skupna vaja skupno s civilno zaščito in ZD v šoli Brinje. Bila je tudi vaja v Brezju in na Polici... Sledila so poročila blagajnika, nadzornega odbora in verifikacijske

komisije.

Nato je kot prvi govorec nastopil član Republiškega gasilskega predsedstva g. Božo Knez, ki se je med drugim vprašal, kje so meje prostovoljnega gasilstva in cena take enote. Razmišljal je, da je za naše finance 52 operativcev kar nekako nemogoče sfinancirati. Nekako bo treba društvo preurediti tako, da bi s 30 operativci nekako še šlo, z res sodobno opremo.

Član občinske gasilske zveze g. Mehle je po pozdravu dejal: "Res ste veliko društvo. Na vas se lahko nasloni vsako društvo in tudi zveza vidi v vas veliko oporo. Kar v polovici vseh akcijah ste bili prisotni. V občinski zvezi smo ponosni tudi na vaše veterane. Na občinskem prvenstvu v gasilskih veččinah je nastopilo kar 38 desetini, na regijski tekmi pa 21 enot in kar 11 se jih je uvrstilo na državno

prvenstvo. Srečanje gasilk regije Ljubljana II je bilo v Račni. Domači gasilci so ga imenitno organizirali."

Predsednik občinske gasilske zveze g. Bahovec je med drugim dejal: "Rad in vesel sem med vami, saj ste center našega dela. Ponosen sem na vas, tako zvezi in kot društvu ste vedno pripravljeni pomagati. Tudi zaupamo vam, da nam boste pravočasno priskočili na pomoč v sili."

Gospod dr. Šuštar, grosupeljski župnik in dekan, je po pozdravu nadaljeval: "Vesel sem vašega razumevanja za potrebe naše župnije. Hvala vam za pomoč pri obnovi naše farne cerkve. Posebej hvala tudi za sedeže, ki ste jih posojali in kar sami poskrbeli za namestitev in pospravljanje. Seveda sem vesel, da z obredom sv. maše za god sv. Florjana, ki je zavetnik gasilcev, obujate spomin na pokojne. Kot župnik sem vesel vsakega stika z vami, posebno pa vašega razumevanja za kakšno farno potrebo."

Župan g. Janez Lesjak pa je po pozdravnih besedah rekel: "Pri vas ni dileme, ali boste obstali ali ne. Denar pri vas ni nikoli problem. Če ga ni, ga 'naredite' sami. Rad bi to vašo pridobitveno formulo uvedel v občinske finance. Vesel sem vaše naklonjenosti do pomoči drugim, kar vedno naredite to brez besed, kot da je to samoumevno. Hvala vam, prijatelji gasilci, ki skrbite za požarno varnost v kraju Grosuplje in z ostalimi gasilci v celi občini."

Dr. Hostnik - predsednik KS pa je med ostalim povedal: "Ne glede na našo pomoč, vi pomagajte sokrajanom v stiski. Vaša volja do pomoči bližnjemu ni bila še nikoli na

Poleg vzdrževanja prostorov grosupeljski gasilci skrbijo tudi za operativno delo na gasilskem področju. Za dobro pripravljenost gašenja požarov ogromno časa vložijo v gasilske veččine in kondicijo, ki ju pridobivajo s stalnimi vajami in udeležbo na tekmovanjih. Številni pokali za osvojena prva mesta pa so neme priče trdemu garanju, pa tudi mnogih veselih trenutkov.

preizkušnji. Vedno ste storili tako kot je treba. Krajanji smo ponosni na vas in na vaše delo."

Besedo je povzel predsednik. Po velikem delu pride tudi nadomestilo. Seveda pri gasilcih denar ni vladar. Tu so le priznanja, taka ali drugačna. Predsednik je v uvodu omenil: "Za mlade je to pot res malo več pohval - medalj, saj so se nabirale kar več let. In tako so bile za začetek podeljene značke za dolgoletno delo 50 in več let. Namreč gasilci dobimo za vsakih deset let dela novi znak. Za 50 let dela pa tudi znak veterana. To teče po ustaljenem redu. Vse se je vrtelo okoli podelitve medalj mlajšim in res so za svoj trud prejeli kar lep kupček. Vsi ostali člani so prejeli to pot le dvoje priznanj. Veterani so se pa tudi tokrat zadovoljili z ustnimi pohvalami nastopajočih govorcev, kljub 15 osvojenim pokalom samo v zadnjem letu.

Za zaključek se je predsednik Zdravko Perme vsem lepo zahvalil za udeležbo, tako članom kot gostom, seveda pa je hvala šla najbolj nosilcem gasilskih priznanj. Nato pa smo sejnjo dvorano preuredili v družabni lokal, saj je sledila zakuska. Po družabnem klepetu pozno v noč se je pretočil tudi kakšen kozarček do roba, na koncu pa smo se lepo po gasilsko pozdravili "NA POMOČ!"

Marjan Šircelj

V sklop priprav na praznovanje 90 letnice sodi tudi obnova prostorov. V dvorani so obnovili strop, razsvetljava, zavese in vse preplekali. Dvorana je na voljo vsem dosedanjim uporabnikom, pa tudi vsem, ki se jim bodo oglasili. Uredili pa so tudi sanitarije v pritličju in v 1. nadstropju ter uredili stopnišča. Stroške vzdrževanja si delijo z občino in sicer: gasilci 55 %, ostalo občina.

VPIS OTROK V VRTEC

VZ Kekec Grosuplje sprejema vloge za vpis otrok v vrtec do konca meseca aprila 2002 za naslednje šolsko leto 2002/2003.

Vloge oz. prijave za sprejem otrok v VZ Kekec dobijo starši v vrtcu Kekec, Trubarjeva 15-tajništvo, vsak delovni dan, od 6.30. do 14.30. ure.

Če bo v vrtcu vpisanih več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, bo o tem odločala Komisija za sprejem otrok v zavodu, ki bo starše o sprejemu otroka obvestila v mesecu maju 2002.

Naj bo predšolsko obdobje v vrtcu čas, ki se ga bo otrok spominjal s prijetnimi občutki, kot čas naklonjenosti, prijetnega doživljanja in vznemirljivih trenutkov. Vrtec za srečno in igrivo otroštvo.

Cvetka Košir, ravnateljica

Člani društva MISS vas vabimo na 8. tradicionalno

VELIKONOČNO PRIREDITEV,

ki bo na CVETNO NEDELJO, 24. marca 2002, ob 15. uri, v Kulturnem domu na Grosupljem.

Na prireditvi se bo predstavila najstarejša slovenska knjižna založba - MOHORJEVA DRUŽBA, ogledali pa si boste izvrstno glasbeno-plesno uprizoritev prilike o izgubljeni ovci in dobrem pastirju z mednarodno izvajalsko zasedbo - MUJIZIKEL JOSHUA, ki ga pripravlja SKUPNOST EMANUEL s sodelavci.

CENA VSTOPNIC:
OTROCI do 15. leta: zastonj
ODRASLI: 900 SIT v predprodaji, 1400 SIT ura pred prireditvijo

Vstopnice so v predprodaji na voljo v Župnijskem uradu Grosuplje in v Knjižnici Grosuplje, na dan prireditve pa uro pred pričetkom v avli Kulturnega doma.

Povabljeni ste na praznovanje...

Nič več v zadregi, kaj podariti ob takšni ali drugačni priložnosti!

Hram cvetja in daril
Lečnik & Co.

- * rezano cvetje
- * cvetlični aranžmaji
- * poročni šopki
- * venci
- * aranžiranje
- * darila

Adamičeva 2
1290 Grosuplje
Tel.: 78-71-616,
041/691 431

Ža Vas, vaše najdražje in vaše prijatelje...
Ža vsako priložnost, za vsak praznik ...
Ža izraz pozornosti in ljubezni

MLADI UP

TEA PARTY V ŠT. JURIJU

Učenci OŠ Louisa Adamiča Grosuplje in tako tudi podružnične šole Št. Jurij se začnejo učiti angleški jezik že v 3. razredu. Pri pouku se marsikateri učenec prvič sooči z učenjem tujega jezika in včasih je težko prebrditi začetne težave.

Da bi bil začetek bolj prijeten, smo konec meseca novembra pripravili čajanko, tea party, na kateri so sodelovali učenci 3. in 4. razreda in seveda njihovi starši. Predstavili smo delo v razredu in se na koncu tudi najedli vseh dobrot, ki so jih starši pripravili.

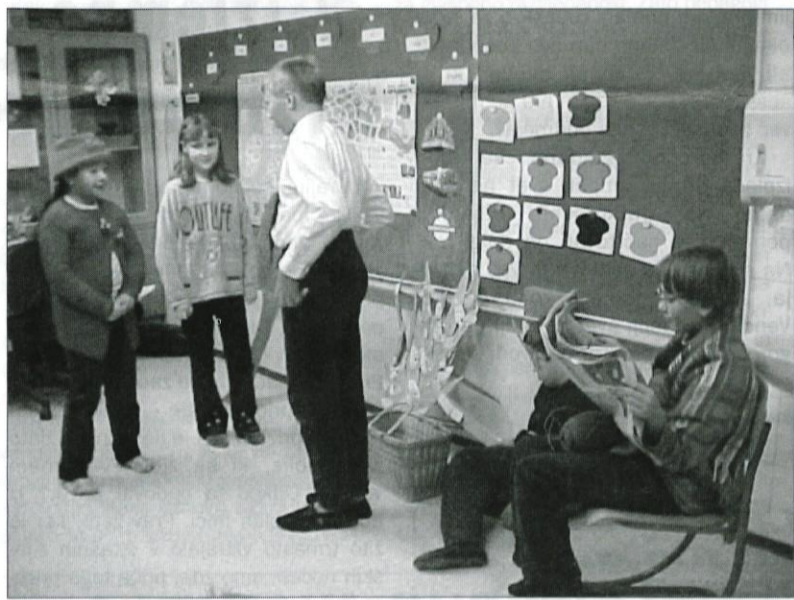
Učenci so se prvič poskusili pri nastopanju v angleškem jeziku. Pri tem so se odlično odrezali in pokazali znanje, ki so ga v tako kratkem času osvojili pri pouku. Predstavili so nekaj pesmi, izštevank in kulturne značilnosti Velike Britanije. Zaigrali so tri krajše zgodbe in se pri tem tudi zabavali. Med predstavo so preizkusili znanje svojih staršev, ki so morali aktivno

sodelovati pri tomboli, kjer so pokazali znanje števil do 100. Skupaj z učenci so zapeli pesem If you are happy (Če si srečen), sami pa so poimenovali barve, vse, seveda, v angleščini. Starši so pokazali odlično znanje angleščine in vsem pokazali, da se je vredno truditi, saj nam znanje ne uide, temveč ostane.

Učenci so bili za svoje delo nagrajeni z bučnim aplavzom in pokušanjem angleških čajev. To je bil za mnoge najbolj zanimiv del, saj so prvič poskusili pravi čaj z mlekom in pri tem izrazili različna mnenja.

Najbolj pomembno pri vsem tem pa je, da so učenci uživali in si nabrali kar nekaj izkušenj za prihodnje delo pri pouku angleškega jezika. Mislim in to opažam tudi pri delu v razredu, da take prireditve marsikateremu otroku odprejo vrata v novo in lažje osvajanje tujega jezika.

Zvonka Ziherl

JABA-DABA-DU, maškarada je tu

Šmarje-Sap, 12. februar - OŠ Šmarje-Sap in vrtec Pika sta v avli šole pripravila ločeni maškaradi za osnovnošolce in predšolske otroke. Na obeh maškaradah, ki sta si sledili z dveurnim zamikom, je za zabavo skrbel duo JABA-DABA-DU z Bleda.

V davni preteklosti je pustno norenje in predvsem maskiranje omogočalo vsakomur, da je bil kritičen do svojega bližnjega in širšega okolja, da je skrit pod masko povedal vse, česar sicer ne bi smel. Tudi dandanes se ohranja ta temeljna značilnost pustnega časa. Pustna maska omogoča vsakemu posamezniku, da v preobleki pokaže svoje prave želje (J. Bogataj, Smo kaj šegavi?, MK, Ljubljana, 1998). Zaradi ohranjanja kulturne dediščine so se tako tudi vzgojiteljice in njihove pomočnice iz vrtca Pika odločile za organizacijo maškarade. Ob tem so malčki pridobili tudi nova spoznanja o pustnih šegah in navadah, uresničili svoje sanje in želje ter se čustveno sprostil.

Organizacija maškarade je bila skrbno načrtovana, priprave nanjo pa so potekale cel teden. Skupina Mišk je pomagala pri krašenju šolske avle, Metuljčki so pripravili vabila in plakate, Slončki pa so pakirali nagrade za maske. Najbolj zaposlene so bile seveda vzgojiteljice in njihove pomočnice, ki so vse to usmerjale. Njihov trud je bil povrnjen na pustni terek - maškarada je lepo uspela. Poleg malčkov, vzgojiteljic in njihovih pomočnic so se našemili tudi starši. Duet JABA-DABA-DU pa je vse skupaj zabaval s čarovniškimi triki, presenečal s cirkuško spretnostjo ter skrbel za ples.

Na koncu maškarade je sledil še domiseln srečolov. Vse srečke, ki pa so namesto običajnih števil imele slikovne oznake, so zadele nagrade. Te so prispevali sponzorji. Nastop dueta JABA-DABA-DU za osnovnošolce je financiralo DPM Šmarje-Sap, za predšolske otroke pa Društvo za mlade "Utrip". Sponzorji in donatorji, vzgojiteljice in pomočnice, hvala vam!

Janez Pintar

OTROŠKA IGRA IN PLES

Območna revija otroških folklornih in plesnih skupin

Ivančna Gorica, 27. februarja 2002 - Otroci, ki delujejo v folklornih in plesnih skupinah v občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, so se zbrali v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti - Območne izpostava Ivančna Gorica v dvorani Kulturnega doma v Ivančni Gorici, kjer so pokazali pred skoraj polno dvorano svoja plesna prizadevanja v zadnjem času. Revijo sta spremljali Majda Nemanič za področje folklorne in Katarina Macuh za področje modernejših otroških plesnih kreacij. Prireditev pa sta pozdravila tudi Ivanški župan, g. Jernej Lampret, in odgovorna oseba na "območnem kulturnem skladu", ga. Tatjana Lampret.

Folklorna skupina iz podružnične šole Kopanj v "zibensritu".

Kot prva je nastopila otroška folklorna skupna s podružnične šole Kopanj pod vodstvom priznane mentorice Olge Grudnove. Po pastirskih igrah in večglasnem ubranem prepevanju so nastopili še s plesom, ki ga je hudomušno s piščalko prekinjal pobič ob brezhibnem igranju mladega Klemena Perka na frajtonerici. Nato so sledile otroške folklorne skupine s podružnične šole Ponikve iz Dobrepolja ter dve otroški skupini Vidovo iz Šentvida pri Stični.

V drugem delu sta poleg plesnih skupin Črni maček in Marjetice iz OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični nastopili tudi plesni skupini Kaličopko iz vrtca Tinkara

Račke na potepu - plesna skupina Kaličopko iz vrtca Tinkara.

pod vodstvom Nevenke Kocijančič z znano pesmijo (Romana Kranjčan - Račke na potepu) in simpatičnimi rumenokljunimi račkami (rumene kape s senčniki), ter nekoliko "odraslimi" in prebrisanimi črnimi mačkami nižjega razreda podružnične šole Šmarje - Sap, ki so nastopile v upesneni zgodbi Kajetana Koviča z glasbeno podlago Nece Falk. Mentorica šmarskim plesalkam je bila letošnja "skladova" nagajenka Darinka Štupnik.

Nagrade v obliki dolgih aplavzov so otrokom dale novih vzpodbud, pa tudi krofi so se na koncu prav prilegli, le tisto o "odštekanem" ozvočenju ni sodilo zraven...

Jože Miklič

Maček Muri - plesna skupina iz osnovne šole Šmarje-Sap.

morala počakati do prihodnjega leta, ko bomo ponovno zbrani na 13. otroškem parlamentu.

In kako smo se mi mladi počutili v parlamentu?

Bilo nam je všeč, da enkrat za spremembo poslušajo politiki nas in ne mi njih. Toda vseeno se nam dozdeva, da nas še zmeraj ne jemljejo resno, saj je po uvodnem pozdravu skoraj polovica politikov odšla in na koncu smo se pogovar-

jali, kar mladi med seboj. Želimo si tudi, da bi bil otroški parlament več kot enkrat na leto, saj smo povedali le peščico naših problemov, težav in predlogov, ki nas zanimajo. Toda morda nam bodo na naslednjem otroškem parlamentu odstopili več časa za debato in bodo lahko slišali še več naših neizrečenih predlogov in pa vprašanj. Se vidimo na 13. otroškem parlamentu!

Vanci Žorž

12. NACIONALNI OTROŠKI PARLAMENT

V ponedeljek, 21. januarja 2002, smo se ob devetih pred Maximarketom v Ljubljani zbrali vsi osnovnošolski predstavniki ljubljanske regije. Z zbirnega mesta so nas peljali v veliko dvorano Državnega zbora. Ko smo se posedli, so nam dali vsa natančna navodila o obnašanju v dvorani. Najprej smo prejeli pozdrave politikov, ki so se udeležili letošnjega 12. nacionalnega otroškega parlamenta. Po uvodnih pozdravih smo preleteli vse sklepe, ki so jih sprejeli na lanskoletnem otroškem parlamentu. Po ugotavljanju, koliko lanskoletnih predlogov se je uresničilo, smo imeli na voljo še nekaj časa, da smo povprašali prisotne politike o stvareh, ki so nas zanimale glede lanskoletnih predlogov, kar pa smo hitro zaključili, saj smo vsi imeli še malo treme. Toda vsa naša trema je izginila, ko je na vrsto prišla debata o prostem času, saj smo tokrat mi mladi imeli proste roke, da smo govorili o vseh problemih, ki nas mučijo glede preživljanja prostega časa. Izrazili smo nestrinjanje z dolžino uvodnega pozdrava, ker nam je ta odvzel čas, ki je bil namenjen naši razpravi. Na začetku se nismo prav dobro znašli, ker nismo znali uporabljati mikrofonov, toda kmalu

je naša razprava stekla in že smo komentirali in dajali predloge. Nekaterim je včasih sledil bučen aplavz ali pa tišina. V naših predlogih so se največ pojavljale želje, da bi imeli mladi posebna zbirališča, ki bi bila namenjena samo nam in bi bila dostopna tako z vidika cene kot pa tudi prometne povezave. Pojavljale so se tudi želje po bolj urejenih prometnih povezavah, cenejših plačilih za razne dejavnosti, kar je bil predlog naše predstavnice, posebnih kartic, ki bi nam omogočale popuste pri predstavah ter večji obveščenosti glede dejavnosti, ki se dogajajo v različnih krajih.

Ker pa se pri vsaki debati ne strinjamo vsi z vsakim, se je tudi tu odvil majhen prepir med mariborsko in ljubljansko regijo. Mariborska je očitala ljubljanski, da ima večje privilegije, kar se tiče ustanov, ki so namenjene prostemu času. Toda tudi ta problem smo razrešili in kmalu nam je zmanjkalo časa za debato, čeprav se je šele dobro začela. Ker nas je bilo več kot 90 predstavnikov, ki smo zastopali svoje regije, nismo vsi prišli na vrsto, smo pa dobili priložnost, da je na koncu debate po en predstavnik vsake regije povedal sklepe, želje in predloge za svojo

občino. Po koncu debate je sledil odmor, v katerem smo se okrepčali. Komisija za sklepe pa je oblikovala zaključek vsega, kar smo povedali na debati. Po skeču o preživljanju prostega časa, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Nove Jarše, nam je komisija predstavila vse sprejete sklepe in roke, v katerih naj bi bili izvedeni in kdo je za samo izvedbo zadolžen.

Meseca julija bo na Finskem potekal svetovni otroški parlament. Potrebno je bilo izvoliti predstavnika, ki bo zastopal nas mlade na srečanju. Kandidata za to sta bila dva in sicer Zala z Bleda in Anžej iz Celja. Oba kandidata sta se nam na kratko predstavila, prebrali smo tudi njune reference, ki sta jih napisali šoli, s katerih prihajata, in tudi sami smo imeli možnost, da ju kaj vprašamo. Volili smo in izvolili z veliko večino 70 glasov Anžej Dežana, ki je tudi vodil letošnji otroški parlament. Fant je izredno komunikativen in družaben, znajde se v vseh situacijah, iz zadrege se reši na zelo simpatičen način. Izvolili smo tudi temo 13. otroškega parlamenta, ki pa bo nasilje, strpnost med in nad učenci. Že smo prekoračili naš dogovorjeni čas in na hitro smo morali zaključiti. Ostalo je še kar veliko vprašanj, ki bodo

KRIŽEV POT NA PROSTEM

Na Kopanju molijo križev pot na prostem. G. župnik Jože Glas, ki je v trudu za boljšo povezanost med farani začel s to pobudo že lansko leto. Ob stezi iz Velike Račne na Kopanj so postavljeni simbolični križi štirinajstih postaj križevega pota, molitev pa vodijo posamezne vasi. – foto Marjan Šircelj

SV. JOŽEF, SV. RUPERT

Sv. Jožef je zavetnik mnogih Slovencev, saj je ime Jože med najbolj pogostimi imeni. Jožeti godujejo 19. 3., poleg njih pa še vsi, ki jim je ime Jožefa, Jožica, Jožef, Josip, Juš, Pepe, Pepca, Zefka, Josipina. Ime Jožef je med najpogostejšimi imeni tudi drugje po svetu (Joe, Josef, Joseph, Jose, Giuseppe, Josephine). Je hebrejskega izvora in pomeni "Bog naj doda potomstvo".

V grosupeljski občini je sv. Jožef upodobljen v 7 cerkvah:

- V Št. Juriju stoji na glavnem oltarju.
- Njegova podoba je na stranskem oltarju v Žalni in Škocjanu.
- Stranski oltarji so mu posvečeni v Šmarju-Sapu, na Kopanju, Sp. Slivnici in Polici.

Jožef je bil mož Jezusove matere Marije in Jezusov rednik. Delal je kot tesar ter se poročil z Marijo, ki je na čudežen način zanosila. Po Jezusovem rojstvu je skrbel za družino in se z njo

za nekaj časa preselil v Egipt, ker je Herod hotel ubiti Jezusa. Po končani nevarnosti se je družina vrnila in živela v Nazaretu. Jožef je bil ves čas v ozadju, a je skrbel za družino s svojim delom. Zato velja za zavetnika zakonskih parov in družin, očetov, otrok, mladih in sirot, devištvu. Ker je skrbel za Kristusa, ki je začetek Cerkve, velja za zavetnika Cerkve. Poleg tega je zavetnik vseh delavcev, kar praznujemo še posebej 1. maja, rokodelcev, tesarjev, drvarjev, mizarjev, inženirjev, grobarjev, vzgojiteljev, popotnikov, izgančev. K njemu se zatekajo tisti, ki so v gospodarski ali stanovanjski stiski, ter vsi, ki prosijo za srečno zadnjo uro. Za svojega zavetnika ga je vzelo mnogo držav in dežel, med njimi Slovenija, Koroška, Tirolska, Avstrija, Peru, Bavarska, Mehika, Kanada, Češka, Filipini.

Kakšna je vloga očetov danes? Kako starši skrbijo za družino? Materialna preskrbljenost ni vse, otroci potrebujejo pogovor s starši, želijo si preživeti več časa z njimi. Seveda je pomembno, da starši delajo, da lahko družina živi, a ko pride do tega, da samo delajo in imajo svoje otroke čas vprašati samo to, kako so in če jim gre v šoli, takrat nimajo več pravega stika s svojimi otroki. To se očetom dogaja še pogosteje kot materam, saj naj bi bili glava družine. Po drugi strani pa je sv. Jožef lahko zgled v zvestem delu, vsakodnevni skrbi za nekoga. Da v tem vztrajaš in ne obupaš.

V marcu (27. 3.) goduje tudi sv. Rupert, katerega kip je v cerkvi na Veliki Ilovi Gorji. Bil je prvi škof v Salzburgu in velja za zavetnika te dežele ter solinarjev. Bolj znana različica imena Rupert je Robert, izhaja pa iz nemščine in pomeni "bleščeč, slaven".

Namesto slike sv. Jožefa iz ene naših cerkva si zamislite sliko očeta ali sebe v taki vlogi...

Alenka Oblak

VZGOJA SRCA

Vsako jutro, vsak nov dan, zaplavaš v skrivnostni ocean, v ocean duha....

Vsaka misel je kot drobna solza, kristalna sled tvojega srca, izlita v svet duha...

Rešiva onesnaženi ta svet duha, kjer vse izvira iz srca, tudi tvojega....

Nič ne ostane skritega, vse bova tudi midva vdihnili, zato odpuščajva...

Mojca Kastelic

NE ŠELE JUTRI, HOČEM DANES!

Bitka s časom je verjetno ena največjih bitk, ki jo bijemo danes. Postavljenih je toliko in toliko rokov, za posel je treba pohiteti, sicer te kdo prehiti, voznik raje pritisne plin do konca, kot da bi šel dve minuti prej od doma. Čas priganja politike, tudi občinske. Na voljo imajo štiriletni mandat, da izpeljejo čim več obljubljenega in tako s svojimi dejanji pokažejo, da je najbolje, če ponovno izvolimo ravno njih. Denarja je v omejenih količinah, iz njega je potrebno iztržiti kar največ. Največkrat to pomeni, da izberejo eno najcenejših možnosti. Pa ne samo politiki, tako delajo tudi poslovneži, še posebej na takih področjih, kjer se da koga "okrog prinesiti" in tako na hitro pridobiti denar za druga področja (za večji užitek?). Včasih izberemo eno najdražjih možnosti, da imamo čim manj dela. Na eni strani varčevanje, na drugi razsipnost. Iz tega naj bi nastalo uravnoteženo stanje. Izkaže se, da je varčevanje nujno, da se lahko razsipa na drugi strani. Ni problema, dokler to ni v škodo drugih, kar žal velikokrat je.

Stvari so videti dobre, če se ne poglobljamo vanje in jih ne pogledamo še z drugih strani. Tako nekako pravi tudi afriški pregovor: Ko pav pokaže svoje perje, spredaj vidiš razkošje, a zadaj njegovo rit. Lahko si pogledamo nekaj resničnih primerov. Revščina afriških držav je zelo povezana s trgovino z orožjem, v katero so vključene razvite države Evrope in ZDA. Države porabijo denar za orožje, za ljudi ga zmanjka. Takih primerov ni potrebno iskati v svetu, na lokalni ravni jih je dovolj. Osnovna šola Brinje ima precej pomanjkljivosti, čeprav se je zdelo, da je vse krasno (o tem lahko beremo v decemberski številki Grosupeljskih odmevov). Križišče med Župančičevo in Partizansko cesto ter Cesto na Krko so spremenili in kaj hitro so ga morali popravljati. Mar res drži Loesjeva misel: Politiki bolj skrbijo za naslednje volitve kot za naslednje generacije.

VARSTVO OKOLJA

22. marec je svetovni dan voda,

zato si pogledajmo še primer na tem področju. Čistilna naprava pod Spodnjo Slivnico je namenjena čiščenju voda velikega dela naše občine, pri čemer gre za meteorne vode in kanalizacijo. Tisti, ki se vozimo tam mimo, lahko predvsem ob slabem vremenu zavohamo, kaj se notri dogaja, a čiščenje vode je nujno. Ko pride do presežka vode ob velikem deževju, se v čistilni napravi nabere preveč vode. Potrebno je ukrepati, zato je seveda najlažje dvigniti zapornico. To ni nobena skrivnost. Na travnikih v okolici lahko potem najdeš kakšno mrtvo napihnjeno žival, človeške iztrebke ipd. Ni potrebno biti strokovnjak, da to ugotoviš, za to zadostuje že kratek sprehod. Snovi se ne odlagajo ob čistilni napravi, ampak na zavojih Podlomščice, ki leno vijuga naprej po polju. Občasno je te zavoje potrebno očistiti, kar nekaj stane.

Seveda pridejo v kanalizacijo tudi kemijske izplake, ki naj bi jih očistile že čistilne naprave podjetja, ki jih proizvaja, oz. mora podjetje poskrbeti za njihov odvoz. In tako je bilo videti, kako je neko podjetje, zadolženo za odvoz kemijskih odpadkov, le-te spuščalo v kanalizacijo. Ko jih je mimoidoči ogovoril, so takoj vse pospravili in odšli. Če spustijo take odpadke v kanalizacijo v času, ko je vode preveč in v čistilni napravi dvignejo zapornico, gre vse naravnost v Podlomščico, ki teče mimo njiv, s katere je hrano veliko ljudi (nekaj jih je intenzivno obdelanih za prodajo), teče po Radenskem polju, nadaljuje pot v Krki... Kolikor vem, čistilna naprava niti ni namenjena kemijskemu čiščenju, torej gre do te snovi naprej v vsakem primeru. Čiščenje pred svojim pragom pomeni tudi skrb za širše okolje. Ali čistilno napravo posodobiti ali izvajati čiščenja okolja, ki v seštevku stanejo več in niti ne morejo več zaobseči vsega področja?

Kratkoročno gledano se bolj izplača drugo, ampak svet ne stoji samo na kratkoročnih dejanjih, potrebno je načrtovati na dolgi rok. Na prvi pogled zahteva to več denarja, z vidika dolgega roka pa ne. Vendar današnji svet ne stoji na dolgoročnih načrtih. Kar nas vodi danes,

je kot refren v eni od znanih pesmi: "I want it all and I want it now! – Hočem vse in to takoj!" S takim pogledom je zares težko predvideti posledice svojega odločanja, nekatere posledice se namreč pokažejo šele čez leta. Kitajski pregovor pravi:

Če načrtuješ za eno leto, posej žito. Če načrtuješ za deset let, posadi drevo.

Če načrtuješ za prihodnost, vzgajaj mladino.

V današnji družbi pa hočemo ljudje takoj videti rezultate dela, obresti za vloženi denar, če hočemo zabavo, težko čakamo nanjo dva tedna, težko se čemu odpovemo itd. Nekatere stvari za izpeljavo rabijo več časa, tako kot dobra juha. Dobra juha se mora kuhati dolgo časa, da je zares okusna. Zato tudi ni dovolj, da se delajo samo kratkoročni načrti, npr. proračun za eno leto. Spremembe se dogajajo, če imamo vizijo. Imeti vizijo pomeni, da gledaš daleč naprej in si se na poti do tja pripravil za to boriti, se čemu odpovedati. Potem ti ni treba skrbeti, ali se bodo naši otroci sprehajali po travnikih ali pa bodo le obiskovalci potepov na internetu in ustvarjalci zelenic v računalniških igricah.

Alenka Oblak

P.S. Če je članek v bralcu vzbudil neodobranje ali strinjanje, ali se mu zdi, da so podatki pretirani ali primeri še ne dovolj razdelani, potem je namen članka dosežen – bralec je razmišljal. Zato bo dobrodošel tudi vsak odziv ali nadaljevanje razmišljanja.

V izjemno mrzli deželi

Ukrajini sejejo ogromno žita. Žito vzklije, pa pride zima in na komaj rojeno žito zapade sneg, cele gore snega. Čeprav ga sneg potlači, žito preživi, vztraja. Pride mrz, 30 stopinj pod ničlo. Nežno žito pa se trmasto oklepa življenja in preživi, vztraja. Pride pomlad, žito se začne dvigati v življenje; pride poletje – in ne najde te lepšega prizora, kot je neskončno zlato žitno polje, ki se ziblje v lahmem vetriču. Odkod ta čudoviti prizor? Iz mrzlih zimskih noči. Prav zato, ker je žito trmasto vztrajalo v strašnih zimskih nočeh, smo zdaj priča tega prizora, od katerega smo tako ganjeni in nam solze silijo v oči.

Ni druge poti! Ko pridejo mrzle noči, je treba preživeti, vztrajati. Ko vas sredi puščave, v sušnem obdobju, preplavi občutek, da izgublja čas, da se ne splača... bodite budni, vztrajajte, ne zaspite! Le tisti, ki bodo vztrajali, bodo okusili sladkost zmage.

In končno upanje. Trije angeli so povezani med seboj: upanje rodi potrpežljivost in potrpežljivost rodi vztrajnost. Trije angeli hodijo Z ROKO V ROKI: potrpežljivost, vztrajnost, upanje.

Treba je ločiti med praznimi upi in upanjem. Iluzija se vedno konča z razočaranjem, obratno pa upanje ne umrje nikoli. Nikoli ne umrje, saj se je rodilo iz naročja smrti in ga smrt ne doseže več. Ko so stopali ljudje mimo križanega in v grob položenega Jezusovega telesa, ko so vsi čutili, mislili in kričali: "Tu se je vse dokončalo, prav nič več ni mogoče storiti, tu se je vse dokončalo!" Tedaj je prav tu, na tem mestu upanje vzdignilo glavo in zakričalo: "Tu se vse začne!" In tam se je začelo vse, vse – do konca sveta.

Navsezadnje je vstali Jezus Kristus naše edino upanje.

(odlomek iz knjžice Življenje v Bogu Ignacij Larranageja)

VRTNARIJA GROSUPLJE
SALF TRGOVINA d.o.o.
CESTA NA KRKO n.n.
OB GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU

Najprej vsem prebivalcem občine Grosuplje lep spomladanski pozdrav!

Vreme se je že ogrelo in ponovno Vam pripravljamo obilo doma vzgojenih zdravih rož.

NUDIMO VAM:
trobentice, mačehe, trajnice, dišavnice, zelenjavne sadike, balkonske rože.
Ostalo po dogovoru.

V korita vam zasadimo rože po naročilu. (Pohitite z naročili v marcu!)

PRIČAKUJEMO VAS VSAK DAN med 8. in 18. uro, sobota od 8. do 14. ure.

Obilo zadovoljstva z vašim cvetjem Vam želi
SALF d.o.o. - VRTNARIJA GROSUPLJE

TEŽAVE Z MOŠKIMI - Jezikoslovni ocvir

Oni dan se je pri meni oglasil Lojze B., s katerim se pozna že od mladih nog. Ima namreč tri vnuke (da o vnukinji niti ne govorimo), katerim je ime Miha, Luka in Jaka. Vsi trije so seveda fantje od fare, njihova imena pa se končujejo z -a, kar je sicer pogosta značilnost ženskih imen. Ker je dedi Lojze redoljubljen človek in da nekaj tudi na jezikovno pravilnost, je odprl najnovejši Slovenski pravopis (2001).

Pri imenih svojih vnukov je našel, da se sklanjajo po dveh vzorcih: Miha-e in Miha-a. Torej: brez Mihe in brez Miha, k Mihi in k Mihi itd. Lojze B. pa iz vsakdanjega govora pozna predvsem oblike Mihata, Mihatu itd. Ker je radoznal človek, se je potrudil in si prebral še uvodna pravopisna pravila. Na str. 91 je odkril, da so oblike Mihata, Mihatu neknjižne, ljudske. Zato sva pogledala na str. 129, kjer piše, da so neknjižne ljudske jezikovne prvine "za višjo kulturno in izobrazbeno raven manj sprejemljive". Za ponazoritev so navedene besede kot hec 'šala', dila 'deska', magari 'čeprav' ipd., torej iz nemščine ali italijanščine prevzete besede, ki res kažejo kulturno nižjo stopnjo jezika.

Kaj v Mihatu kaže na moteč vpliv kakega tujega jezika, ni razvidno in tudi kak drug moteč razlog v slovenskem jezikoslovlju ni znan, pa vendar je umišljena napaka Mihata tako močna, da njegove žive, govorne oblike v pravopisnem slovarju niso zapisane. Sicer enako tvorjene oblike moških imen, ki se končujejo na -o, pa so očitno kulturno in izobrazbeno nekoliko manj problematične, saj so v Pravopisu 2001 navedene tako oblike Marko, Marka kot tudi oblike Marko, Markota. Oblike s t-jem imajo pripisan prazni krožec, kar pomeni, da so s stališča norme knjižnega jezika nepravilne, zvrstno pa menda niso zaznamovane, kar pomeni, da pripadajo najvišji, zborni zvrsti knjižnega jezika, v pravopisnih pravilih pa so izrecno razglašene za neknjižne. V čem se kaže nepravilnost oz. neknjižnost Markota, ne vem. Menda ja ne v tem, ker se nokturno, ki se tudi končuje na -o, ne sklanja nokturno, nokturnotu, ampak samo nokturna, nokturnu.

Moška osebna imena pa se ne končujejo samo na -a ali -o, temveč tudi na -i kot Jani, Rudi, Toni itd. Po pravopisu se sklanjajo tako, da dobijo -j: Jani, Janija, Janiju, toda v pogovornem jeziku se govorijo tudi oblike Janita, Janitu. Pravopis 2001 teh oblik niti ne navaja niti ne omenja. Edino moška imena na -e imajo v vseh slovenskih pravopisih status knjižne korektnosti oz. nezaznamovanosti: Jože, Jožeta, France, Franceta itd.

Oblika Mihata je ljudska neknjižna, oblika Markota je nepravilna oziroma

Šmarje se prebujajo

Priprave na bližnjo 500-letnico prve omembe šole v Šmarju tečejo dalje. Inicijativni odbor s predstavniki župnijskega sveta, šmarske šole, krajevne skupnosti in sklada kulturnih dejavnosti - kmalu pa se jim bodo pridružili tudi predstavniki občinskega sveta - se je 8. marca že tretjič sestel in sprejel program znanstvenega simpozija, ki bo zajel 8 vsebinskih področij: ozemlje, arheologijo, cerkveno zgodovino, šolsko zgodovino, umetnostno zgodovino, družbeno zgodovino, osebnosti in bibliografijo, vse glede na Šmarje in njegovo območje. Skupaj je sprejetih 36 delovnih naslovov, od katerih le dva še nimata avtorjev.

Poleg simpozija in izdaje knjižnega zbornika naj bi bila ob pomembni kulturni obletnici Šmarja še vrsta drugih prireditev: gledaliških, glasbenih, likovnih, muzejskih, prosvetno-izobraževalnih, športnih in drugih.

J. Müller

tudi neknjižna, oblika Rudita je prezrta, oblika Jožeta pa knjižno brezhibna in sploh nima dvojnice. Kaj je vzrok takega pravopisnega razlikovanja, take pravopisne segregacije? Verjetno nepravilno uporabljeno načelo jezikovne analogije, to je z gledovanjem po podobnem vzorcu. Ker se sklanja vodja, vodje ali vodja, vodji ali vodju in enako tudi vojvoda, pismonoša in še nekatere besede, so knjižno pravilne tudi oblike Miha, Mihe ali Miha, Mihi ali Mihi itd., oblike Mihata, Mihatu pa so manj kulturne in kažejo nižjo izobrazbeno stopnjo njihovega uporabnika. Oblike Jure, Jureta, Juretu pa so knjižno brezhibne, ker so skladne s sklanjatvenim vzorcem oče, očeta, očetu.

Toda v osrednjem, zlasti dolenskem področju Slovenije splošno govorne oblike Markota, Mihata, Rudita se lahko pravopisno utemeljujejo z istim analoškim načelom: vse se namreč z gledanjem po Jožetu. Očitno jeziku ni pomembno, na kateri samoglasnik se končujejo, ampak samo, da se končujejo na samoglasnik.

Tvorba neprvih sklonov s podaljšanjem besedne osnove s t-jem je v sodobni pogovorni slovenščini tako močna, da ne zajema samo osebnih moških imen, ampak tudi vrstna, neindividualna poimenovanja bitij in celo stvari. Gre za besede moškega spola, tvorjene s ljubkovalnim obrazilom -ko kot: sinko, stričko, mucko pa tudi fičko ipd., dalje za tvorjenke zlasti z ljubkovalnim ali čustvenostnim obrazilom -o: dedo, medo, bimbo, fičo, mačo, povrhu pa še mulo ipd. ter za tvorjenke z ljubkovalnim obrazilom -i otroškega govora kot dedi, oči, tati ipd. Pravopis 2001 pri večini navedenih tvorjenk na -ko ali -o navaja dve obliki. Pravilna je sinka, nepravilna je sinkota, medo in mulo se sklanjata samo medota oz. mulota. Za tvorjenke na -i pozna samo tip dedija, toda pri očiju navaja tudi obliko očita, vendar s črno piko, ki kaže, da je njena uporaba za najvišjo, zorno zvrst knjižnega jezika prepovedana!

Vsa obravnavana imena na samoglasnik imajo tudi dve obliki svojilnega pridevnika. Po Pravopisu 2001 so razen Jožetov, Juretov pravilne samo oblike kot Markov, Mihov, Rudijev, oblika Markotov je nedovoljena oz. tudi neknjižna, oblika Mihatov je ljudsko neknjižna in v slovarju izpuščena, oblika Ruditov pa je sploh prezrta, enako tudi očitov.

Priimki na -e kot Šeme, Črne ipd. imajo v živem govoru samo obliko Šemeta itd., dvojne oblike pa imajo priimki kot Metelko, Metelka in pogovorno Metelkota, Šega, Šega ali Šege in pogovorno Šegata, Hiti, Hitija in pogovorno Hitita. V Pravopisu 2001 navedenih pogovornih oblik ni.

Moških osebnih imen, ki bi se končevala na -u, v slovenščini pravzaprav ni oziroma so zelo redka. Iz Sv. pisma in slovenskega slovničarstva poznamo hebrejsko ime Jehu, podobno še Elijahu, Matitjahu ipd., iz lep-oslovja je znan medved Pu, lahko pa si npr. izmislimo tudi telička z imenom Mumu. Za vsa ta in podobna imena se zdaj tudi v pogovornem jeziku uporabljajo samo oblike kralja Jehuja, medvedu Puju, s teličkom Mumujem. Enako je tudi s priimki Merku, Paternu, ki se zdaj sklanjajo samo Merkuja, Paternuja ipd.

V 16. stoletju zapisana osebna imena podaljšav s t-jem niti imena na -e ne poznajo: Manase, Manasa, Manasu pa Manasov itd. Vendar je bil jezikovni proces podaljševanja besednih osnov s t-jem že začel. Trubar sicer piše oča, oče/oča, oči/oču, ima pa tudi že mlajšo sklanjatev: oča, očeta, očetu.

T-jevske oblike imen je v slovnici prvi omenil Jernej Kopitar leta 1808, ki ime Miha sicer sklanja po zgledu

vojvoda, za priimek Robida pa navaja tudi oblike Robidata, Robidatu in enako imata dvojnici tudi Jenko, Jenka in Jenkota ter Jehu, Jehua, še raje Jehuta.

Valentin Vodnik 1811. leta oblike Jehuta več ne navaja. Štajerec Anton Janez Murko leta 1832 sklanja Janže, Janža, Janžu pa tudi Janže, Janžeta itd., imena na -a pa Miha, Miha, Mihi in Miha, Miheta, Mihetu.

Slovnica Anton Janežič 1854 je med imeni za moške oz. med priimki na samoglasnik prvi zajel tudi tiste, ki se v osnovni obliki končujejo na -i, za zgled pa navaja priimek Kosinski. Vse oblike sklanja s t-jem. Jezikoslovec Fran Miklošič leta 1876 navaja samo oblike Matija, Matijata, Jože, Jožeta, pri imenih na -o pa pozna dvojnici: Verjanko, Verjankota pa tudi Marko, Marka, Marku itd.

P. Stanislav Škrabec je leta 1895 zapisal, da se knjižni jezik "menda po krivici" ogiblje oblik s -t, samo štiri leta pozneje pa je Fran Levce v svojem pravopisu pri moških imenih na -a oblike s t-jem že molče prezrl, oblike Jankota, Metelkota pa z nikalnico ne odsvetoval oziroma prepovedal. Tudi slovnica Franu Brezniku so bile leta 1916 s t-jem podaljšane oblike imen na -o in -i "manj pravilne", Pravopis 1950 pa jih odklanja in razglašča za nepravilne in slabe.

V drugi polovici 20. stoletja se je Markotu, Mihatu in drugim preganjancem in zavržencem za las obrnilo na bolje. Pravopis 1962 je vsaj Markota priznal kot obliko pogovornega jezika, pa še to le v splošnih pravilih, v slovarskem delu pa navaja samo tip Jožeta, ki že tudi prej ni bil nikoli sporen. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika 1970-1991 lastna imena sicer niso zajeta, toda pri besedi jaka v pomenu 'neiznajdljiv, nereden človek', je zapisana tudi stilna oblika jakata.

Miklošič je za oblike s -t navedel dve slovenski besedotvorni vzporednici, in sicer sto: stotnik in stotica. Poleg tega je za podoben pojav v sodobni grščini navedel tudi dva zgleda. Uporaba t-ja za zaporo zeva, to je neposrednega zaporedja dveh samoglasnikov, ki pripadata dvema morfemoma, je očitno izjemna jezikovna redkosta, torej znamenitost. Tudi sicer strogi p. Škrabec ni našel razloga za ogibanje imenskim oblikam, podaljšanim s -t. In celo Jože Toporišič je v slovnici leta 1984 zapisal, da je bilo v narečjih zapiranje zeva s -t "elegančna in preprosta rešitev". Njegov Pravopis 2001 pa nadaljuje ravno dobrih sto let staro pravopisno mačehovstvo. Vendar se pogovorni jezik za take umisleke in prezir pravopiscev ne menja.

Prepričan sem, da jih bo kmalu zmagal.

Pa še to: oblike Mihata, Markota, Jureta, Rudita niso domače v vseh slovenskih pokrajinah. Na Gorenjskem sklanjajo moška imena kot Joža, Tona ipd. - Pravopis 2001 jih sploh ne navaja - brez t-jevskih podaljšav. V Linhartovi komediji Županova Micka iz leta 1790, napisani v živem, sproščnem jeziku, je županu ime Jaka in Linhart ga sklanja "k Jaku". Tudi Jenko v kratki pripovedi iz leta 1858 ime naslovnega junaka sklanja Tilka, Tilka, Tilku. To je v skladu z normo knjižnega jezika. Ponokod na Štajerskem pa sklanjajo moška imena na -a po vzorcu Tona, Toneja, Toneju. Slovnica Murko, doma iz Slovenskih goric nedaleč od levega brega Drave, je zapisal tudi sklanjatev Miha, Miheta, Mihetu, kar je v skladu s starim oča, očeta. Drugod verjetno govorijo še drugačne narečne oblike.

Življenje jezika je veliko bogatejše pa tudi strpnejše kot še tako debel pravopis.

Jakob Müller

OSVOBOJENA SVOBODA V ŠKOCJANU

"Tone: Bog daj!"

Veruška: Tovaríš, to je pa višek reakcionarnosti. Sedaj se pozdravlja tako: Smrt fašizmu! Odgovori se: Svoboda narodu." - foto Leopold Sever

Škocjan, 08. februar - Kulturno društvo Škocjan je s prireditvijo v dvorani Gasilskega doma počastilo slovenski kulturni praznik. Z recitacijami in glasbenimi točkami se je predstavil podmladek, igralci pa so za pokušino uprizorili dva prizora iz satirične komedije Osvobojena svoboda.

Pisec scenarija in režiser se sicer še nastajajoče lahkatne komedije je domačin Jožef Marolt. Snov za Osvobojeno svobodo je črpal iz naše polpretekle zgodovine. Tako se na odru vrstijo prizori, povezani z nasilnim prevzemanjem in okušanjem oblasti ter soočanjem malega človeka z revolucijo in močjo boljševidne oblasti med vojno in po njej. Zgodovinsko sicer usodni dogodki so predstavljeni ironično z namenom, "da bi se smejali, veselili in vsakdanje skrbi pozabili".

Okrog 130 gledalcev, ki so se gnetli v nabiti dvorani, je na stežaj odprlo srca domačim igralcem ter se prijetno zabavalo. Med zadovoljnimi gledalci so bili tudi (že skoraj stalni) gostje kulturnih prireditev v Škocjanu) občinski svetniki mag. Peter Verlič in Božo Predalič iz Grosupljega ter Jože Ahac iz Velikih Lašč.

Nastopajoči so bili nagajani z obilico prisrčnega smeha in glasnim ploskanjem. Številni obiskovalci so si bili enotni, da so take prireditve tisto, kar si pri popestritvi dogajanja v kraju najbolj želijo. Sledilo je družabno srečanje s skromno pogostitvijo. Igralci in gledalci, ki smo bili priča prijetnemu družabnemu večeru v Škocjanu, upamo, da bomo Osvobojeno svobodo kmalu lahko zaigrali in videli v celoti. Tako nam je obljubil g. Jožef Marolt.

Martin Tomažin

"Tovaríš predsednik Lipca in tebi, sekretarka Veruška! V okraju smo na vaše uspehe ponosni. Prvi ste v nabiranju koloradskega hrošča. Presegli ste plan obvezne oddaje mesa, masti in sena. Cenimo vaše delo in zato tebi, tov. predsednik, izročam prehodno zastavico za dosežene zmage na poti v socializem."

- foto Leopold Sever

ŽELEZOKRIVSTVO

Srečko BRUS s.p.

Obrtna cona Logatec 26
1370 Logatec, tel.: 01 756 42 74

IZDELAVA IN MONTAŽA
ARMATURE IN
ARMATURNIH MREŽ
PO NAROČILU

TRGOVINA

z gradbenim materialom
in železnina

Štefka BRUS s.p.

Kalce 21 a, 1370 Logatec
tel./fax: 01 754 21 21

NA ZALOGI IMAMO VSE
POTREBNO ZA GRADNJO
IN ADAPTACIJO
VAŠEGA DOMA

Možnost prevoza materiala s hiab kamionom

ODPRTO: vsak dan od 7. do 18. ure, sobota od 7. do 12. ure.

KAKO RAZUMEMO KULTURNO DEDIŠČINO?

Med temeljne vzroke za pospešeno propadanje dobršnega dela kulturne dediščine najprej uvrščam naše slabo razumevanje dediščine. Oglejmo si nekaj bolj ali manj naključnih ugotovitev, ki pa skupaj vendarle dokazujejo prav to trditev.

V ta sklop sodi splošna trditev, da je nekdanja fevdalna zemljiška gospoda pobirala le dajatve. Nedvomno je uporna slovenska kri dolgo nosila v sebi zakoreninjeno sovraštvo do takratne oblasti, a si je prav toliko bila za vse tudi sama kriva. Nič bolje ni bilo po propadu fevdalizma, ko je novi kapitalizem dejansko spodjedal novo družbeno ureditev še mnogo bolj. Ker pa ljudje pravzaprav tega dobro niso niti opazili, so se jim ti novodobni zajedalci priselali za vrat bolj kot stari fevdalci. Res pa je, da je bilo med njimi tudi nekaj nekdanje zemljiške gospode. (Podoba z današnjim časom je dovolj očitna!)

Nadalje naj navedem zapis dr. Ivana Stoparja, ki je o dolenskih gradovih dejal: "Med zadnjo vojno (druga svetovna vojna) so bili številni gradovi uničeni, in ker nimajo prave funkcije, tudi mnoge druge čaka podobna usoda." Pet naših gradov je to usodo že dočakala. Iz tega okvirja sta nekoliko odstopila le šmarnski Turnček in Tabor na Cerovem, ki naj bi jih uvrščali po nekaterih kriterijih med kmečke gradove-tabore. V preostalih zasilo ohranjenih prostorih gradov v Grosupljem, Prapročah in Boštanj, kjer so (socialna) stanovanja, pa nimajo svoje perspektive, saj propadajo še naprej, ali pa se tako spreminjajo s posegi stanovalcev, da od njihove kulturne preteklosti ne bo ostalo ničesar.

Izgovori, da so ti objekti preživeli svoj čas in da jih danes ne potrebujemo, so smešni. Ali ne bi bilo možno na primer postaviti poleg muzejskih eksponatov v te prostore živo kulturo, javno občinsko ali krajevno upravo, izobraževalne in druge ustanove, morda del športnih in rekreativnih dejavnosti, ali pa primerno gospodarsko, turistično in gostinsko ponudbo?

K izboljšanju varovanja dediščine prav tako ne prispevajo prizadevanja posameznikov (tudi strokovnjakov), ki se ustavijo le ob določenem zgodovinskem dogodku in ga objokujejo ali povzdigujejo na pedestal, ne zavedajoč se, da so vsi dogodki posledica nekaterih drugih predhodnih dogodkov. Če nadalje to trditev analiziramo ob primerih, bomo ugotovili, da so razni analitični pristopi največkrat celovito podoba le razcefrali in jo nato za potrebe časa ali politično reklamo določenega posameznika ali skupine prikrajali, ali pa jih tako skrivence celo uporabljali na primer v učnih in ostalih vzgojnih procesih.

Precej "zaslug" za propadanje kulturne dediščine ima tudi sama stroka. Kar nekaj primerov bi se dalo naštetih celo v Grosupljem, da je bilo v nedavni preteklosti res tako. Za primer pa naj navedem samo stari vodnjak pri "stari pošti".

Zelo zgovoren je npr. tudi podatek o strukturi kadrov v celotnem procesu varovanja slovenske kulturne dediščine, ki znaša 1:15 v škodo etnološki dediščini. Ker je treba pojasniti tudi to, da so etnološki objekti veliko bolj razpršeni kot ostali spomeniki, je še toliko težje računati, da se bo delo tistih nekaj etnologov v slovenskem prostoru zares poznalo. Zato ni čudno - in kar nekaj spomenikov po Sloveniji poznam, ki so bili obnovljeni pred petnajstimi leti, pa so danes potrebni spet popolne prenove. In tako se vedno le krpajo luknje, ki pa so z leti vedno večje, vse skupaj pa vztrajno propada.

Zanimivo je tudi to, da Grosuplje nima evidentirane, kaj šele razglašene, tehnične dediščine.

V temeljne vzroke za prepočasno obnavljanje dediščine spada tudi neprimerno ali nerešeno lastništvo. O tej temi bo na Slovenskem treba še marsikaj reči tudi na državni ravni, saj več kot desetletje dolgo divje lastninjenje ni imelo nikakršne želje, da bi to področje zadovoljivo uredilo. Pri varovanju in oživljanju kulturnih spomenikov in ostale dediščine pa gre predvsem za jasno opredelitev narodnega ali lokalnega javnega interesa do dediščine ter razmejitev do različnih oblik souporabe oziroma razmerij med privatno in javno lastnino posameznih spomenikov in dediščine.

Če pa jo bomo zares želeli ohraniti, pa bo treba tej dediščini najti tudi pravo funkcionalnost - tudi za današnji moderni čas - v nasprotnem bo še naprej le propadala. K temu lahko največ pripomoreta prek davkov in podobnih stimulacij le država in občina, ter regija, ko bo primerno organizirana. Podpisovanje raznih "pisem o nameri" pa je le priložnost za spektakularne politične veselice, ki se hkrati z obljubami že v prvih mesecih novih mandatov ponovadi ohladijo.

Jože Miklič

PROSLAVA V POČASTITEV

dr. FRANCETA PREŠERNA

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku je končno skoraj napolnila dvorano našega kulturnega hrama (naš stari sokolski dom), zato ker so nastopali tudi otroci in so jih spremljali starši (kar si je treba zapomniti)!

Čeprav že nekaj časa sledimo zelo dobro pripravljenim kulturnim ali državnim prireditvam v našem kraju, so žal slabo obiskane. Tokrat smo bili veseli že na začetku, ne vedoč, kako pristna in enkratna priredba besedil in pesmi "SPREHOD SKOZI PREŠERNOVO MLADOST" je osupnila poznavalce in ljubitelje pesnikove stvaritve - scenarij na ravni mestnega gledališča s prisrčnostjo!

ISKRENE ČESTITKE SNOVALCEM! Hvala za čudovit večer in obogatitev duha! Počasčeni bi bili, če bi ob letu osorej smell spremljati čas "po Prešernovi mladosti", zato prosimo, če je le mogoče, za nadaljni oris pesnikovega življenja.

Ne morem pa mimo žalostnega dejstva, kako malo zastav je bilo izobešenih na ta naš veliki kulturni praznik. Enako opazamo tudi ob državnih praznikih (pa čeprav imamo prost dan ali dva), to naj ne bi bila državljanska dolžnost (kot včasih), temveč NARODNI PONOS! RAZMISLITE O TEM, PROSIM! Bodimo spoštljivi do naše države in zastave, pošteni in prijazni drug drugemu in verjmite: dnevi bodo vse lepši!

S spoštovanjem!

domorodka (naslov je v uredništvu)

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL, AMPAK PES

ŠOLANJE IN VZGOJA

KAKO IZBRATI PASJO ŠOLO

Povprašajte znanca in prijatelje, lastnike pasme psov, kot je vaša, kje so šolali svojega psa in kakšne izkušnje imajo. Prvi nasvet o šoli boste seveda dobili pri vzreditelju vašega mladička oz. v svetovalni veterinarski ambulanti.

Ovratnica na zateg prav gotovo ni več potrebna oprema za šolanje, še več, strokovnjaki jo celo odsvetujejo potem, ko so bile narejene raziskave o poškodbah hrbtenice, nastale kot posledica sunkovitih potegov s povodcem. Vztrajajte pri uporabi sodobnih in psom prijaznih pripomočkov in ne dopustite, da grobo šolanje povzroči invalidnost vašega psa. Poleg psa bo trpela tudi vaša denarnica!

Če vam inštruktor na prvi učni uri temeljito ne prislusne, vas ne opazuje in ne izpraša o značaju vašega psa ter o težavah, ki jih doživljate vsak dan doma, vam svetujem, da tam šolanje opustite. Ne le vsaka pasma, vsak kuža je skupek sebi lastnih značilnosti, prirojenih in pridobljenih značajskih potez, poznavanje le-teh pa je za uspešno šolanje še kako pomembno.

Vsako grobo ravnanje z vašim psom, ki ga zahteva od vas vaš inštruktor, ima lahko nepredvidljive posledice; najmanj - imeli boste velike težave z vajo "sem", z odpoklicem torej, ki je črka A v abecedi pasje vzgoje. Uporabite jezik "najpametnejšega psa", svoj dar opazovanja, svojo glavo in predvsem srce. Kuža mora rad in z veseljem prihajati k vam.

Če vas pes nikakor ne uboga, če se izkaže, da je neverjetno "zabit", neposlušen in neuporaben za šolanje, si temeljito izprašajte vest: je moj pes zdrav, se dobro počuti, je morda pred poukom pojedel svoj celodnevni obrok in misli le še na dremanje v senci. In

še najpomembnejše vprašanje: govori isti jezik? Velikokrat se namreč izkaže, da niti inštruktor niti lastnik psa ne obvladata psu razumljive komunikacije, zato v tujini vedno bolj uporabljajo vidne znake in opuščajo govorne.

Vsako vajo, ko jo izvede vaš kuža z veseljem, boste uspešneje utrjevali in znanje uporabljali v vsakdanjem življenju v primerjavi s tisto, ki jo naredi iz strahu pred neprijetnimi posledicami. Če vam inštruktor svetuje, da psa vlečete za seboj s povodcem namesto, da ga povabite, poskočite in dvignete njegovo razpoloženje, je nekaj hudo narobe.

Vkolikor svojemu inštruktorju ne zaupate popolnoma, zamenjajte inštruktorja ali šolo. V času šolanja (pa tudi po zaključku, če je inštruktor res pravi) se morate spojiti v dobro uigran team, predvsem pa sproti urejati morebitna nesoglasja in odgovore na vaša vprašanja.

Eden boljših učiteljev je narava. Vstopite, opazujte in se učite! Ste že videli kdaj pasjo mamo, da bi za uveljavitev svoje volje uporabila bodočo ovratnico ali celo električni sunek?

Prvi pouk je namenjen lastnikom (in ne psom), ki naj napotke nato koristno uporabljajo tudi doma, ne le na vežba-lišču. Izkušnje kažejo, da je uspeh vzgoje izreden, če se "male šole" udeležijo vsi družinski člani.

In nenazadnje: nikjer in nikdar ne prepustite svojega psa tujim rokam, ki bi mu - celo v vaši prisotnosti - prizadejale bolečino in strah. Vi ste pasji vodja krdela, od vas pričakuje varnost in zaščito. Če mu je v kritičnem trenutku ne nudite, izgubljata oba: vaš kuža notranjo trdnost s slabimi izkušnjami, vi pa svoj ugled najvišjega na lestvici.

Vsak lastnik mladega kužka si želi lepo vzgojenega in prijaznega psa. Zavedati se je treba, da je za dosego tega cilja potrebno veliko potrpežljivega trdega dela, ki pa se brez dvoma obrestuje. Vse, kar leto in pol vlagamo v našega doraščajočega kužka, bomo želi v naslednjih desetih letih mirnega sožitja. Če kuža preživi večino časa v pesjaku ali celo na verigi, od njega pač ne morete pričakovati niti zahtevati, da se bo znal obnašati med ljudmi, v družbi otrok in odraslih, da bo poznal skrivnosti sporazumevanja z drugimi živalmi. Vzemite ga vedno, ko je mogoče, s seboj! Leto dni star kuža je tako rekoč še prvošolec, zato ne zahtevajte od njega diplomu "pasje univerze", pač pa se naučite z njim komunicirati v njemu razumljivem jeziku, uporabljajte vedno enake izraze in povelja. Mladič zna ležati in sedeti takorekoč od rojstva, zato vam ga tega ni potrebno učiti (ob pogledu na lastnike, ki obupano tiščijo pasje zadke ob tla, me zaboli srce!). sami se morate (v dobri šoli) naučiti primerne načina, kako mu s pomočjo nagrajevanja (tudi vi ne hodite v službo iz čistega veselja) povedati, kdaj naj sede oziroma leže! In najpomembnejše: bolje nobena šola kot slaba šola!

NE POZABITE SI POPESTRITI POMLADNE NEDELJE 7. APRILA: ob Gasilskem centru v Grosupljem se bo zbrala vsa slovenska in tuja pasja lepota. Če načrtujete nakup mladiča, je klepet s skrbniki - razstavljalci priložnost, ki je ne smete zamuditi!

Moja Sajovic

STATISTIKA IZ FEBRUARSKE ČRNE KRONIKE

JAVNI RED IN MIR

13 kršitev (8 v zasebnih prostorih, 5 na javnem kraju - najpogosteje med prazniki in vikendi)

KAZNIVA DEJANJA

31 različnih kaznivih dejanj (najpogosteje tatvine, vlomi, poškodovanje tujih stvari, v nočnem času - največ je kraj nakita, denarja in avtomobilov)

PROMETNE NESREČE

21 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami (najpogosteje zaradi neprilagojene hitrosti, stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti, neustrezna varnostna razdalja, pri parkiranju - zgodilo se v času prihoda in v odhoda iz službe - največ nesreč se zgodi na glavni cesti 646 in 647 ter v samem naselju Grosuplje) Predvidene dejavnosti policije v marcu - kontrole hitrosti z lastnim radarjem in uporaba varnostnih pasov.

Iz policijskega poročila PP Grosuplje

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) VAS (DEZ)INFORMIRA

DRUGAČNOST

"Dežela, kjer bo cenjena drugačnost, je moja pravljica dežela", je povedal eden izmed povprečnih Slovencev in se skrila za svoje štiri zidove.

PODALPSKI DIM

"A' smo se za to boril" se je zadnjič pridušal nezaposleni in tolkel po enem izmed grosupeljskih šankov. Slišal ga je minister v zakajenem stanju ter ga potolažil, da je prag za sprejem med razvite vsaj 18 % revnih, kar za Slovence pomeni vsaj še enkrat toliko. Potem mu je nezaposleni plačal ... (cenzura) pivo.

TELEVOTING IN VOLITVE

Glede na bogate izkušnje s televizijsko Emo in vsemi njenimi sestrami in možakarji brez jajc vred nekateri v podalpski deželi že razmišljajo, da bi na podoben način izvedli letošnje volitve. Predsednica komisije se je sicer zavila v MOLK, a je generalni

vse pojasnil: "Rabimo en dober virtualni računalniški program in en star računalnik, ki bo crknil ravno v pravem času, ter še nekaj samoupravnih telebanskih kablov, dva kriva reflektorja, eno polomljeno kamero in za kamuflažo nekaj plišastih pajcev, ki bodo znali ploskati. Prepevali pa bodo tako ali tako na play back. In tako, dragi moji: Ne samo na lokalnih in državnih, tudi na evropskih volitvah bomo zmagali."

KRIV (V)IC

Poleg Albanije in Makedonije ima edinole Slovenija v Evropi prepovedan verouk v šolah.

"Kdo je kriv za to?" se je vprašal tisti, ki je kriv za ta vic, pa sploh ni vic.

ODREKEL SE BO ŠUNKI

Pred popisom prebivalstva so na Statističnem biroju U Med uvodoma ugotovili, da en prebivalec iz protesta za

velikonočne praznike ne bo jedel šunke. Letos se je odločil za pršut.

NADOMESTILO ZA NADOMESTILO

Po grosupeljskih vaseh smo nekoč že našli celo etnološko zbirko razpadajočih kozolcev in drugih poslopij. Ob novem prostorskem planu pa smo evidentirali še celo vrsto stanovanjskih hiš, v katerih ni več pravih gospodarjev. Nekateri pravijo, da so zbežali pred občinskimi davki, drugi pa zatrjujejo, da so jim sosedje izpolnjevali anketo.

POMOČ ZA RAZVITE

Pri DARSu so sklenili, da bodo na relaciji Grosuplje - Cikava, v križišču pri Kovinastroju in ostalih glavnih državnih cestah plačevali vsem velikoupeljskim občanom nadomestilo za uničene avtoplašče in podvozja avtomobilov v višini najmanj 10 sit/km. Večje so luknje, večji bo izkupiček!

Jžezek Zagraški

KULTURNI SKOZLOKSKI KOTIČEK

OTROŠKI DODATEK

V decembru 2001 sprejeti Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih opisuje otroški dodatek kot dopolnilni prejemek družine oziroma otroka za preživljanje, vzgojo in izobraževanje, vendar še vedno le, če dohodek na družinskega člana ne presega zgornje meje dohodkovnega razreda po tem zakonu. Višina otroškega dodatka ostaja torej odvisna od dohodka na družinskega člana v preteklem letu v primerjavi s povprečno plačo RS v preteklem letu. Tako znaša otroški dodatek od 3.270 sit za prvega otroka v zgornjem ali zadnjem dohodkovnem razredu do 22.650 sit za tretjega in vse nadaljnje otroke v prvem razredu, v katerega sodijo tisti z dohodkom do 15 % povprečne plače na družinskega člana ali z dohodkom do 32.184 sit mesečno na družinskega člana.

Če poenostavimo na primeru 4-članske družine, pridobi otroški dodatek v prvem dohodkovnem razredu, če so znašali vsi njihovi dohodki in prihodki do 1.544.839 sit letno ali 32.184 sit mesečno na družinskega člana.

GLEJ SPODNJO TABELO!

KDO IMA PRAVICO DO OTROŠKEGA DODATKA?

Dohodkovni kriterij je prvi pogoj, njemu pa sledijo še nekateri drugi. Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev oziroma druga oseba za otroka s prebivališčem v Sloveniji, če je državljan Republike Slovenije. Če ni državljan Slovenije, ima to pravico le ob pogoju vzajemnosti, kar pomeni, da tuji prejemajo otroški dodatek v Sloveniji, če ga prejemajo tudi Slovenci v njihovi državi. Če ima vsaj eden od staršev sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z delodajalcem v Sloveniji, ima pravico do otroškega dodatka tudi za otroka, ki nima prebivališča v Sloveniji, če: - je državljan R Slovenije in nima pravice uveljaviti pravice do otroškega dodatka v državi, kjer živi; - ni državljan R Slovenije in je tako dogovorjeno z mednarodno pogodbo.

KOMU NE PRIPADA OTROŠKI DODATEK ?

Kot novost je v zakonu navedenih nekaj skupin otrok, oziroma staršev, katerim otroški dodatek ne pripada kljub izpolnjevanju prej navedenih pogojev, in sicer za otroka, ki: - je že v delovnem razmerju, opravlja kmetijsko ali drugo samostojno dejavnost; - je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo; izjema je le, če starši del šolskega leta skrbijo zanj doma; - je oddan v rejništvo; - je sklenil zakonsko zvezo oziroma živi v zunajzakonski skupnosti oziroma ima svojega otroka; - ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe; - ne živi z obema staršema, roditeljsko pravico ima v celoti samo eden od staršev, če PREŽIVNINA NI DOGOVORJENA NA CENTRU ZA SOCIALNA DELO ALI DOLOČENA NA SODIŠČU, razen v primerih, če očetovstvo ni urejeno.

TRAJANJE PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA

Pravica do otroškega dodatka traja do otrokovega 18. leta, seveda če ni zaposlen, opravlja kmetijsko ali samostojno dejavnost. Po 18. letu lahko prejema otroški dodatek vsakdo, ki ga preživljajo starši in ima status učenca, vajenca, dijaka ali študenta na dodiplomskem študiju do dopolnjenega 26. leta.

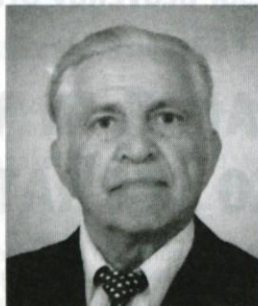
NOVOST je, da lahko prejemajo otroški dodatek tudi po 26. letu in sicer tisti,

Dohodek na družinskega člana v % povprečne plače	RS - 2.574.732 sit bruto	Znesek otroškega dodatka za posameznega otroka	1 otrok	2 otroka	3 otroci
do 15 %	do 32.184 sit mesečno		18.870	20.760	22.650
nad 15 %	nad 32.184 sit				
do 25 %	do 53.640 sit mesečno		16.140	17.840	19.530
nad 25 %	nad 53.640 sit				
do 30 %	do 64.368 sit mesečno		12.300	13.750	15.190
nad 30 %	nad 64.368 sit				
do 35 %	do 75.096 sit mesečno		9.690	11.070	12.460
nad 35 %	nad 75.096 sit				
do 45 %	do 96.552 sit mesečno		7.930	9.250	10.570
nad 45 %	nad 96.552 sit				
do 55 %	do 118.009 sit mesečno		5.030	6.290	5.550
nad 55 %	nad 118.009 sit				
do 75 %	do 160.921 sit mesečno		3.770	5.030	6.290
nad 75 %	nad 160.921 sit				
do 99 %	do 212.415 sit mesečno		3.270	4.530	5.790

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, atka, ata in brata

IVANA KADUNCA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, in za svete maše ter ste ga v tako lepem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Šmarje-Sap, Čebelarškemu društvu Grosuplje za poslovilne nagovore, g. župniku Jožetu Mrvarju za pogrebni obred in vsem podjetjem in vaščanom Sel za darovano cvetje, sveče in izraženo sožalje.

Žalujoči: žena, sinovi, brat, sestra, vnukinja in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Po hudi boleznin in prerani boleči izgubi moža in očeta

ANTONA KMETCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ker so sočustvovali z nami, nam ustno in pisno izrazili sožalja ter ga v lepem številu pospremili na zadnji pot. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče, sv. maše in darove Cerki. Posebna hvala g. kaplanu Janezu Mraku za lepo opravljen pogrebni obred, ge. Fani Kralj za pomoč, trobentaču iz Sp. Slivnice in vsem stanovalcem našega bloka.

Žalujoči: žena Vida, sin Miran in hči Marjeta.

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v 92. letu življenja zapustil naš dragi mož, oče in dedo

JANEZ GROS

upokojeni logar.

Od njega smo se v družinskem krogu poslovili 14. 2. 2002 na grosupeljskem pokopališču. Hvala vsem, ki sočustvujete z nami.

Vsi njegovi - Grosuplje, Ljubljana, Višnja Gora

katerih šolanje na visoki stopnji traja 5 ali 6 let ali če oseba zaradi daljše boleznin ali poškodbe ali služenja vojaškega roka med šolanjem ni končala šolanja v predpisanim roku. Status otroka-prejemnika otroškega dodatka se podaljša, če uspe z dokazili dokazati zgoraj navedene razloge. Podaljša pa se za toliko, kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo.

Pravica do otroškega dodatka se prizna vedno za dobo enega leta in ne tako kot sedaj, ko se je priznavala pravica do 30. 4. naslednjega ali tekočega leta.

Letos je to še posebno pomembno za vse tiste, ki so na novo uveljavili pravico do otroškega dodatka v januarju, februarju ali marcu in je bila že priznana pravica za dobo enega leta. Le ti naj pozorno preberejo IZREK ODLOČBE, ker je v njem naveden datum trajanja njihove pravice. Če so starši na primer v januarju uveljavili pravico do otroškega dodatka za novorojenega otroka, ki se je rodil v novembru,

jim je bil otroški dodatek priznan od 1. 11. 2001 do 30. 10. 2002. Še vedno namreč velja, da prejmejo starši otroški dodatek od rojstva otroka dalje, če za otroški dodatek oddajo vlogo v treh mesecih od rojstva. Tako morajo ti starši vlogo za ponovno uveljavitev pravice do otroškega dodatka ponovno vložiti šele v OKTOBRU 2002. Za vse ostale vlagatelje, ki so uveljavljali razne spremembe, ki so vplivale tudi na pravico do otroškega dodatka, pa velja, da se njim pravica prizna vedno od naslednjega meseca od uveljavitve pravice dalje. Na primer, če so uveljavljali spremembe v januarju, se jim te priznajo šele s 1. 2. 2002, vendar pa otroški dodatek prejmejo na podlagi tega šele v marcu, ker se otroški dodatek vedno izplačuje za nazaj.

KAJ SODI V SKUPNI DOHODEK DRUŽINE?

V skupni dohodek družine sodijo vsi bruto dohodki vseh družinskih članov za koledarsko leto, tako obdavčljivi kot neobdavčljivi. Tako sodijo v dohodek družine vsi osebni dohodki oziroma plače, regresji, pokojnine, nadomestila osebnih dohodkov, dodatno pokojninsko zavarovanje - če ga plačuje delodajalec. V dohodek sodijo tudi denarno socialne pomoči, nagrade rejnicam, nadomestila za brezposelnost, štipendije in nagrade vajencem (razen tistega dela, ki se nanaša na potne stroške), starševski dodatek s prispevki, delno plačilo za izgubljeni dohodek s prispevki, plačani prispevki za rejnice, plačani prispevki in dobiček samostojnih podjetnikov (obrnitov), plačani prispevki za samostojne ustvarjalce na področju kulture, za vrhunske umetnike, šahiste, nadomestila preživnin, razne dajatve voj-

UMRL JE JOŽE PERME
(28.12.1909 - 18.02.2002)

Jože Perme se je rodil 28. decembra 1909 v Ponovi vasi kot sin Josipa Permeta, župana in odkritelja Županove jame. Družina je bila številna, saj se je rodilo 10 otrok. Čeprav so bili ugledni in premožnejši v šentjurski dolini, so morali otroci že zgodaj trdo delati na kmetiji in v gostilni, po odkritju Županove jame pa še v jami kot vodiči obiskovalcev.

Po smrti očeta Josipa Permeta leta 1940 je vse breme kmetovanja in drugih dejavnosti prešlo na Jožetova in bratova ramena, ker sta bila edina moška v družini. Vse to je Jožeta Permeta oblikovalo v trdnega, poštenega, delovnega in priljubljenega vaščana. Za družico si je poiskal dobro, prijazno, med ljudmi priljubljeno učiteljico Marijo, torej takšno, kot je bil tudi sam.

Kot sedemnajstletni fantič se je skupaj s svojim očetom Josipom podal na raziskovanje podzemlja. Z njima sta šla še Ogrinčev oče in sin. Prvi spust v podzemlje je bil uspešen in niso se mogli načuditi, kakšne lepote se skrivajo v podzemlju. Kadar smo se z njim pogovarjali o teh podvigih in tedanjih občutkih, se je rad spominjal tega dogodka in nam z navdušenjem pripovedoval, kaj je takrat čutil, ko je prvič videl lepote podzemlja. Povedal je, da je kar naprej ponavljal: "Tako lepo je kot v nebesih!"

Čustveno je bil izredno navezan na to kraško lepoto. Bil je vedno zadovoljen, ko smo ga obiskovali na njegovem domu in se z njim pogovarjali o novostih v jami in naših načrtih. S svojo umirjenostjo je vedno odločno povedal svoje mnenje, vendar ga ni nikoli vsiljeval. Njegove želje so bile, da bi kraške lepote videlo čim več ljudi. Skupaj z ženo sta pripomogla k promociji Županove jame tako, da so prihajale na ogled šolske skupine.

Pripovedoval nam je o svojih izkušnjah, o znamenitih ljudeh, ki jih je spremljal na ogledih po jami. Kadar je imel priloiko, je jama tudi obiskal. Zadnji njegov obisk je bil tedaj, ko je imel že 87 let. To je bilo ob 70-letnici odkritja Županove jame. Ves navdušen je razlagal, da bi šel sam v brezno, kjer ve, da leži tak kos kapnika, ki bi ga lahko prilepil na odlomljeni stalagmit, drugo pa bi naredila narava sama in spet bi imeli dva lepa svečnika v jami. Zaradi takrat že visoke starosti mu te želje nismo mogli izpolniti. Jama je sicer varna z zavarovanimi potmi, ki so namenjene obiskovalcem, jamarji pa s specialno opremo prodrejo tudi na bolj nevarna področja.

Turistično društvo Županova jama Grosuplje je ob 70-letnici odkritja jame počastilo ta dogodek z odkritjem plošče na rojstni hiši Permetovih v Ponovi vasi in izdajo knjige. V knjigi Županova jama - 70 let smo opisali delo Permetove družine ob odkrivanju jame, njihovi skrbi za ohranitev podzemnih lepote ter prizadevanju za napredek turizma na tem področju. Za zasluge pri delu na turističnem področju pa je Jože Perme prejel najvišje priznanje, Zlati znak Turistične zveze Slovenije.

Člani turističnega društva Županova jama Grosuplje bomo svojega častnega člana Jožeta Permata ohranili v lepem spominu. Njegovo prizadevanje za odkrivanje in promocijo Županove jame pa bo ohranjeno v spominu in pisni obliki tudi za poznejše rodove.

Turistično društvo Županova jama Grosuplje

im invalidom, žrtvam vojnega nasilja in veteranom. Posebej opozarjamo, da se šteje v dohodek tudi vse prejemke učencev, dijakov in študentov za delo preko študentskih servisov, zmanjša se jih ga lahko le za normirane stroške, če so navedeni. V dohodek se šteje tudi katastrski dohodek oziroma dohodek od kmetijske dejavnosti, tudi če je minimalen ali če se ga pomaga ustvarjati na kmetiji, katere lastnik je nekdo drug. V teh primerih se napiše, koliko in katere osebe ustvarjajo ta dohodek kot katastrski dohodek se upošteva preračunan s količnikom, ki je določen za vsako leto posebej s posebno metodologijo.

V skupni dohodek družine sodijo tudi še preživnine v višini izvršljivega naslova, kar pomeni v višini, ki je navedena v dogovoru ali sodbi o preživnini, razen če upravičencu s predlogom za izvršbo ali sklepom o izvršbi oziroma dokazilom o neuspeli izvršbi uspe dokazati, da preživnina na prejema v določeni višini. Tudi darila in dediščine ter dohodki od iger na srečo, rente od zavarovanj ali odškodnine pri nezgodnem zavarovanju sodijo v dohodek družine in jih je potrebno vpisovati v vloge za otroški dodatek.

V letošnjem letu je moralo vrniti preveč izplačane otroške dodatke kar preko dvesto družin, saj se njihove navedbe v vlogah niso ujemale s podatki, ki jih je ob kontroli posredovala davčna uprava. Do vrnitve preveč prejetega otroškega dodatka pa te družine niso prejemale otroških dodatkov. Tudi novi zakon predvideva ustavev otroškega dodatka v primeru posredovanih napačnih ali neresničnih podatkov ter vračilo v roku 90 dni oz. z obrestmi, če se ne vrnejo v tem roku.

Dohodek se vedno prikazuje za preteklo leto. Le v primeru, če se pravica uveljavlja v januarju, februarju ali marcu, se upošteva dohodek predpreteklega leta.

KDAJ SE LAHKO PO NOVM ZAKONU UVELJAVLJAO SPREMEMBE?

Vsakdo mora sporočiti centru za socialno delo dejstva in okoliščine, ki vplivajo na priznane pravice, v roku 8 dni od dne, ko je taka sprememba nastala. Vendar pa se po novem upošteva le: sprememba števila družinskih članov, zaposlitev ali izguba zaposlitve enega od staršev, začetek opravljanja samostojne dejavnosti ali zaposlitev otroka po 15. letu starosti,

DRŽAVNI REKORDI KOT PO TEKOČEM TRAKU

Od 9. do 12. 2. 2002 je v Haagu na Nizozemskem potekal velik mednarodni turnir v streljanju z zračnim orožjem. Nastopilo je preko 300 strelcev iz 26 držav. V okviru maloštevilne slovenske odprave je prvič na tem tekmovanju nastopil tudi mladinec Strelskega društva Grosuplje Željko MOIČEVIČ v streljanju z zračno puško. Turnir je dokaj naporen, saj ima vsak nastopajoči v treh dneh kar tri tekme.

Že prvi tekmovalni dan je Željko pokazal, da je v izvrstni formi, saj je v osnovnem delu dosegel 587 krogov (od 600 možnih) kar je pomenilo prvo mesto med mladinci pred finalom, kjer se strelja 10 strelcev, ocenjujejo se na desetinke, rezultat pa se prišteva dosežku iz osnovnega dela. Tako se je prvič v karieri znašel v situaciji, da je bil najboljši in da ga drugi lovijo. To je povzročilo nekoliko slabše streljanje v finalu, a je kljub vsemu na koncu zasedel odlično 4. mesto. Drugega dne pa je Željko v osnovnem delu streljal izjemno in postavil nov državni mladinski rekord z rezultatom 591 krogov (po serijah 98, 100, 98, 97, 99, 99) in prišel kot prvi z lepo prednostjo v finale. Tokrat je bilo v finalu boljše kot prvega dne. Žal pa je z zadnjim strelom zadel 9,1 krog, najbližji nasledovalec pa 10,6 in ga na koncu prehitel za 0,6 kroga. Tako je Željko osvojil sijajno 2. mesto.

Zadnji tekmovalni dan se je vodja ekipe odločil, da bo Željko nastopil v članski konkurenci v ekipi z Rajmundom DEBEVCEM in Izidorjem HREŠČAKOM. To je bil velik izziv, hkrati pa tudi odgovornost, ki jo je odlično preстал. Ponovno je namreč dosegel 587 krogov in prispeval pričakovani del k 2. mestu ekipe Slovenije. Z doseženimi 1775 krogi so za en samcat krog zaostali za članskim ekipnim državnim rekordom. Če bi tudi tretji dan nastopil Željko v svoji, mladinski konkurenci, bi osvojil prvo mesto, saj tokrat ni bilo finala, imel pa je najboljši mladinski rezultat. Izkušnje, ki jih je pridobil na tem turnirju, bodo zagotovo zelo dragocene pred nastopoma na evropskem in kasneje na svetovnem prvenstvu.

Samo teden dni kasneje je Željko na dvoboju Hrvaška: Slovenija ponovno zablestel. Bil je najboljši med mladinci, hkrati pa je postavil nov državni rekord za mladince in sicer 592 krogov.

Tako je v slabih dveh mesecih kar trikrat izboljšal državni rekord za mladince v streljanju z zračno puško in s tem na najbolj učinkovit način dokazal, da gre res za športnika, ki jih Slovenija nima veliko.

Kljub temu da je Željko MOIČEVIČ naš krajan, da tekmuje za domač klub, pa v grosupeljskem gospodarstvu zaenkrat, razen v Kovinastroju, ne naletimo na razumevanje in podporo pri zbiranju sredstev za takšne nastope. Upam, da se bo končno kdo odločil in namesto moralne podpore ponudil tudi kaj konkretnega, saj v državi že dolgo ni bilo tako perspektivnega strelca kot je Željko. Želeli pa bi ga poslali vsaj na kakšno tekmo svetovnega pokala.

Jože Kolenc

LEP USPEH MLADIH GROSUPELJSKIH STRELCEV

9. in 10. 2. 2002 je bil na strelišču v Kranju 6. krog v državni ligi za pionirje, mlajše mladince in mladince v streljanju z zračnim orožjem. Nastopilo je tudi 10 mladih strelcev Strelskega društva Grosuplje, ki so dosegli naslednje rezultate:

1. mesto Željko MOIČEVIČ – mladinci, zračna puška, s 393 krogi
2. mesto ekipa ml. mladincev s pištolo (GRLIČ, IVANC, ŽEJAVAC) s 1028 krogi
4. mesto Tina AMBROŽ – mlajše mladinke, puška, s 364 krogi
5. mesto ekipa ml. mladink s puško (ADAMIČ, AMBROŽ in MACUKA) s 1057 krogi
5. mesto Rok IVANC – mlajši mladinci, pištola, s 346 krogi
6. mesto Aleksandra ADAMIČ – mlajše mladinke, puška, s 358 krogi

Med dobitnike točk (prvih 15) so se uvrstili še pionir Matic BARIČ v streljanju s puško, mlajša mladinka Ivan GRLIČ in Denis ŽEJAVAC s pištolo ter mladinec Ivo BOHTE prav tako z zračno puško.

Zelo prijetno pa je presenetil tudi najmlajši udeleženelec tekmovanja komaj 10 letni Grosupeljčan David GLUŠAČ, ki se je v streljanju z zračno puško z doseženimi 157 krogi uvrstil ob koncu 2/3 nastopajočih, kar je zanj glede na starost in več kot 20 let staro puško, s katero tekmuje, izjemen dosežek.

Vse zainteresirane za strelski šport (bodisi kot tekmovalci, rekreativci ali pa športni delavci) vabimo, da se nam pridružijo. Najdete nas na strelišču Ob Grosupeljski 19 (ob nogometnem igrišču) vsak dan, razen sobote in nedelje, med 17.30. in 19.30. uro.

Jože KOLENC

namestitev otroka v režo ali zavod. Po novem ne bo več mogoče priznavati, tako kot je bilo po starem zakonu, sprememb v višini ali obliki dohodka – npr. če se plača nadomesti z nadomestilom ali pomočjo.

DOKAZILA O ŠOLANJU

Dokazila se bodo posredovala šele ob in po 18. letu starosti otroka in sicer takrat, ko se bo pravica uveljavljala ponovno. V zakonu ni več določenega termina, kdaj se mora dokazovati šolanje, pač pa boste v odločbah pozvani, da morate predložiti potrdila o šolanju za otroke, starejše od 18 let v mesecu vpisa za posamezno študijsko ali šolsko leto. Zakon določa, da morajo biti ves čas trajanja pravice izpolnjeni vsi zahtevani pogoji. Tako so starši dolžni sporočiti, če se otrok preneha šolati, ker ob tej spremembi in starosti 18 let ni več upravičen do otroškega dodatka. Ravno tako morajo sporočiti tudi vse druge spremembe, ki vplivajo na to pravico in so navedene v prejšnjem poglavju.

NOVOSTI V NASLEDNJIH LETIH

V letu 2003 se bo otroški dodatek povečal za 20 % za predšolske otroke, ki niso vključeni v predšolsko vzgojo. V letu 2004 se bo povečal za 10 % tistim otrokom, ki bodo živeli v eno starševski družini.

DODATEK ZA VELIKO DRUŽINO

V letu 2002 je uveden na novo dodatek za veliko družino v višini 25.000 sit tistim družinam, ki imajo 3 ali več otrok, ki izpolnjujejo iste kriterije kot otroci, prejemniki otroškega dodatka, razen dohodkovnega kriterija. Za prejemnike otroškega dodatka bo to pravico določil center za socialno delo že po uradni dolžnosti in sicer do roka izplačila. Tisti, ki ne bo uveljavil pravice do otroškega dodatka ali do tega ne bo upravičen zaradi presegevanja dohodkovnega kriterija, bo moral vložiti zahtevek ZA TO PRAVICO najkasneje do 15. 7. za tekoče leto. Po tem roku pravice za tekoče leto ne bo mogoče uveljaviti.

Jožica Matjašič

Center za socialno delo Grosuplje

S KOLESOM DO ZDRAVJA

Slej ali prej se soočimo s spoznanjem, da ni več tako, kot je nekoč bilo. Na telesu se pojavijo prvi znaki staranja. Zdravnik nas opozori na povečan holesterol in povišan pritis. Tehnica nas opozarja na previsoko telesno težo. Skratka, vsi ti viški nam govore, da moramo začeti misliti nase. In ker je bolje preprečiti kakor zdraviti, vas vabim na kolo, saj je kolesarjenje eden najpopularnejših in najučinkovitejših načinov za pridobivanje in ohranjanje dobre telesne kondicije, kakor tudi za ohranjanje zdravja.

Naše telo je ustvarjeno za gibanje. Da bi ostali zdravi, moramo biti ves čas aktivni. Ena od prednosti kolesarjenja je, da nam omogoča uravnotežen pristop k redni telesni vadbi. Aktivira celo telo in možnost nesreč je manjša kot pri mnogih drugih fizičnih aktivnostih. Kolesarjenje je aerobni šport, ki vam pomaga ojačati srce, znižati krvni pritis, povečati življenjsko energijo, izgorevati odvečne maščobe, ustvariti boljše mišični tonus, zmanjšati stresse in napetosti ter doseči dober zunanji videz.

Zdravniki in specialisti športne medicine so si edini, da je kolesarjenje najboljši šport za srce in krvni obtok. Srčna mišica se postopoma prilagaja na hujše napore in deluje vse bolj gospodarno. Dihanje je med kolesarjenjem poglobljeno in tako dobiva organizem več kisika. Za krvni obtok je zlasti pomembno mišično delo nog. Ljudje smo dvonožci in zato potrebujemo dejavnost, ki nam pomaga črpati kri iz spodnjih delov telesa navzgor proti srcu. Prav to funkcijo opravljajo mišice nog pri ritmičnem potiskanju pedalov. Pri kolesarjenju delujejo kot črpalke, ki pospešujejo pretakanje venozne krvi.

Kolesarite lahko zaradi dobre splošne kondicije. Zato, da si oddahnete od napornega dneva, da spoznavate nove kraje, ljudi in običaje ali zaradi športnih nastopov. Kolo lahko vozite praktično povsod. Po svoji soseski, po parkih, gozdnih poteh, po širokih asfaltnih avenijah, celo na udobnem sobnem kolesu v stanovanju. Kolesarite lahko vsi tisti, ki ne morete teči ali sodelovati pri tekalnih športih, kot so nogomet, rokomet ali košarka. Vsi tisti, ki ste pretežki in imate težave s sklepi in hrbtenico, saj so ti občutljivi deli telesa na kolesu razbremenjeni. Seveda pa je prav, da tudi pri kolesarjenju upoštevate temeljna priporočila zdravnikov glede vadbe.

Ker pa je eno od zlatih pravil rekreacije: "Vadite skupaj s prijatelji ali svojci", vas vabim, da pri nas v našem društvu najdete sorodne duše in skupaj z nami uresničujete zadane cilje. Obiščite nas ob torkih in petkih od 18:00 do 20:00 v leseni brunarici za starim gasilnim domom.

In ne pozabite. Zdravje sicer ni vse, toda brez zdravja je vse nič.

KD Grosuplje, Andrej Jerman

PLEZALNI "SHOW"

Kategorija MLAJŠI DEČKI od 1-4 razreda: Še zadnja navodila pred polfinalnim plezanjem. – foto Marjan Trobec

V soboto, 2. marca, smo imeli v Grosupljem lep športni dan. V OŠ Brinje smo imeli I. ODPRTO PRVENSTVO V ŠPORNEM PLEZANJU za vse osnovnošolce iz Grosupljega in okolice.

Veliko je bilo mladih tekmovalcev in tekmovalcev. Ti mladi navdušenci nad plezanjem so pokazali nam organizatorjem ter svojim staršem in prijateljem, ki so bili navijači, kaj je pravzaprav športno plezanje. V igri so združili voljo, veselje, moč, trmo, spretnost, tudi malo zavisti, razočaranje (če je roka zdrsnila z oprimka malo pod vrhom), pa eleganco in igrivost, ter – cilj... Spodbujanja in ploskanja v telovadnici je bilo ogromno. Tudi čestitk vsem, ki so šli v "šolske previse".

ŠPORTNI DAN je bil lep, tako za gledalce, kot za plezalce. Seveda pa gre za to velika zahvala za pomoč in dovoljenje OŠ Brinje, sponzorjem, prijateljem plezanja in članom plezalne sekcije ASCENDO za trdo delo / med drugim: 100 % - na preureditev plezalne stene! /

Marjan TROBEC

Plezalci – tekmovalci po podelitvi priznanj in nagrad. – foto Marjan Trobec

NAŠI ŠPORTNI ASI

Olimpijski komite Slovenije je podelil status športnikov visokih razredov 9 našim športnikom. V mednarodni razred spada nordijski kombinatorec Gregor Verbajs, v državni razred strelca Alain Vidmar, status perspektivnega športnika ima Željko Moičević, v mladinski razred pa spadajo karateisti Adimir Bogaljevič, Tadeja Petrovič in Miha Trampuž, košarkar Boris Jeršin ter plesalca akrobatskega rokenrola Mojca Šeme in Franci Pevc.

V občinski Zvezo športnih organizacij je vključenih 29 športnih društev.

J. Müller

KICK BOXING KLUB KOBRA OSVOJIL KAR DVA TRETJA MESTA NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Kick BOXING KLUB Kobra iz Grosupljega se je udeležil 1. turnirja za državno prvenstvo v light contactu, ki je potekalo v nedeljo, 3. 3. 2002 v Celju. Sodelovalo je 150 tekmecev iz 17-ih klubov. V zelo močni konkurenci klubov, kot so Branik Hwarang iz Maribora, KBV Ptuj, KBV Pon Do Kwan Zagorje in še drugi, se je KK Kobra odlično odrezal. Domov smo prinesli kar dve tretji mesti, ki sta jih osvojila med člani Luka Smrkolj – 89 kg in Senad Burzić + 94 kg. Prav tako se je zelo dobro odrezal Milan Kovačević v kategoriji do 79 kg. Prvega nasprotnika je premagal s 3 : 0, v drugem krogu pa je moral priznati premoč in tako izgubil tretje mesto. Med mladinci sta se borila Mario Ivkić in Anel Kličić. Poudariti moramo, da je bila to prva tekma omenjenih članov v light contactu in s tem tudi prvi rezultati trdega dela trenerja Mateja Fischerja.

Čestitke za obe 3. mesti!

Matej Fischer

OB ROB PRIREDITVI "NAJBOLJŠI ŠPORTNIK OBČINE GROSUPLJE V LETU 2001"

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je OŠ Louisa Adamiča v sodelovanju z ZŠO Grosuplje organizirala prireditve "Najboljši športniki občine Grosuplje v letu 2001". Zelo sem bil razočaran nad odnosom dela obiskovalcev do nastopajočih in tudi do organizatorjev prireditve, saj so se le-ti resnično potrudili, da smo preživeli prijeten večer.

Bolj ko se je prireditve bližala koncu, manj je bilo obiskovalcev v dvorani - pa ne zaradi slabega programa, kot bi utegnil kdo komentirati (nasprotno, program je bil živahen in zanimiv), pač pa zaradi nespoštovanja osnovnega bontona. Občutek sem imel, kot da so posamezniki ali skupine zgolj čakali, da dobijo priznanje ali pokal, potem je bilo zanje konec prireditve. Da ni bila to zgolj nekultura mladih, je bilo lepo opaziti, ko so tudi sami dobitniki priznanj za dolgoletno delo na področju športa in (pazite!) vzgoje mladih takoj po prevzemu priznanj zapustili dvorano in seveda z njimi tudi vsi njihovi varovanci. Vsi tisti, ki so to počeli (in ni jih bilo malo), naj se v prihodnje, preden se odločijo za kaj takšnega, najprej postavijo v vlogo nastopajočih. Hitro bodo spoznali, kako ponižujoč in podcenjevalen je takšen odnos do nekoga, ki se trudi in vloga svoje delo v povezovanje in za zabavo drugih, le-ti pa nesramno med samim nastopom zapuščajčo dvorano.

Še razmislite vsem, ki delamo na področju športa - celosten športnik pozna tudi pravila lepega obnašanja. Morda bi kazalo prebrati kakšno poglavje iz Bontona - najprej sami trenerji, vaditelji, potem pa ga predelati še skupaj s svojimi varovanci.

Jože KOLENC

KONJENIŠKI KLUB GROSUPLJE

KK Grosuplje je bil ustanovljen leta 1956. Danes aktivno sodeluje okoli 40 članov in nekaj manj neaktivnih, ki se nam pridružijo le občasno. Letošnje leto so bile volitve, na katerih smo zamenjali dve tretjini članstva v organih, ki vodijo klub. K delu smo pritegnili mlade, polne delovnega elana. V bodoče računamo tudi na dobre športne rezultate aktivnih tekmovalcev, ki jim moramo v bodoče ponuditi več podpore - tudi finančne, ter se tudi izobraževati.

Med nami je nekaj uspešnih tekmovalcev v kasaštvu, parkurju in endurancu. Ukvarjamo pa se tudi z rejo čistokrvnih lipincev, kasačev in hladnokrvnih konj. Naši člani prihajajo tudi iz drugih občin - npr. Velikih Lašč, Dobropolja in Škofljice.

V letu 2001 smo bili zelo dejavni:

- Med letom smo se večkrat zbrali na skupinskih ježah po grosupeljski občini.
- Za prvomajske praznike smo izvedli tri-dnevni pohod iz Grosupljega, prek Škofljice do Vrbljen in na Kurešček ter nazaj.
- V juliju smo organizirali enodnevni pohod iz Velikih Lipljen do Rut in nazaj z množično udeležbo.
- V sklopu Šentjurskih noči v Št. Juriju smo organizirali neuradno tekmo v endurancu na 15 km in tekmovalce v spretnostnem jahanju (slalom med sodi, snemanje šentjurskega venča in lov na stolčke). Prireditve se je udeležilo veliko število tekmovalcev iz Slovenije in tudi Italije, ki so organizacijo celotne prireditve zelo pohvalili.
- V novembru smo organizirali družabni večer na kmetiji Potočnik s predavanjem o potovanju s konji po Mongoliji.
- KK Grosuplje tudi vsako leto organizira izlet in ogled konjeniškega sejma v

Tekmovalca KK Grosuplje na endurancu v Št. Juriju lansko leto

Veroni.

- V mesecu decembru smo tradicionalno lovili lisico. Smo edini klub poleg Lipice, ki mu to uspe izvesti. Kljub mrzlemu vremenu smo lov izpeljali, kot se spodobi, brez poškodb in padcev in se zvečer tudi povselili.

- Predvsem naši starejši člani pa se vsako leto udeležijo mnogih konjenic in pohodov po Sloveniji.

Tudi letošnje leto smo začeli zelo dejavno. Že na pustno soboto smo se našemili in razveselili najmlajše po Grosupljem in okoliških vaseh.

Plan za leto 2002 je zelo obetaven:

- Na obletnico rojstva Primoža Trubarja se bomo v mesecu juniju podali na popotovanje do Reke, kar je bilo tudi prvo potovanje Primoža Trubarja na šolanje, ko je bil star 12 let.
- V juliju bomo organizirali uradno trening

tekmo v endurancu na 30 km, tekmovalce v spretnostnem jahanju in tekmovalce v spretnostni vožnji dvovpreg.

- V mesecu oktobru nas tradicionalno čaka lov na lisico.

- Vsi naši tekmovalci se bodo tudi letos trudili posegati po najboljših mestih v državnih prvenstvih.

- Z veseljem pa se bomo udeležili tudi drugih prireditev v občini.

Pokazali smo vam, da tudi mi delujemo in se trudimo pridobiti vašo pozornost.

Vse ljubitelje konj in konjeniškega športa vabimo, da se nam pridružite tako ali drugače, in obljubimo, da vam z nami nikoli ne bo dolgčas. Imamo pa tudi svoj internetni naslov, na katerem lahko najdete veliko zanimivih slik: www.konjeniskiklub-grosuplje.si.

Helena Miklič

NA DOM, DALEČ OD DOMA

Daleč od doma, na vrhu "Doma"

Vroč in soparno avgustovsko popoldne naju pozdravi, ko z Janezom izstopiva iz vlaka v idilični švicarski vasi Randa (1300m). Le dve stvari sta kazili to idilo, in sicer propadajoči hotel nasproti postaje, imenovan Hotel della Gare in pa kiosk v neposredni bližini postaje. Hotel sva preimenovala kar v Stare gare, saj drugemu res ni bil podoben. V kiosku, polnem spominkov in razglednic ter podobne šare, pa sva hotela kupiti zemljevid, a sva ugotovila, da je le-ta zaprt. Bila je namreč sobota. "Pa tak turizem!" si rečeva in odideva po asfaltirani cesti proti najinemu cilju. Kmalu asfalt preide v strojno tlakovano pot in nato v ozko stezico. Tu odloživa težke nahrbtnike in iz njih potegnava planinske čevlje. "Ja, kam pa kam?" se verjetno sprašujeta. Na Dom sva se namenila. Prijetno in domače zvoneče ime je to za hladen in s snegom prekrit 4545 m visok vrh v pogorju Mischabel. Dom šteje kot najvišji

vrh Švice. Res je, da je v pogorju Monte Rose še nekaj vrhov višjih od Doma, a teče ravno preko njih meja med Italijo in Švico, medtem ko Dom leži v celoti v Švici.

Pozno popoldne prideva do koč, ki leži v bližini ledenika nekaj manj kot 3000 m visoko. Tu sva prespala. Ob treh zjutraj sva vstala in odšla v jedilnico, kjer je naju že čakal prijeten zajtrk. Kmalu nato pa sva v soju baterijskih svetilk krenila proti vrhu. Za razliko od prejšnjih let, ko smo se vzpenjali na nekatere druge vrhove po Alpah, tu ni bilo opaziti nobenega Japonca niti Čeha. Gora verjetno zaradi sorazmerno dolgega pristopa ni toliko turistično zanimiva. Najprej sva se po ledeniški moreni povzpela do ledenika, nato pa po njem do grebena, katerega naklon je bil v najbolj izpostavljenem delu podoben tistemu v Jalovčevem ozebniku. Najzahtevnejši del prehoda v navezi. Vreme je bilo kot naročeno, nebo pa kristalno čisto. Pomanjkanje kisika v ozračju naju je precej upočasnilo. Vsakih nekaj korakov se je bilo treba ustaviti, da sva se oddahnila. Za daljše počitke ni bilo časa, saj sta mrz in veter postajala vse močnejša. Začel se je oglašati tudi glavobol, v želodcu pa čedalje težji kamen. Končno po več urah hoje zagledava pred seboj vrh. Še slabih sto višinskih metrov naju je ločilo od cilja. Najhitrejši so že sestopali. Počakava, da le-ti sestopijo mimo naju, medtem pa si privoščiva nekaj požirkov ledeno hladne mineralne vode, v kateri so se lesketali drobni kristali ledu. Na vrh sva prišla okrog poldneva. Radost za nekaj časa prežene glavobol in slabost v želodcu. S pogledom se sprehodiva po bližnjih in daljnjih gorah. Še posebej naju pritegne pogled na Monte Roso in Matterhorn, v daljavi pa se je nad vse dvigal Mont Blanc. Le močan veter nama je kazil razpoloženje in nama ni dovolil daljšega uživanja v prelepem pogledu. Za sestop sva si izbrala lažjo pot po ledeniku. Kakšnih osemsto metrov nižje se je ledenik spustil v dolino med dvema grebenoma. Tam sva v prijetnem zavetrju naletela na večjo skupino gornikov, ki so si gredi premrle ude in si nabirali moči za nadaljevanje poti. Tu sva si prvič v tem dnevu privoščiva daljši počitek, a ne predolgo, saj je bila pred nama še dolga pot v dolino. Tja sva prišla pozno popoldne.

V mraku sedeva na zadnji vlak v dolino. Za prvim ovinkom, ki je nastal zaradi velikega kamnitega plaz, izgine podoba idilične vasi. Izginejo tudi visoke gore in ledeniki. Ostala sta nama samo še težka nahrbtnika, ki pa sta bila sedaj ob odhodu lažja vsaj toliko, kolikor sta bili najini glavi težji, težji zaradi spomina na prijeten zimski oddih sredi najbolj vročega poletja.

naveza JaMar

Na poti proti vrhu (spomin na nekaj, kar je težko, a lepo).

ROKOMET

Rokometni klub Grosuplje je bil ustanovljen septembra leta 1960. V 42 letih neprekinjenega delovanja je klub dosegel kar nekaj uspehov. Pred 6 leti je v pokalnem tekmovanju prišel med prvih 8 ekip in za uvrstitev med štiri najboljše v Sloveniji bil za en zatek slabši od Škofje Loke.

V bivši Jugoslaviji so začeli s tekmovalci v dolenski ligi, nadaljevali v regijski in kasneje v conski ligi. Ob osamosvojitvi Slovenije so začeli v II. ligi, pa kasneje v I. B ligi. Ker niso imeli pogojev (dvorana) in so igrali kot domačini v Ljubljani, Ivančni Gorici in Ribnici, so pred tremi sezonami izpadli iz I. B lige. Z izgradnjo dvorane v Brinju pa so se pogoji za trening in igranje izboljšali (danes se mora rokomet igrati samo v dvorani) in letos si je uprava skupaj s člansko ekipo zadala za cilj I. B ligo. Trenutno so na I. mestu z 24 točkami v II. slovenski ligi, odigrati pa morajo še 5 krogov do konca aprila. Rokometaši Rokometnega kluba Grosuplje so prepričani, da jim bo s treningom in s pomočjo izredne grosupeljske publike uspela uvrstitev v I. B ligo. Tudi z zadnje tekme 9. 3. 2002 na gostovanju v Ivančni Gorici so se vrnili z zmago 33 : 30.

V Rokometni klub Grosuplje je vključenih 8 selekcij. To so: članska ekipa, veterani, ki tekmujejo v pokalu,

mladinci - igrajo v II. slovenski ligi in so na 2. mestu, kadeti, starejši dečki, mlajši dečki A in B ter prvič letos mini rokomet. Za treninge skrbijo trenerji Janko Ilc (članska ekipa, tudi selektor državne slovenske reprezentance, letnik 87 in mlajši) mladince trenira Andrej Predalič (nekdanji igralec Grosupljega), kadete in starejše dečke pa trenira izkušeni Nikola Radič, mlajše dečke A in B ter mini rokomet pa Marko Strojjan, kateremu pomaga mladinec Denis Karajič. Skupaj je več kot 110 igralcev v vseh kategorijah.

Uprava in rokometaši se zahvaljujejo vsem sponzorjem in donatorjem, ki so jih desetletja finančno podpirali, kajti v klubu se še kako dobro zavedajo, da brez sponzorjev rokomet v Grosupljem ne bi obstajal že 42 let.

Jože Hribar

RAZPORED TEKEM ČLANSKE EKIPE:

16. 03. 2002

Grosuplje : Ajdovščina (odigrana med tiskanjem časopisa),

23. 03. 2002

Grosuplje : Radovljica,

06. 04. 2002

Radgona : Grosuplje,

20. 04. 2002

Grosuplje : Črnomelj,

27. 04. 2002

Kočevje : Grosuplje.

Utrinek iz tekme Maribor : Grosuplje - Grosupeljčani so mariborskemu vratarju kar velikokrat zatresli mrežo in jih na koncu močno premagali.

VPIS V ROKOMETNO ŠOLO RK GROSUPLJE Z BRANKO MIJATOVIČ v petek, 29. 3. 2002 ob 15. uri, v prostorih RK GROSUPLJE, dvorana BRINJE

RK Grosuplje vabi vse učence in učenke 1., 2., 3. in 4. razreda osnovne šole, da se pridružite svojim vrstnikom, ki pod strokovnim vodstvom izjemno kvalitetnih trenerjev spoznavajo skrivnosti rokometne igre. Ob vpisu vas bosta pričakali in pozdravili kapetanka slovenske reprezentance in evropskih klubskih prvakinja BRANKA MIJATOVIČ ter njena soigralka TANJA ODER. Obe bosta nato vodili vaš prvi trening, zato s seboj prinesite športno opremo (športni copati, majica, kratke hlače). Branka Mijatovič se vam bo na kasnejših treningih tudi večkrat pridružila. Na dan vpisa še posebej vabimo vaše starše, ki jih bomo seznanili z življenjem in delom v klubu.

K vpisu ste vabljeni tudi učenci višjih razredov. V prijetni družbi vam bo čas treningov in tekmovanj gotovo hitro minil.

Podrobnejše informacije na GSM 031-344-822.

Uprava Rokometnega kluba Grosuplje

Članska rokometna ekipa Grosuplje na poti v I. B slovensko rokometno ligo

**PRILOŽNOSTNE
POŠTNE ZNAMKE**

vaš poslovni partner

**Tiskarna
PARTNER
graf** d.o.o.

1290 Grosuplje, Kolodvorska ulica 2
tel.: 01/786-11-77
fax: 01/789-15-87

založništvo • poslovne tiskovine •
glasila • časopisi • zloženke •
nalepke • katalogi • koledarji •
prospekti • vizitke

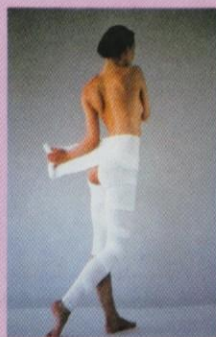

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

Zakaj čakali bi na maj?

*V našem centru
smo že pričeli z
učinkovitimi
anticelulitnimi
programi.*

Brinje c. I/47, 1290 Grosuplje
telefon: 01/7862-132

MAXIMA

trgovina s spodnjim perilom in nogavicami

Kam na pomlad?

V **MAXIMO**, specializirano trgovino, bogato založeno s spodnjim perilom, bodiji in predvsem z ženskimi in moškimi nogavicami, priznanih blagovnih znamk.

V bogato založeni trgovini boste gotovo našli nekaj zase, za prijetne spomladanske dneve!

*Velika izbira, za različne okuse
in različne priložnosti!*

Lektos d.o.o., Adamičeva 3b, 1290 Grosuplje
Tel./fax: (01) 786-46-49

EPG 1956 **EP**
instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstvenih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

VRTNARSTVO FRBEŽAR

Mali Vrh 19, 1293 Šmarje-Sap

Tel.: 01 780-42-60, fax: 780-42-62; gsm: 040 22-44-55
(nad tunelom avtoceste Ljubljana- Novo mesto)

Tudi letos v našem VRTNARSTVU bogata ponudba:

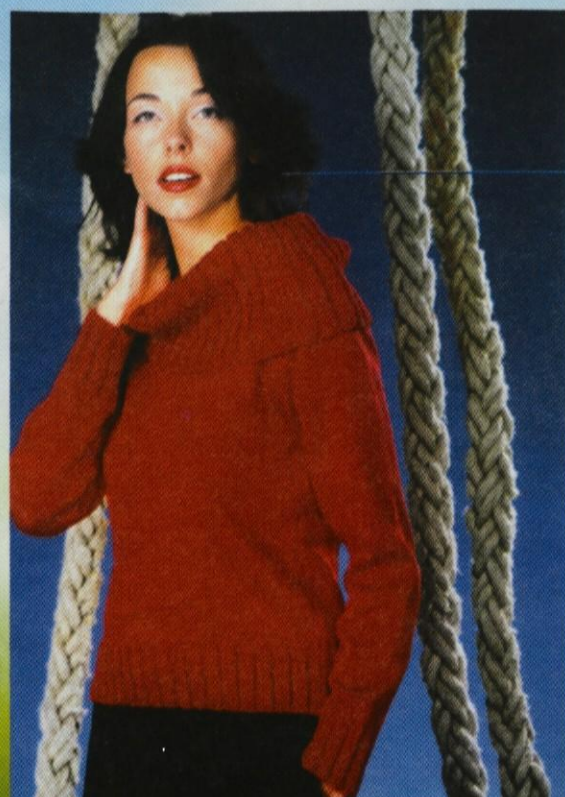
**balkonskih rastlin
trajnic
mačeh
grmovnic in drevnin
cvetočih in zelenih sobnih rastlin
enoletnic
zelenjavnih sadik
pa tudi:
semen
čebulic
substratov
gnojil
loncev, skled, zabojev
vrtnarskega orodja
nagrobnege programa**

*Ukvarjamo se tudi
z urejanjem vrtov,
zasajamo vaše
posode in zaboje,
lahko pa izbirate
med že
pripravljenimi
nasadi.*

*Odprto vse dni,
razen nedelje, od
jutra do večera.*

Vabljeni!

**NOVE KOLEKCIJE OBLAČIL IN OBUTVE
POMLAD/POLETJE 2002**

*Ženske in moške pletenine
NAVIGARE, ki jih odlikujejo
modni in udobni kroji, vrhunska
kakovost in čudovite barve.*

*Otroška oblačila MONTEFIORE
kvalitetna, udobna in modna.*

*Modni,
kakovostni
čevlji iz
pravega usnja
ALBA GOLD AGE*

VELE
prijeten nakup

KOZMETIKA MAJA
MAJA KOŠENINA s.p.
 Prešernova 80
 1290 Grosuplje
 Tel: 01 / 786 38 32
 GSM 041 221 800

NEGA OBRAZA IN TELESA,
 ANTICELULITNE TERAPIJE, MASAŽE TELESA,
 PEDIKURA,
 NARAVNA NEGA ROK JESSICA,
 DEPIILACIJA, EPILACIJA, SOLARIJ,
 TURŠKA SAVNA,
 ANALIZA TELESNE SESTAVE

DARILNI BONI

OB PRAZNIKU
 8. MAREC IN MATERINSKEM DNEVU
 PRESENEČENJA

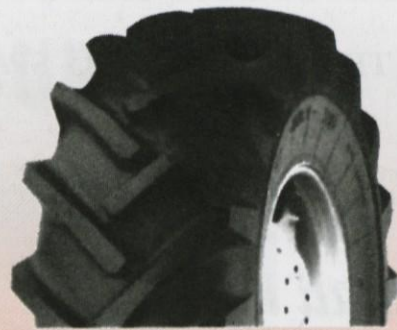
25. MAREC
 PREDSTAVITEV DEKORATIVNE KOZMETIKE
 GIL CAGNE,
 BREZPLAČNO LIČENJE

LETNI
 DELOVNI ČAS
 1.04 - 1.10.

ZIMSKI
 DELOVNI ČAS
 1.10 - 1.04.

PONEDELJEK, PETEK
 13h-21h
 TOREK, SREDA, ČETRTEK
 9h-21h
 SOBOTA
 8h-12h

PONEDELJEK, TOREK, SREDA,
 ČETRTEK, PETEK
 13^h - 21^h
 SOBOTA
 8^h - 12^h

VULKANIZERSTVO

- MONTAŽA
- CENTRIRANJE
- POPRAVILO PNEVMATIK
- PRODAJA OSEBNIH, TOVORNIH, KMETIJSKIH IN INDUSTRIJSKIH PNEVMATIK

METOD GLOBOKAR s.p.

Cikava 38, tel.: 01/7872-298, GSM: 041/975-284

Vimont

TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
 Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.:01/7864-068, tel/faks:01/7864-067

FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU

**STROPOVI-PREDELNE STENE
 PO SISTEMU**

KNAUF Armstrong

VELUX
 STRESNA OKNA

POSKRIBIMO ZA VARNOST NAŠIH DOMOV

DARKO DUŠA s.p.
 Stranska pot I/1v
 1290 Grosuplje

IZDELAVA

- cilindričnih vložkov na sistem enega ključa
- varnostno okovje za vrata
- Po želji vam naročilo montiramo na domu.

Čevljarstvo in expres
 izdelava ključev
 S TRADICIJO

tel/fax 01/ 7862 585
 GSM 041/ 572 972

Pooblaščen serviser
 za **TITAN** kamnik

POPRAVILO ŽENSKIH
 IN MOŠKIH ČEVLJEV

trezorji

OD NASVETA DO MONTAŽE

IZDELAVA VSEH VRST
 - avtomobilskih ključev in kodiranih avtomobilskih ključev

moj dom

TRGOVINA Z DARILI

VOLAN AVTODELI
 ZRNEC

Obrtniška 4, Grosuplje
 tel 78 71 452
 GSM 031/ 686 080

DARILNE
 STEKLENICE
 KARTUZIJE
 PLETERJE:

- sadjevec
- slivovka
- brinjevec
- grenčica

IN ŽGANJEUHA
 KRŽIČ

ZDAJ JE PRAVI ČAS,
 DA SI UREDITE
 DOKUMENTACIJO,
 RAČUNE...

Coming

SVET NAJBOLJŠIH CEN IN PRIJETNIH NAKUPOV

BEKO
 Pralni stroj **WBF 6004**
 - Zmogljivost pranja do 5 kg
 - 400 obr./min
 - Dimenzije (v.i.g.): 85x60x54 cm

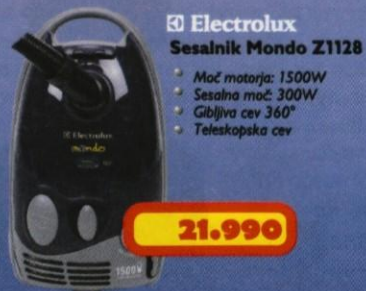
49.990

Darilo
 ob nakupu!

BEKO
 Televizor **21 T02 TX**
 - Diagonala ekrana 55 cm
 - 100 programskih mest
 - Teletext
 - Scart
 - Daljinsko upravljanje

44.990

Electrolux
 Sesalnik **Mondo Z1128**
 - Moč motorja: 1500W
 - Sesalna moč: 300W
 - Gibljiva cev 360°
 - Teleskopska cev

21.990

LEXMARK
 Tiskalnik **Z33**
 - Ločljivost 2400x1200 dpi
 - Hitrost tiskanja: do 9 str./min

19.990

Canon
 Tiskalnik **S200**
 - Rezolucija 2880 x 720 dpi
 - Hitrost tiskanja: 5str./min ČB, 3 str./min barvno

21.990

FIAT STILO misli naprej

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Žrebanje nagradenca bo 15. aprila 2002 ob 12 uri, v prodajalni MediaSvet, Slovenčeva 24, Ljubljana.

PCX

Računalnik TAURUS 1000

- INTEL Celeron 1000MHz
- 128MB RAM
- Trdi disk 40GB
- Grafična kartica nVidia GE FORCE 2 MX 400 64MB
- Zvočna kartica 16bit
- Disketna enota
- CD 52x
- Fax modem 56k interni
- Tipkovnica PS/2
- Miška PS/2
- Zvočniki 200W
- WINDOWS MILLENIUM SLO

PHILIPS
 Monitor 105 E 15"
 39.900
 Monitor 107 E 17"
 54.900
PRIPOROČAMO

179.990

Ob nakupu računalnika
 vam podarimo:
 • kupon za brezplačno
 izobraževanje
 • neomejen brezplačen
 dostop na internet

COMING, GROSUPLJE, Adamičeva 3a, tel.: 01 788 83 90.

Hranilnica

LON d.d. Kranj

OB 10. OBLETNICI PRAZNUJTE Z NAMI 1992-2002

E- LON - ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO ZA PRAVNE OSEBE

**TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA
 ZA OPRAVLJANJE NOVEGA PLAČILNEGA PROMETA**

ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA

RENTOVARČEVANJE ZLATI LON VARČEVANJE PLUS

ZANIMIVO DOLGOROČNO VARČEVANJE NAD 5, 7 IN 10 LET

POTROŠNIŠKI, OBRTNISKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

TEKOČI RAČUNI (limit, EUMC, bankomati)

ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

Poslovna enota

MAGRO

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon: 01/78 62 925

Faks: 01/78 61 719